

Urząd Gminy Dygowo

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY DYGOWO
W CZĘŚCI OBREBÓW EWIDENCYJNYCH
DYGOWO, CZERNIN, WRZOSOWO, STOJKOWO ORAZ PIOTROWICE**

1.	WSTĘP	4
1.1.	PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	4
1.2.	CEL SPORZĄDZENIA PROGNOZY.....	5
1.3.	ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY	6
1.4.	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY ORAZ WYKORZYSTANE MATERIAŁY	6
2.	INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO STUDIUM ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	8
3.	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO OBSZARU OBJĘTEGO SPORZĄDZENIEM STUDIUM	9
3.1.	AKTUALNY STAN ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW	9
3.2.	ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA	18
3.2.1.	<i>Położenie gminy</i>	<i>18</i>
3.2.2.	<i>Warunki fizyczno-geograficzne</i>	<i>19</i>
3.2.3.	<i>Surówce mineralne.....</i>	<i>21</i>
3.2.4.	<i>Gleby.....</i>	<i>23</i>
3.2.5.	<i>Hydrografia</i>	<i>25</i>
3.2.6.	<i>Warunki klimatyczne</i>	<i>28</i>
3.2.7.	<i>Krajobraz</i>	<i>29</i>
3.2.8.	<i>Powietrze atmosferyczne</i>	<i>30</i>
3.2.9.	<i>Klimat akustyczny.....</i>	<i>31</i>
3.2.10.	<i>Promieniowanie elektromagnetyczne</i>	<i>32</i>
3.2.11.	<i>Formy ochrony przyrody.....</i>	<i>33</i>
3.2.12.	<i>Flora</i>	<i>41</i>
3.2.13.	<i>Fauna.....</i>	<i>46</i>
3.2.14.	<i>Atropizacja środowiska</i>	<i>47</i>
4.	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI STUDIUM.....	52
5.	STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	53
6.	ZMIANY SPOSOBÓW ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW	54
7.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	55
8.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO STUDIUM ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWANIA.....	56
9.	OCENA SKUTKÓW WPŁYWU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM NA ELEMENTY ŚRODOWISKA. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE NA ŚRODOWISKO, A W SZCZEGÓLNOŚCI NA: LUDZI, WODĘ I POWIETRZE Z UWZGLĘDNINIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM NA TE ELEMENTY	59
9.1.	ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ ZMIANY STUDIUM NA ŚRODOWISKO W TRAKCIE BUDOWY I EKSPLOATACJI	59
9.1.1.	<i>Oddziaływanie na bioróżnorodność</i>	<i>59</i>
9.1.2.	<i>Oddziaływanie na ludzi.....</i>	<i>59</i>
9.1.3.	<i>Oddziaływanie na zwierzęta i rośliny</i>	<i>59</i>
9.1.4.	<i>Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne</i>	<i>60</i>

9.1.5.	<i>Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne</i>	61
9.1.6.	<i>Oddziaływanie na powierzchnię ziemi</i>	61
9.1.7.	<i>Oddziaływanie na krajobraz</i>	61
9.1.8.	<i>Oddziaływanie na klimat lokalny</i>	62
9.1.9.	<i>Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury</i>	62
9.1.10.	<i>Oddziaływanie na klimat akustyczny</i>	62
9.1.11.	<i>Oddziaływanie odpadów</i>	62
9.1.12.	<i>Oddziaływanie promieniowania elektromagnetycznego</i>	62
9.1.13.	<i>Ryzyko wystąpienia poważnych awarii</i>	63
9.1.14.	<i>Podsumowanie</i>	63
10.	ODDZIAŁYWANIE NA OBSZARY CHRONIONE	67
10.1.	OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU „KOSZALIŃSKI PAS NADMORSKI”	67
10.2.	SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLISK NATURA 2000 „TRZEBIATOWSKO-KOŁOBRZESKI PAS NADMORSKI” (PLH320017).....	68
10.3.	SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLISK NATURA 2000 „DORZECZE PARSĘTY” (PLH 320007) – OBSZAR MAJĄCY ZNACZENIE DLA WSPÓLNOTY	68
10.4.	REZERWAT PRZYRODY „STRAMNICZKA”	68
11.	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	70
12.	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOTY OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	71
13.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W STUDIUM WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	72
14.	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	73
15.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	74
16.	SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	77
17.	SPIS RYSUNKÓW	78
18.	SPIS TABEL	79

1. Wstęp

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo (zwana dalej Prognozą) opracowanego zgodnie z uchwałami:

- Nr XXI/172/21 z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo obszarów w obrębach ewidencyjnych Piotrowice, Wrzosowo, Dygowo, Czernin i Stojkowo;
- Nr XXV/205/21 z dnia 7 października 2021 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXI/172/21 z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo przyjęte zostało uchwałą Nr IV/22/2002 Rady Gminy Dygowo z dnia 30 grudnia 2002 r. i zmienione uchwałami: Nr XXXIV/211/09 r. Rady Gminy Dygowo z dnia 30 września 2009 r., Nr XXXII/248/17 Rady Gminy Dygowo z dnia 19 grudnia 2017 r. oraz Nr XIV/100/19 Rady Gminy Dygowo z dnia 20 grudnia 2019 r.

Obecna Prognoza aktualizuje stan prawny związany z planowaniem przestrzennym, stan zagospodarowania przestrzennego gminy oraz odnosi się przede wszystkim do elementów zmienianych zapisami studium.

Wszystkie informacje zawarte w prognozie opracowano stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowano do zawartości i stopnia szczegółowości projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo.

1.1. Podstawa prawna opracowania

Obowiązek sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zm.). Niniejsza prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Do głównych dokumentów prawnych odnoszących się do prognozy oddziaływania na środowisko należy zaliczyć:

- 1) ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 741 ze zm.);
- 2) ustawę z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 710 ze zm.);
- 3) ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.);
- 4) ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1098);
- 5) ustawę z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1275);
- 6) ustawę z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1326);
- 7) ustawę z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 624 ze zm.);
- 8) ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1420 ze zm.);
- 9) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014, poz. 112);
- 10) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1839);
- 11) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j. Dz. U. z 2014, poz. 1713);
- 12) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej

- ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 r. Nr 25, poz. 133 ze zm.);
- 13) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016. poz. 2183);
 - 14) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014. poz. 1409);
 - 15) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014. poz. 1408).
 - 16) prawne zobowiązania wynikające z konwencji międzynarodowych ratyfikowanych przez Polskę w zakresie ochrony środowiska:
 - a) Konwencja o ochronie europejskich dzikich gatunków zwierząt i roślin oraz ich siedlisk naturalnych, tzw. konwencja berneńska (panaeuropejska) zobowiązująca do ochrony dziko żyjących roślin i zwierząt oraz ich naturalnych siedlisk, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków ginących i zagrożonych wyginięciem .
 - b) Konwencją o obszarach wodno-błotnych, mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, tzw. konwencja ramsarska, której celem jest ochrona i czynne zabezpieczenie terenów podmokłych o międzynarodowym znaczeniu a w szczególności uchodzących za wybitne miejsca występowania ptaków wodno-błotnych.
 - c) Konwencja o ochronie gatunków wędrownych dzikich zwierząt (tzw. Konwencja Bońska) dotycząca ochrony wędrownych dziko żyjących gatunków zwierząt.
 - d) Konwencja o ochronie światowego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego.
 - e) akta prawa Wspólnoty Europejskiej:
 - dyrektywa Rady EWG w sprawie ochrony dziko żyjących ptaków zwana dyrektywą ptasią,
 - dyrektywa Rady EWG w sprawie ochrony naturalnych siedlisk oraz dziko żyjącej fauny i flory zwana dyrektywą siedliskową.

1.2. Cel sporządzenia prognozy

Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko wynika z konieczności przeprowadzenia analizy istniejącego stanu środowiska, konsekwencji jakie mogą spowodować w środowisku ustalenia studium oraz wskazanie ewentualnych zmian, które mogą nastąpić w środowisku na skutek braku realizacji projektowanych rozwiązań. Odnosi się to zwłaszcza do obszarów chronionych. Prognoza powinna również ocenić negatywne oddziaływanie na obszarach sąsiadujących. W związku z powyższym, należy przeprowadzić analizę stanu i projektowanych zmian w zagospodarowaniu terenów, a jej wyniki przedstawić w niniejszym opracowaniu. Jeżeli występuje zagrożenie znaczącego oddziaływania ustaleń na środowisko przyrodnicze sąsiednich krajów, konieczne jest uwzględnienie tego w tekście prognozy.

Rozwiązania przyjęte w projekcie studium należy zbadać pod kątem stopnia negatywnego wpływu na środowisko. Jednym z głównych celów prognozy jest wyznaczenie sposobu eliminacji, bądź ograniczenia niepożądanych następstw realizacji ustaleń studium. Opracowanie powinno zawierać ponadto informacje o metodach wykorzystywanych przy jego tworzeniu oraz streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Celem opracowania prognozy jest:

- wypełnienie wymogów ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym oraz innych ustaw związanych z ochroną środowiska, w tym ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- przeprowadzenie czynności w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w związku ze zmianą studium, zgodnie z uchwałami inicjującymi Rady Gminy;
- wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko, jaki może być spowodowany realizacją ustalonych lub dopuszczonych w studium form zagospodarowania terenów;

- analiza uwarunkowań lokalizacji i zagospodarowania terenu zawartego w projekcie studium na tle uwarunkowań istniejących pod kątem konsekwencji, jakie przedsięwzięcia mogą spowodować w zakresie ochrony lub utraty walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego w kolejnych etapach planistycznych, a w końcu na etapie realizacji i eksploatacji.

1.3. Zakres merytoryczny prognozy

W związku z art. 53 i art. 58 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko zwrócono się do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kołobrzegu o określenie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Dygowo.

W związku z art. 53 i art. 57 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy zwrócono się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie o określenie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Dygowo.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko jest zgodny ze stanowiskiem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie przedstawionym w piśmie z dnia 12 listopada 2021 r., znak pisma: WOPN-OS.411.120.2021.KM oraz stanowiskiem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kołobrzegu przedstawionym w piśmie z dnia 8 listopada 2021 r., NZNS.9022.2.15.2021.

Prognoza przedstawia opis stanu i funkcjonowanie środowiska, przy jednoczesnej ocenie jego odporności na degradację oraz zdolność do regeneracji. Dokument podaje również ewentualne zmiany, których występowanie może być uzależnione od braku realizacji ustaleń studium. Omawiane są ponadto skutki realizacji wspomnianych ustaleń w stosunku do zagospodarowania i użytkowania terenów objętych zakresem realizacji. Skutki te rozpatrywane są pod kątem zgodności z przepisami prawa dotyczącego ochrony środowiska, skuteczności ochrony bioróżnorodności oraz zachowania odpowiednich proporcji między terenami o różnych formach użytkowania.

W wyniku szczegółowej analizy i konfrontacji terenowej dokonano zmian w częściach wnioskowych opracowań specjalistycznych (środowisko przyrodnicze, kulturowe, infrastruktura techniczna).

Prognoza przedstawia wyniki analiz i ocen w formie opisowej i kartograficznej.

1.4. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy oraz wykorzystane materiały

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu studium gminy Dygowo została opracowana w trakcie prac nad projektem studium. Tworzenie prognozy oparte jest na rozpoznaniu terenowym uwarunkowań ekofizjograficznych, określeniu walorów krajobrazowych, jak również opisanie możliwych zagrożeń i uciążliwości mogących wystąpić w sąsiedztwie.

Lokalizację i identyfikację terenów chronionych (istniejących i projektowanych) zlokalizowanych w obrębie gminy, jak również rodzajów oddziaływań wynikających z realizacji projektowanych ustaleń studium, przeprowadzono na podstawie:

- planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego (uchwała Nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r.);
- Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030;
- Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2021-2027;
- "Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego" (2010);
- programu „Zintegrowana gospodarka wodno–ściekowa w dorzeczu Parsęty”;
- opracowania „Klimat województwa zachodniopomorskiego” Akademia Rolnicza w Szczecinie, Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2007 r.;
- „Podstawowego opracowania ekofizjograficznego gm. Dygowo” – 2008 r.;
- „Waloryzacji przyrodniczej gminy Dygowo” (operat generalny), Biuro Konserwacji Przyrody

w Szczecinie w 2002 r.;

- „Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego” (2010);
- „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2013-2017 - gmina Dygowo”;
- „Strategii rozwoju gminy Dygowo na lata 2015-2025”;
- programu „Zintegrowana Gospodarka Wodno-Ściekowa w Dorzeczu Parsęty”;
- „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Dygowo na lata 2012-2027”;
- Informacji o stanie środowiska w powiecie kołobrzeskim w 2019 r, (Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie);
- „Oceny rocznej jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2020”;
- „Programu ochrony środowiska dla powiatu kołobrzeskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”;
- obowiązujących planów miejscowych;
- informacji Starostwa Powiatowego w Kołobrzegu;
- informacji Głównego Urzędu Statystycznego;
- innych dokumentów, w tym uwagi i uwarunkowania jednostek opiniujących i uzgadniających studium.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody indukcyjno-opisowej. Metoda ta polega na ogólnej charakterystyce istniejących zasobów środowiska, łączeniu w logiczną całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska oraz wskazaniu potencjalnych następstw mogących wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń studium.

Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz stopień ogólności ustaleń studium.

Prognoza sporządzana była równoległe z opracowywanym studium, w związku z czym na bieżąco w studium nanoszone były zmiany wynikające z zapisów prognozy.

2. Informacje o zawartości i głównych celach projektowanego studium oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, celem studium jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, po uprzednim rozpoznaniu uwarunkowań rozwoju gminy. Studium nie jest aktem prawa miejscowego, stanowi akt kierownictwa wewnętrznego kształtowania polityki gminnej, poprzez określenie celów oraz zidentyfikowanie uwarunkowań, ograniczeń i możliwości rozwoju oraz ustalenie kierunków zagospodarowania przestrzennego. Studium sporządza się dla obszaru w granicach administracyjnych gminy.

Mimo, że opracowanie to nie stanowi aktu prawa miejscowego, to jednak jego zapisy są wiążące dla organów zarządzających gminą i jako takie zobowiązują władze do prowadzenia określonej w nim polityki przestrzennej. Ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego są wiążące przy sporządzaniu planów miejscowych.

Prace związane ze sporządzeniem przedmiotowej edycji studium zostały podjęte na mocy uchwał:

- Nr XXI/172/21 z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo obszarów w obrębach ewidencyjnych Piotrowice, Wrzosowo, Dygowo, Czernin i Stojkowo;
- Nr XXV/205/21 z dnia 7 października 2021 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXI/172/21 z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo.

Przedmiotem opracowania studium jest, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, obszar w granicach administracyjnych gminy Dygowo, jednak zmiana dotyczy terenów położonych w granicach obrębów ewidencyjnych: Piotrowice, Dygowo, Stojkowo, Czernin oraz Wrzosowo. Zakres przedmiotowy opracowywanego studium jest zgodny z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz rozporządzeniem wykonawczym do tej ustawy. Dotyczy on przede wszystkim uaktualnienia zapisów tekstu oraz rysunku studium.

W zmianie studium użyto następujących oznaczeń przeznaczeń terenów:

- MN1 - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i usług;
- U1 - tereny zabudowy usług wielofunkcyjnych; tereny zabudowy usług publicznych, usługi sportu i rekreacji;
- ZL – lasy.

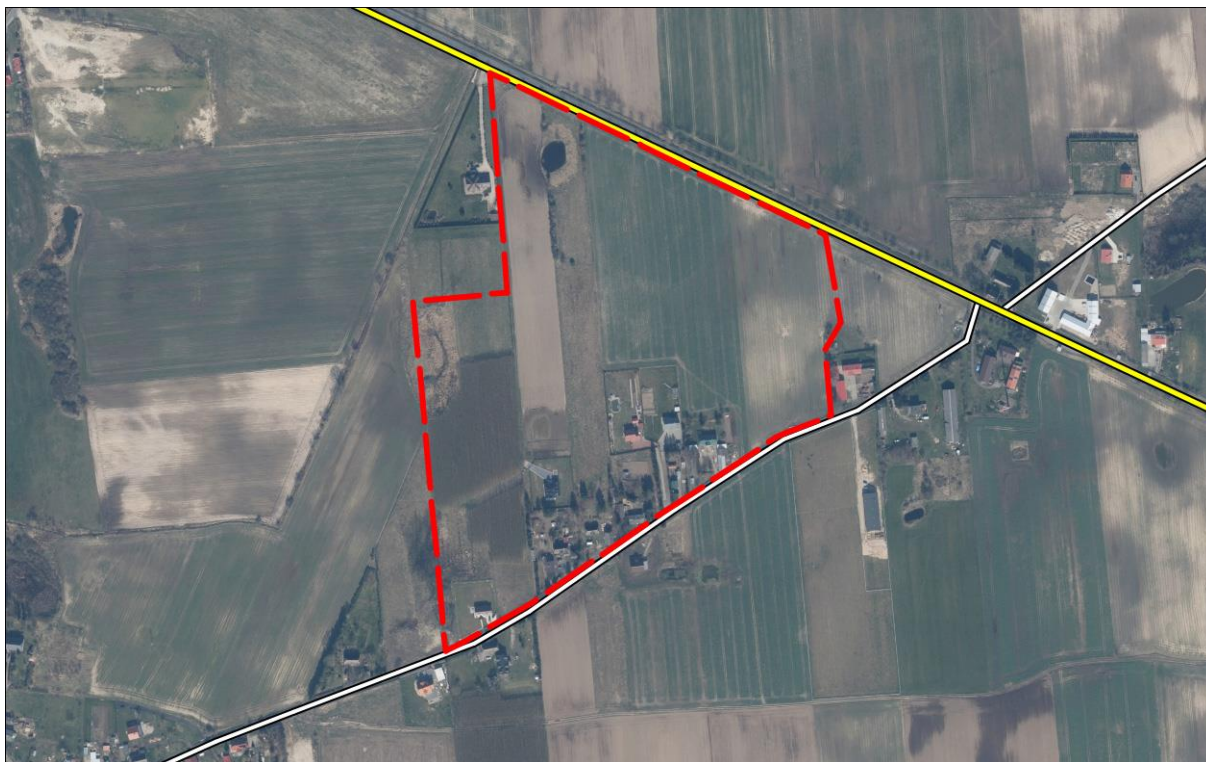
Problematyka studium uwzględnia i obejmuje zagadnienia, takie jak:

- weryfikacja stref ochrony konserwatorskiej oraz zabudowań objętych ochroną;
- weryfikacja rozwiązań w zakresie infrastruktury technicznej; powiększenie terenów możliwej zabudowy mieszkaniowej;
- ujawnienie złoża surowców naturalnych.

3. Charakterystyka środowiska przyrodniczego obszaru objętego sporządzeniem studium

3.1. Aktualny stan zagospodarowania i użytkowania terenów

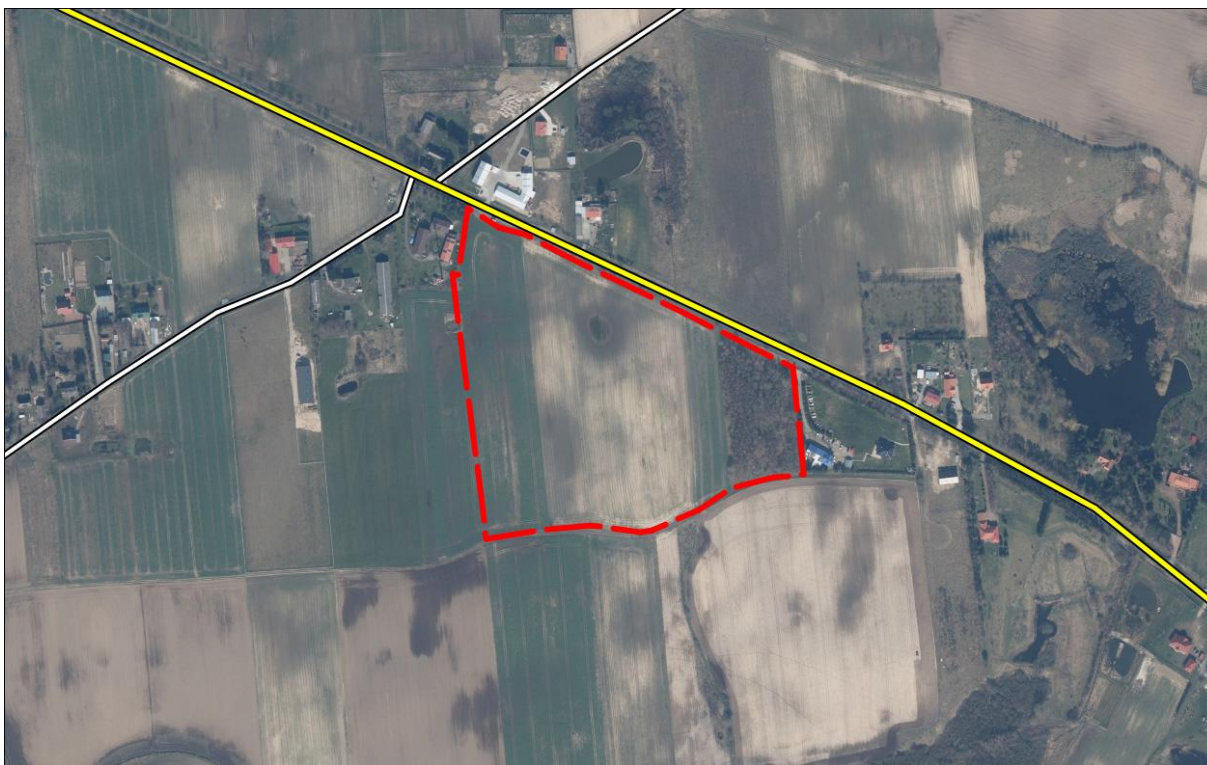
Czernin - A.7.13.MN1, A.7.14.MN1, A.7.15.MN1

Rysunek 1. Lokalizacja obszaru zmiany studium w obrębie Czernin A.7.13.MN1 (źródło: geoportal.gov.pl)

Rysunek 2. Lokalizacja obszaru zmiany studium w obrębie Czernin A.7.14.MN1 (źródło: geoportal.gov.pl)

Rysunek 3. Lokalizacja obszaru zmiany studium w obrębie Czernin A.7.13.MN1 (źródło: geoportal.gov.pl)

Analizowany obszary położone są we wschodniej części miejscowości Czernin.

Teren A.7.13.MN1 położony jest w bliskim sąsiedztwie skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 163 oraz drogi powiatowej. Obszar ten jest częściowo zabudowany zabudową zagrodową i jednorodzinną, w szczególności dotyczy to działek sąsiadujących z drogą powiatową. Na większość obszaru wydano decyzje o warunkach zabudowy na lokalizację zabudowy jednorodzinnej. Na terenie tym dominują użytki rolne, w północno – zachodniej części znajduje się niewielkie oczko wodne, działki położone w zachodniej części porośnięte są uprawą wierzby wiciowej (energetycznej). W zachodniej części obszaru opracowania znajduje się również niewielkie zagłębienie terenu, które okresowo wypełnia woda.

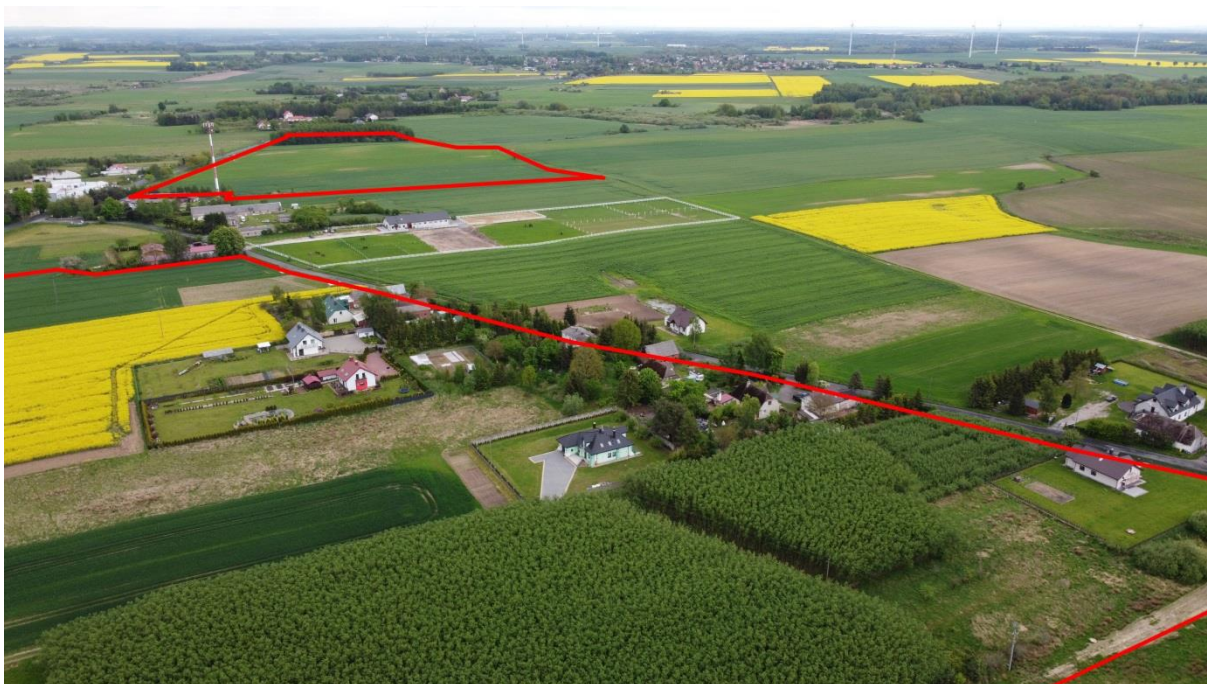
Teren A.7.14.MN1 położony jest na południe od zabudowań wsi Czernin, przylega od północy i południa do dróg gminnych. Zabudowana jest jedna działka położona w północno-zachodniej części terenu. Analizowany obszar pokryty jest w większości użytkami rolnymi, w centralnej części znajdują się dwa niewielkie oczka wodne. Na część obszaru wydano decyzje o warunkach zabudowy na lokalizację zabudowy jednorodzinnej.

Teren A.7.15.MN1 położony jest na wschód od zabudowy wsi Czernin, od północy przylega do drogi wojewódzkiej na 163. Obszar nie jest zabudowany budynkami, w zachodniej części zlokalizowana jest wieża telefonii komórkowej, we wschodniej części znajduje się płat zadrzewień (głównie brzozy), na terenie tym dominują użytki rolne. W północnej części znajduje się niewielkie zagłębienie terenu, okresowo wypełniane wodą.

Wśród zbiorowisk roślinnych porastających analizowane obszary dominują gatunki charakterystyczne dla zbiorowisk półnaturalnych i sztucznych (uprawy rolne, zieleń przydomowa). Pobocza dróg i miedze porośnięte są roślinnością ruderalną, m.in. tasznikiem pospolitym, bylicą pospolitą, babką lancetowatą, maruną bezwoną.

Analizowane obszary nie podlegają ochronie prawnej na mocy ustawy o ochronie przyrody. Znajdują w odległości ok. 500 m od obszaru Natura 2000 Trzebiatowsko-Koło-brzeski Pas Nadmorski PLH320017 oraz rezerwatu przyrody Stramniczka.

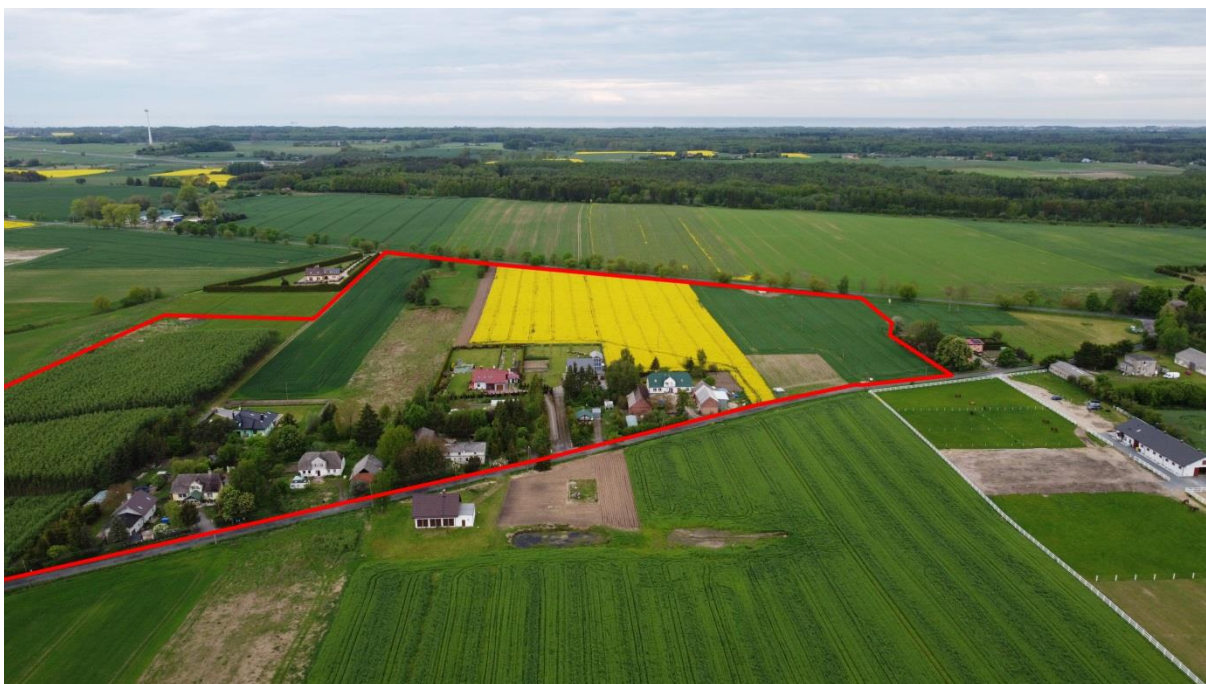
Analizowane tereny nie są objęte ustaleniami planów miejscowych.

Rysunek 4. Widok na południową część terenu A.7.13.MN1, w głębi teren A.7.15.MN1

Rysunek 5. Widok na teren A.7.14.MN1

Rysunek 6. Widok na teren A.7.13.MN1

Dygowo – A.1.21.MN1,

Rysunek 7. Lokalizacja obszaru zmiany studium w obrębie Dygowo A.1.21.MN1 (źródło: geoportal.gov.pl)

Rysunek 8. Lokalizacja obszaru zmiany studium w obrębie Dygowo A.1.22.MN1 (źródło: geoportal.gov.pl)

W miejscowości Dygowo zmianą studium objęto pięć obszarów:

- cztery działki znajdujące się w pobliżu stacji kolejowej, będące własnością PKP;
- większy fragment terenu położony na północ od torów kolejowych i na zachód od drogi powiatowej w kierunku Ustronia Morskiego, obejmujący głównie użytki rolne.

Teren A.1.22.MN1 zgodnie z wnioskiem właścicieli ma zostać przeznaczona na lokalizację zabudowy mieszkaniowej. W chwili obecnej są to działki niezabudowane i w większości nieużytkowane. Działka nr 224/8 oraz fragment działki nr 224/2 użytkowane są, jako ogród działkowy/teren rekreacyjny. Na wszystkich działkach w czasie przeprowadzonej wizji terenowej stwierdzono występowanie cennych zadrzewień – głównie lipy, buki, kasztanowce, klony. Na działce nr 224/8 znajduje się pomnik przyrody - buk pospolity, a w jej bezpośrednim sąsiedztwie również uznany za pomnik przyrody - lipa drobnolistna. Przy projektowaniu zabudowy należy uwzględnić występowanie zadrzewień i lokalizację zabudowy w taki sposób, aby w jak najmniejszym stopniu naruszyć istniejącą szatę roślinną.

Analizowany obszar nie jest objęty ustaleniami planów miejscowych, w zmienianym studium przeznaczony jest na lokalizację terenów kolejowych.

Teren oznaczony symbolem A.1.21.MN1 ma zostać przeznaczony na lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i usług. Obecnie w większości teren ten nie jest zabudowany, jedynie w jego południowej części znajdują się zabudowania mieszkaniowe. W czasie przeprowadzonej wizji terenowej na analizowanym obszarze nie stwierdzono występowania cennych i chronionych gatunków flory i fauny.

Analizowany obszar częściowo jest objęty ustaleniami planu miejscowego – „Zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo” (uchwała nr XXII/148/97 Rady Gminy Dygowo z dnia 10 kwietnia 1997 r.), która przewiduje zabudowę mieszkaniową oraz tereny usług nieuciążliwych. Pozostały obszar nie jest objęty ustaleniami planów miejscowych. Zmieniane Studium przewiduje cały obszar na lokalizację terenów obiektów produkcyjnych, baz, magazynów, składów i usług handlu oraz usług wielofunkcyjnych.

Wśród zbiorowisk roślinnych porastających analizowany teren dominują gatunki charakterystyczne dla zbiorowisk półnaturalnych i sztucznych (uprawy rolne – na części terenu wysiano zborze, pozostały teren porośnięty był przez rzepak). Pobocza dróg i miedze porośnięte są roślinnością ruderalną, m.in. tasznikiem pospolitym, bylicą pospolitą, babką lancetowatą, maruną bezwoną.

Analizowane obszary nie podlegają ochronie prawnej na mocy ustawy o ochronie przyrody. Znajdują w odległości ok. 800 m od obszaru Natura 2000 Trzebiatowsko-Koło-brzeski Pas Nadmorski PLH320017.

Rysunek 9. Widok na teren A.1.22.MN1, w głębi teren A.1.21.MN1

Dygowo – A.1.20.MN1

Zmianą studium objęto teren położony w zachodniej części obrębu Dygowo, przy granicach z Czerninem. Analizowany obszar obejmuje jedną działkę nr 19/18, która obecnie, podobnie jak tereny w sąsiedztwie, użytkowana jest rolniczo.

Analizowany obszar objęty jest ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu Dygowo (uchwała nr XXXVII/287/14 Rady Gminy Dygowo z dnia 13 maja 2014 r.). Plan miejscowy przeznaczają analizowany obszar pod tereny rolnicze.

Analizowany obszar nie podlegają ochronie prawnej na mocy ustawy o ochronie przyrody. Znajduje się w odległości ok. 250 m od obszaru Natura 2000 Trzebiatowsko-Koło-brzeski Pas Nadmorski PLH320017.

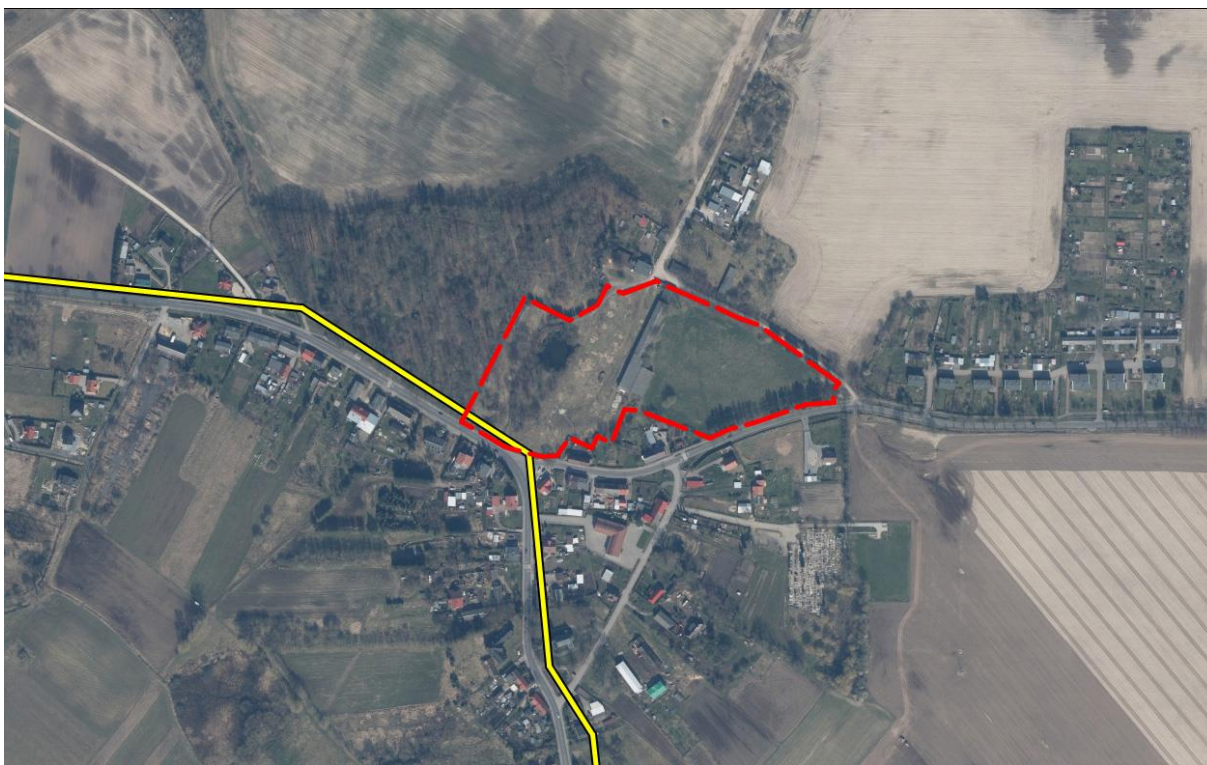
Rysunek 10. Lokalizacja obszaru zmiany studium w obrębie Dygowo A.1.20.MN1 (źródło: geoportal.gov.pl)

Wrzosowo - B.1.10.U1

W miejscowości Wrzosowo zmianą studium objęto działki nr 125/32 i 125/30. Stanowią one zaniedbany obszar, który w przeszłości był częścią dużego gospodarstwa rolnego. Od wschodu i południa teren opracowania graniczy z drogami i zabudową mieszkaniową, od północy przylegają pozostałe zabudowania gospodarcze oraz mieszkaniowe wchodzące w skład dawnego folwarku, od zachodu teren graniczy z parkiem pałacowym. W centralnej części stoi budynek gospodarczy będący w złym stanie technicznym. Na terenie gospodarstwa występują głównie skupiska roślin ruderalnych oraz różnowiekowe podrosty drzew.

Działka nr 125/32 objęta jest planem miejscowym (uchwała nr XXV/157/05 Rady Gminy w Dygowie z dnia 23.06.2005 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru w obrębach ewidencyjnych: Świelubie, Wrzosowo, Czernin, Pustary, Bardy, Skoczów, Piotrowice, Gąskowo, Dygowo, Połomino, Stojkowo – gmina Dygowo). Wschodnia część działki, zgodnie z ustaleniami planu miejscowego, przeznaczona jest pod lokalizację URP1 – usług, składów magazynów i obsługi rolnictwa. Zachodnia część działki przeznaczona jest pod lokalizację ZPz1 – zabytkowego parku dworskiego (jednak zgodnie z gminną ewidencją zabytków teren ten nie wchodzi w skład parku).

Analizowany obszar nie podlegają ochronie prawnej na mocy ustawy o ochronie przyrody.

Rysunek 11. Lokalizacja obszaru zmiany studium we Wrzosowie (źródło: geoportal.gov.pl)

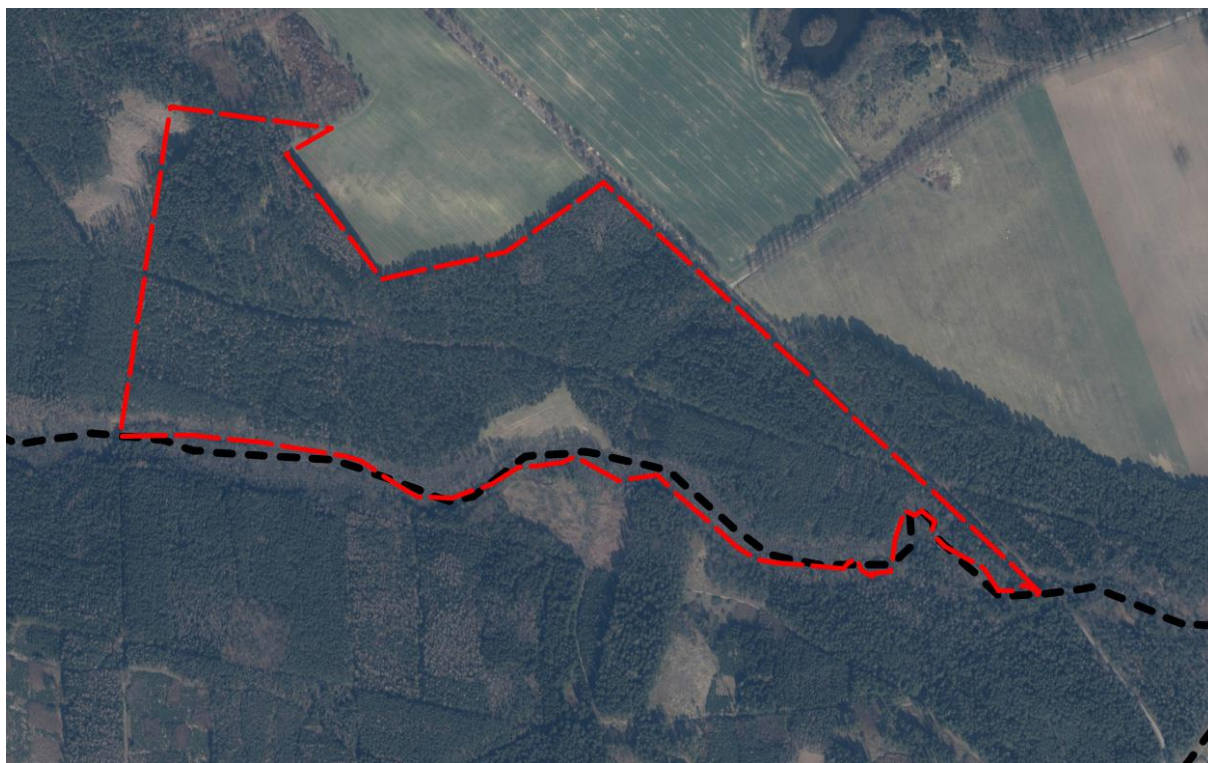

Rysunek 12. Lokalizacja obszaru zmiany studium we Wrzosowie

Piotrowice

Zmianą studium objęto działki nr 147/3, 146/8 i 145/9 położone w sąsiedztwie miejscowości Kłopotowo, obręb ewidencyjny Piotrowice. W zmianie studium nie zmienia się projektowanego przeznaczenia terenu, dodaje się informację o istniejącym na tym obszarze złożu kruszywa naturalnego - „Włóścibórz”.

Działki porośnięte są lasem sosnowym. Teren objęty zmianą studium znajduje się w granicach obszaru Natura 2000 „Dorzecze Parsęty” (PLH320007).

Rysunek 13. Lokalizacja obszaru zmiany studium w Piotrowicach (źródło: geoportal.gov.pl)

Rysunek 14. Lokalizacja obszaru zmiany studium w Piotrowicach

Stojkowo – A.9.5.MN1

We wsi Stojkowo, zmianą studium objęto dwie niewielkie działki nr 81/1, 81/2. Działki te są zabudowane budynkami mieszkalnymi oraz rekreacyjnymi. Zmiana studium ma na celu dostosowanie jego zapisów do stanu istniejącego, z uwagi na fakt, iż w studium jedna z działek przeznaczona jest pod lokalizację urządzeń infrastruktury technicznej związanych z poborem wody.

Rysunek 15. Lokalizacja obszaru zmiany studium w Stojkowie (źródło: geoportal.gov.pl)

Rysunek 16. Lokalizacja obszaru zmiany studium w Stojkowie

3.2. Istniejący stan środowiska

3.2.1. Położenie gminy

Północne granice gminy znajdują się w odległości ok. 3,2 km od brzegu Morza Bałtyckiego. Historycznie gmina położona jest na Pomorzu Środkowym. W latach 1946-1950 wchodziła w skład województwa szczecińskiego, od 1952 r. do 1998 r. wchodziła w skład województwa koszalińskiego.

Obecnie gmina położona jest w województwie zachodniopomorskim i powiecie kołobrzeskim.

Gmina Dygowo sąsiaduje z gminami wiejskimi: Ustronie Morskie od północy, Będzino od wschodu, Gościno od południowego zachodu, Kołobrzeg od zachodu, gminą miejsko-wiejską Karlino od południa i wschodu. Powierzchnia gminy wynosząca 12 852 ha, pozwala ją zaliczyć do najmniejszych terytorialnie gmin województwa zachodniopomorskiego.

Rysunek 17. Gmina Dygowo i gminy sąsiadujące (opracowanie własne)

3.2.2. Warunki fizyczno-geograficzne

Budowa geologiczna i rzeźba terenu

Zgodnie z rejonizacją fizjogeograficzną (Kondracki 2002) gmina Dygowo położona jest w:

- Megaregion: Pozaalpejska Europa Środkowa;
- Prowincja: Niż Środkowoeuropejski;
- Podprowincja: Pobrzeże Południowobałtyckie;
- Makroregion: Pobrzeże Koszalińskie i Pobrzeże Szczecińskie;
- Mezoregion: Równina Białogardzka (Dygowo, Czernin, Stojkowo, Wrzosowo) i Równina Gryficka (Piotrowice).

Region, w którym znajduje się gmina Dygowo, leży na styku dwóch głównych geologicznych jednostek strukturalnych Europy, do których należą: prekambryjska platforma wschodnioeuropejska oraz paleozoiczna platforma zachodnioeuropejska (paleozoiczna).

Podłoże prekambryjskie przykryte jest osadami, które tworzyły się w wyniku wielokrotnych transgresji i regresji wód morskich. Wspólna dla obu platform pokrywa osadowa tworzyła się już w permie, ale głównie w mezozoiku i kenozoiku.

Według podziału geologicznego na jednostki strukturalne obszar gminy położony jest na granicy pomiędzy Wałem Pomorskim a Niecką Pomorską, stanowiącej fragment niecki brzeżnej (synklinorium brzeżnego) – jednostki granicznej pomiędzy prekambryjską platformą wschodnioeuropejską a fałdowymi strukturami Europy Zachodniej i Południowej.

W plejstocenie ukształtowany został podstawowy rys rzeźby obszaru. W wyniku zmian klimatycznych na obszar Polski kilkakrotnie nasuwał się lądolód, który ulegał topnieniu w okresach

cieplejszych. Efektem akumulacyjnej działalności lodowca są gliny zwałowe rozdzielone osadami zastoiskowych mułków i iłów oraz piaszczystymi osadami fluwioglacjalnymi. W wyniku wycofywania się lądolodu w strefach marginalnych ulegał on rozpadowi na płyty i bryły lodu, a pomiędzy nimi osadzały się utwory morenowe i fluwioglacjalne. Bryły martwego lodu wytapiały się tworząc misy jeziorne i zagłębienia bezodpływowe. Powstałe w wyniku topnienia lodu wody spływały wykorzystując w tym celu rynny subglacjalne o kierunku północno-południowym i marginalne (doliny wód roztopowych) oraz odcinki pradolinne o równoleżnikowym układzie. Towarzystwo temu wypełnianie obniżen osadami mineralnymi i organogenicznymi oraz rozcinanie progów dzielących te obniżenia. W zbiornikach, powstałych wskutek wytapiania się brył martwego lodu dochodziło do akumulacji mułów jeziornych, gytii węglanowych i kredy jeziornej. W wielu miejscach tworzyły się też mięzsze torfowiska mszyste, rozciągające się na obszarach występowania wieloletniej zmarzliny.

W holocenie nastąpił rozwój roślinności, co ograniczyło intensywność procesów erozyjnych, a ocieplenie klimatu zaktywizowało procesy wietrzenia chemicznego, dzięki czemu nasiliły się procesy glebotwórcze. Na zanikających jeziorach rozwijały się torfowiska, zaś w dolinach rzek rozwinęły się równiny zalewowe.

Ukształtowanie powierzchni jest w decydującej mierze efektem działalności lądolodu skandynawskiego w okresie zlodowaceń plejstoceńskich. Decydującą rolę w tym względzie odegrało tu ostatnie zlodowacenie bałtyckie, a zwłaszcza stadiał pomorski.

Obraz rzeźby glacialnej Pomorza przedstawia wyraźnie układ strefowy, którego osią jest strefa moren czołowych stadiał pomorskiego. Gmina Dygowo położona jest na północ od tego pasa w strefie moren dennych. Strefa ta charakteryzuje się pochyleniem ku północy w postaci wykształconych poziomów wysoczyznowych.

Przewodnim rysem rzeźby obszaru gminy są rozległe płyty moreny dennej płaskiej i falistej o drobnym rytmie, zalegające w przeważającej większości na wysokości w granicach 20 - 50 m n.p.m. Wysoczyzna zbudowana jest z gliny morenowej, miejscami spiaszczonej. Południowa część gminy, w obrębie miejscowości Pustary, Świelubie, Bardy, Dębogard, Piotrowice, Włóścibórz leży na IV poziomie wysoczyznowym, którego dolną granicę wyznacza poziomica 40 m n.p.m. Praktycznie cała pozostała część gminy znajduje się w obrębie III poziomu wysoczyznowego, tylko fragmenty w północnej części gminy (rejon Stramnicy) znajduje się na II poziomie. Wysoczyznę urozmaicają liczne formy wypukłe (wzgórza mniejszych ciągów moren czołowych, kemów) jak i wklęsłe (wytopiska, obniżenia zastoiskowe, oraz stosunkowo gęsta sieć drobnych pradolin). Wyraźne jest rozczłonkowanie wysoczyzny na szereg płatów. Jest to dzieło całej sieci drobnych form marginalnych, tworzących system pradolin i dolin wykorzystywanych przez liczne ciek. Taką pradolinę wykorzystuje m.in. Parsęta. Powierzchnie wysoczyzny urozmaicają liczne połogie doliny wód roztopowych, wytopiska, obniżenia zastoiskowe i równiny bagienne. Dno doliny Parsęty o szerokości w granicach 200 - 750 m opada w kierunku północno-zachodnim, od wysokości nieco ponad 9,0 m n.p.m. na wysokości Daszewa do ok. 3 m n.p.m. w okolicach Pustar gdzie rzeka opuszcza obszar gminy Dygowo. Głębokość doliny Parsęty w stosunku do poziomu wysoczyzny waha się w granicach 17 - 30 m. Zbocza dolin i rynien rozcięte są licznymi świeżymi dolinkami erozyjnymi. W dolinie Parsęty istnieją zachowane fragmenty teras o charakterze pradolinnych, a także rzecznych – nadzalewowej i zalewowej. Na terasie nadzalewowej lokalnie uformowały się drobne wydmy, zaś zalewowa jest urozmaicona obecnością paleomeandrów, zakoli odciętych podczas XX-wiecznej regulacji rzeki i innych przejawów działalności rzeki meandrującej.

Warunki podłoża budowlanego, zagrożenie osuwiskami

Do obszarów o warunkach korzystnych dla budownictwa zalicza się obszary występowania gruntów: spoistych (zwartych, półzwartych i twaroplastycznych) oraz niespoistych (sykkich) średniozagęszczonych i zagęszczonych, na których nie stwierdzono zjawisk geodynamicznych, a zwierciadło wód gruntowych znajduje się poniżej 2 m od powierzchni terenu. Takie kryteria spełniają obszary występowania glin zwałowych zlodowaceń północnopolskich oraz płyty piasków i żwirów wodnolodowcowych. Spoiste grunty morenowe zlodowaceń północnopolskich, występujące na powierzchni terenu, zalicza się do gruntów nieskonsolidowanych.

Do obszarów o warunkach niekorzystnych (utrudniających budownictwo) zalicza się tereny

występowania gruntów słabonośnych (grunty organiczne, grunty spoiste w stanie miękkoplastycznym i plastycznym, zwietrzliny gliniaste, grunty niespoiste luźne), wszystkie obszary, na których zwierciadło wody gruntowej znajduje się na głębokości mniejszej niż 2 m od powierzchni terenu oraz obszary podmokłe, zabagnione i zalewane w czasie powodzi, a także obszary o spadkach terenu powyżej 12%.

Niekorzystne warunki występują na waloryzowanych pod względem geologiczno-inżynierskim obszarach: przede wszystkim w dolinach Parsęty i jej dopływów (Olszynki, Pysznicy, Niecieczy). Zwierciadło wód gruntowych występuje tu z reguły płycej niż na głębokości 2 m. Są też tereny mokradeł (zagłębienia bezodpływowe), m.in. dolina Pysznicy. Pod względem litologicznym-genetycznym występujące tu grunty to piaski i piaski ze żwirami dolin i tarasów zalewowych, a także grunty organiczne (tj. o zawartości substancji organicznej powyżej 2%): namuły piaszczyste i torfiaste oraz torfy.

Obszary z wodą gruntową zalegającą płycej niż 1 m określają tereny nienadające się pod zainwestowanie. Każda ingerencja w stosunki wodne (drenaż wód celem osuszenia gruntów) może doprowadzić do degradacji środowiska. Są to często obszary pokryte utworami nienośnymi, organogenicznymi (torf).

Podsumowując z punktu widzenia warunków gruntowo-budowlanych uwagę należy zwrócić na:

- Strefy zbudowane z osadów zastoiskowych i den dolinnych, które wypełnione są utworami słabo nośnymi (organogeniczny torf), ły i mułki, powinny zostać wykluczone z zabudowy.
- Strefy zboczy wysoczyzny morenowej, teras rzecznych, a także form erozyjnych (zboczy dolinek bocznych), które zagrożone są ruchami masowymi. Strefy zboczy form erozyjno-akumulacyjnych wymagają dodatkowych nakładów w przypadku budowy, co jednak nie zawsze gwarantuje stabilność budowli lub zagrożenie w przyszłości.
- Nośne grunty wysoczyzny morenowej, dogodne pod zainwestowanie, przykryte są dobrymi i bardzo dobrymi glebami (III-IV), podlegającymi ochronie, stąd też nie należy tych obszarów nadmiernie wykorzystywać pod zainwestowanie.

3.2.3. Surówce mineralne

Na obszarze gminy Dygowo udokumentowano następujące złoża, które znajdują się w „Bilansie Zasobów Kopalni i Wód Podziemnych w Polsce” wg. stanu na 31 grudnia 2015.

- 1) Złoże kruszywa naturalnego „Bardy” udokumentowano w kategorii C1. Złoże zlokalizowane jest przy wąwozie rozcinającym zbocze doliny Parsęty, 1 km na południowy wschód od wsi Bardy. Zasoby geologiczne bilansowe wynoszą 254 tys. ton, wydobyć 1 000 ton. Serię złożową stanowią czwartorzędowe piaski różnoziarniste z domieszką żwirów, które mają zastosowanie do produkcji: betonów, zapraw i wypraw murarskich oraz nawierzchni dróg. Ze względu na ochronę środowiska złoże można uznać za małokonfliktowe (klasa A).
- 2) Złoże kruszywa naturalnego „Miechęcino”, którego wydobyć zostało zaniechane.
- 3) W 2008 r. została przyjęta bez zastrzeżeń przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie (pismo WRiOŚ.II-WP/7514/9/08 z dnia 12 listopada 2008 r.) Dokumentacja geologiczna złoża piasków „Miechęcino” w kategorii C1 położonego w miejscowości Miechęcino (dz. nr 33/1 i 33/2) o zasobach 1 395 tys. ton.

Zgodnie z ustawą Prawo geologiczne i górnicze obszary złóż kopalni, które właściwy organ administracji geologicznej przyjął bez zastrzeżeń (2008 r.) należy wprowadzić do studium. Złoże Miechęcino II znajduje się w obrębie oddziaływania elektrowni wiatrowych, oddalone jest o około 170 m od rozproszonej zabudowy mieszkaniowej i niecałe 300 m od obszaru Natura 2000 mającego znaczenie dla wspólnoty „Dorzecze Parsęty”, a w sąsiedztwie (od strony południowo-wschodniej) znajduje się kopalnia kruszywa, której eksploatacja została przerwana.

Ogólna charakterystyka złoża oparta na dokumentacji geologicznej:

- złoże obejmuje dz. nr 33/1 i 33/2 w obr. Miechęcino,
- powierzchnia złoża około 9,4 ha,
- grunty rolne klasy IV, V i VI,
- zasoby około 1 395 tys. ton,

- nomenklatura - złoża mieszanek piaskowych,
- rodzaj kruszywa – piasek o punkcie piaskowym 92,2 %,
- grubość nadkładu 0,2-3,6 m,
- miąższość złoża 1,5 do 16,7 m.

W 2021 r. Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego zatwierdził „Dodatek nr do dokumentacji geologicznej złoża kruszywa naturalnego „Włóścibórz” w kat. C1 i kat. C2. Wielkość zasobów geologicznych ustalonych według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosi:

- zasoby bilansowe 16795,15 tys. ton:
- w tym:
- 15350,12 tys. ton w kat C1,
 - 1445,03 tys. ton w kat C2.

Na terenie gminy istniało złożo ropy naftowej Daszewo N udostępnione odwiertem Daszewo -14. Odwiert został zlikwidowany, złożo wyeksploatowane i skreślone z bilansu zasobów. Dla ww. złoża została zniesiona koncesja na wydobycie ropy naftowej oraz obszar i teren górniczy „Daszewo N”.

Na terenie gminy znajduje się Ośrodek Grupowy (OG) Daszewo (z którego jest prowadzona jest eksploatacja złoża gazu ziemnego Daszewo N), który jest częścią Kopalni Ropy Naftowej i Gazu Ziemnego (KRNiGZ) Gorzysław, należący do PGNiG SA w Warszawie Oddział w Zielonej Górze. Większość wydobywanego gazu jest przeznaczana na zaopatrzenie gminy Dygowo i gmin ościennych, a nadwyżka przesyłana jest do systemu krajowego. Przewiduje się, że rozpoznane złoża będą eksploatowane przez 15-20 lat. Wydobycie z nowych odwiertów wydłuży ten okres.

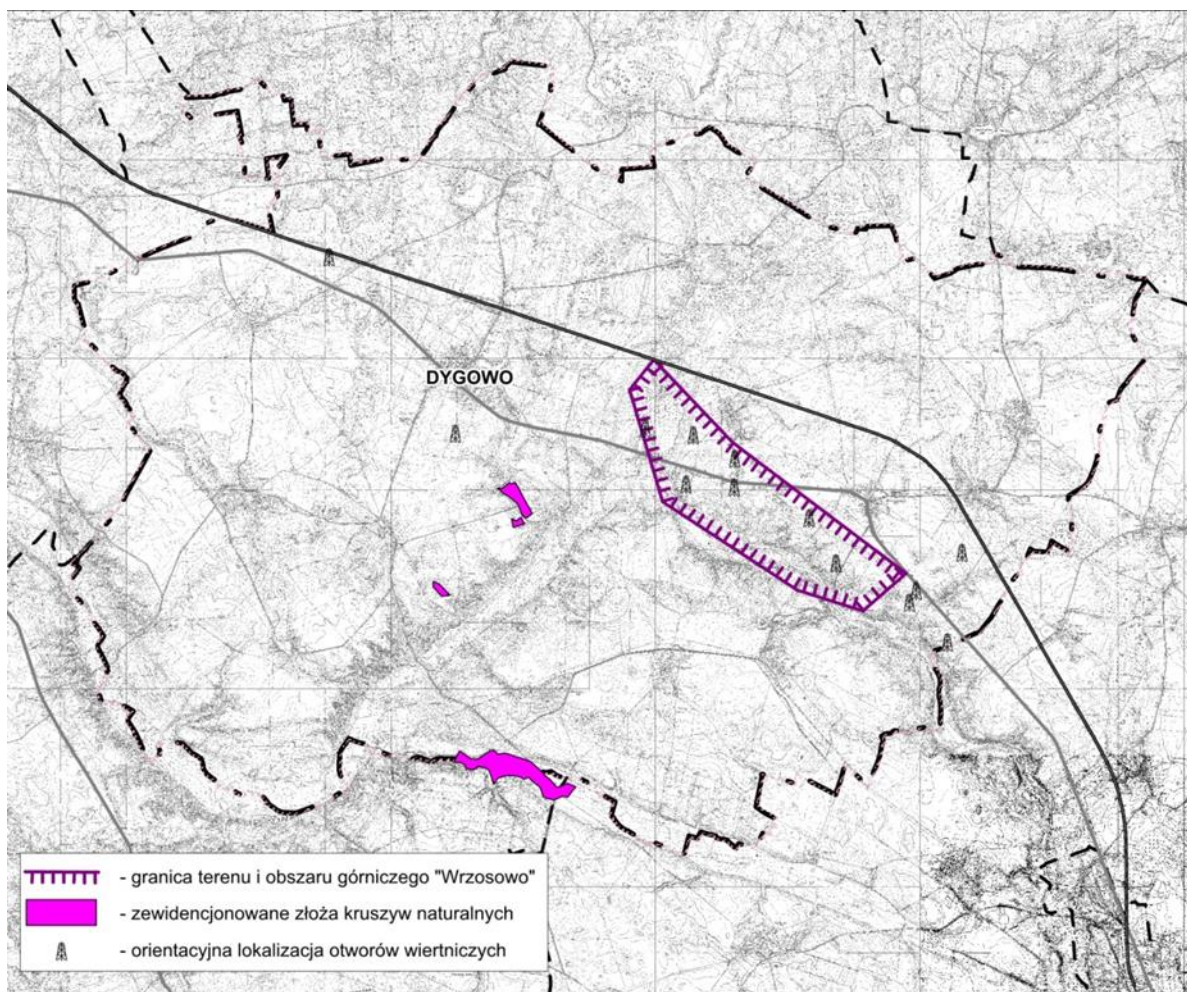
Na terenie gminy znajdują się:

- 1) udokumentowane złożo gazu ziemnego „Daszewo N”, dla którego utworzono obszar i teren górniczy „Wrzosowo” (koncesja z 1993 r. na wydobycie gazu ziemnego ze złoża Daszewo – N ważna do 21.06.2018 r.);
- 2) Ośrodek Grupowy Daszewo (dz. nr 227/6. 227/7, 315);
- 3) odwierty eksploatacyjne gazu ziemnego: Daszewo – 13k; - 16; - 21k; -31kbis;
- 4) odwiert zastawiony – Daszewo - 19k;
- 5) odwierty zlikwidowane: Dygowo – 1, - 4; Daszewo – 9; - 12, -15, -17, - 23k; – 27k; Skoczów -1.

Na terenie gminy nie stwierdzono:

- dużych zasobów wód podziemnych,
- występowania udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- występowania wód geotermalnych, które można byłoby eksploatować do celów gospodarczych lub leczniczych;
- występowania innych zasobów surowców mineralnych.

W zmianie studium ujawniono złożo kruszyw naturalnych „Włóścibórz” zlokalizowane w obrębie ewidencyjnym Piotrowice, przy granicy z gminą Gościno. Pozostałe obszary objęte zmianą studium położone są poza granicami złóż oraz poza granicami terenów i obszarów górniczych.

Rysunek 18. Surowce mineralne gminy Dygowo, skala 1:100 000 (opracowanie własne)

3.2.4. Gleby

Gmina Dygowo leży w granicach regionu KołobrzESCO – Darłowskiego (Dylewski J. i inni, 1981). Region ten cechuje się dominacją utworów moreny dennej (gliny), o rzeźbie falistej lub płaskiej. W dolinach rzecznych występują gleby torfowe i mułowo - torfowe. Większość gleb tego regionu wytworzona jest z glin lekkich, w górnych poziomach najczęściej płytko spiaszczonych. Dominują gleby wytworzone z piasków gliniastych mocnych i piasków gliniastych lekkich.

Na terenie gminy Dygowo największy udział mają gleby II–IV klasy, zajmują one powierzchnię ok. 40,2 %.

Większość gleb ornych jest zaliczanych do wysokich klas bonitacyjnych- IIIb, IV a i IV b, które obejmują 89% gruntów ornych. Gleby łąkowe w większości zaliczono do II, IV, oraz V klasy i zajmują łącznie 89% użytków zielonych.

Dokonano wyceny kompleksów przydatności gleb, z której wynika, że najwięcej gleb ornych reprezentuje typ żytni b. dobry (38,6%), pszeniny dobry (21,6%), żytni dobry (14,6%). Gleby łąkowe to w większości typ 2 z (60%).

Na terenie gminy Dygowo dominują dwa typy gleb, zaliczane do gleb strefowych, są to gleby brunatne, które zajmują ok. 47% oraz gleby bielcowe zajmujące ok. 32% powierzchni gruntów rolnych.

Wśród gleb brunatnych wyróżnia się:

- gleby brunatne właściwe, które stanowią grupę o najlepszych właściwościach rolniczych – zajmują ok. 12% powierzchni gruntów rolnych. Wytworzone na glinach zwałowych, piaskach gliniastych pylastych. Ich rozwój związany był z lasami liściastymi oraz bogatszymi wariantami lasów mieszanych. Duży jednolity kompleks leży na wschód i południe od Wrzosowa. Większe

- płaty występują w okolicach Pustar i Dębogardu;
- gleby brunatne kwaśne oraz wylugowane, pod względem odczynu zbliżają się do gleb pseudobielicowych. Ze względu na użytkowanie rolnicze mają zniszczone i wymieszane górne poziomy genetyczne. Wytworzone przede wszystkim na piaskach gliniastych mocnych. Występują w pasie wzniesień morenowych Stramnica - Stojkowo, a także w dużych płatach koło wsi Bardy, Jazy, Dębogard, Dygowo i Miechęcino.

Gleby brunatne właściwe zaliczane są do gleb pszennych dobrych (kompleks 2), zaś gleby brunatne kwaśne i wylugowane także do gleb żytnich dobrych (kompleks 5) i bardzo dobrych (kompleks 4).

Gleby bielicowe i pseudobielicowe - ich charakterystyczną cechą jest białawy górny poziom gleby ubogi w próchnicę, zwany poziomem wymywania, oraz niżej znajdujący się ciemniejszy poziom wymywania. Związane są przede wszystkim z ekosystemami borów i borów mieszanych. Gleby bielicowe – na gruntach użytkowanych rolniczo proces bielicowania został przerwany przez wymieszanie wierzchnich poziomów profilu stąd ich część zaliczona została do pseudobielic oraz podtypów gleb brunatnych. Powstały na piaskach gliniastych mocnych pylastych i na glinach lekkich spiaszczonych. Największy kompleks znajduje się w pasie Włóścibórz-Piotrowice-Kłopotowo, na północ od Skoczowa i na zachód od Gąskowa.

Gleby śródstrefowe – o ich genezie decyduje odrębność skały macierzystej lub warunków wodnych panujących na danym obszarze.

Czarne ziemie - stanowią ok. 10% pow. gruntów rolnych gminy. Powstają w wyniku osuszenia zabagnionych gleb łąkowo-błotnych, posiadają poziom próchniczny o dużej miąższości. Wytworzone przede wszystkim na piaskach gliniastych.

Mady - powstają z osadów aluwialnych i występują w dnach dolin rzecznych, przede wszystkim Parsęty i Pyszniczy. Często tworzą mozaikę z różnymi glebami torfowymi i bagiennymi.

Gleby torfowe i murszowo-torfowe - powstają w warunkach okresowego lub trwałego występowania wody na powierzchni przy udziale roślinności hydrofilnej, gdzie nie następuje mineralizacja obumierających roślin. Występują w dnach dolin marginalnych lub rynien (np. na zachód od Dygowo, koło Świelubia czy na zachód od Czernina) albo też zajmują dna zagłębień wytopiskowych. Gleby torfowisk wysokich - występują lokalnie, np. na terenie torfowiska „Stramniczka”. Gleby torfowe, murszowe i mady zostały zaliczone na terenie gminy do kompleksów 2z (użytki zielone średnie) i 3z (użytki zielone słabe i bardzo słabe).

Kompleksy przydatności rolniczej gleb - obejmują różne gleby o zbliżonych właściwościach rolniczych i które powinny być w podobny sposób użytkowane.

Kompleks 2 – pszenno-dobry – zwarte powierzchnie występują na wschód od Wrzosowa, wokół Jazów, w pasie Dębogard-Bardy, na północ od Stojkowa.

Kompleks 4 – żytni bardzo dobry (pszenno-żytni) – największe zwarte powierzchnie występują na północ od Skoczowa, w pasie Włóścibórz-Piotrowice-Kłopotowo oraz Gąskowo-Dygowo, wokół Świelubia.

Kompleksy 5-7 – żytni dobry, żytni słaby i żytni bardzo słaby – nie tworzą większych swartych powierzchni. Wraz z lepszymi glebami występują w zachodniej części gminy.

Kompleksy 8-9 – zbożowo-pastewne (mocny i słaby) – większe płatki występują we wschodniej części gminy w okolicach miejscowości Jażdże i na wschód od Skoczowa.

Kompleksy trwałych użytków zielonych tworzą siedliska łąkowe, bagiennie i pobagiennie, a więc położone są w dolinach rzek i większych wilgotnych obniżeniach terenowych – w dolinie Pyszniczy (na zachód od Skoczowa, na południe od Gąskowa), w dolinie Parsęty, w obniżeniach na zachód od Dygowo i Czernina.

Gleby gminy należy zaliczyć do dobrych w zakresie produkcji rolniczej.

Tereny objęte zmianą studium pokryte są w przeważającej części gruntami niewyłączonymi z użytkowania rolniczego. Działki położone w Czerninie pokryte są klasoużytkami: RIIIb, RIVa, RIVb, PsIV. Teren A.1.22.MN1 oraz działki nr 229/1-/3 z terenu A.1.21.MN1 wyłączone są z użytkowania rolniczego. Pozostała część terenu A.1.21.MN1 oraz A.1.20.MN1 pokryta jest gruntami klas RIVa oraz RIVb, teren B.1.10.U1 pokryty jest gruntami ornymi klasy IIIb. Grunty w Piotrowicach na niewielkim obszarze pokryte są łąkami klasy IV, pozostała część pokryta jest lasami.

3.2.5. Hydrografia

System hydrologiczny gminy tworzą wody powierzchniowe i podziemne. Prawie cały obszar gminy znajduje się w dorzeczu Parsęty. Jedynie niewielkie fragmenty w północnej i północno-wschodniej części gminy leżą w zlewni Bałtyku. Obszar położony na północ od Stojkowa jest odwadniany za pośrednictwem Malechowskiej Strugi, zaś część Strzepowskiego Lasu i terenów rolnych leżących w pobliżu, leży w zlewni rzeki Czerwonej za pośrednictwem Tymienicy.

Na obszarze gminy znajduje się kilkadziesiąt izolowanych, chłonnych zagłębień bezodpływowych. Ich największe zgrupowanie występuje w okolicach Włóściborza, Piotrowic i Kłopotowa w południowej części gminy, na obszarze Czernin – Pustary w części zachodniej, w okolicach Stojkowa i Gąskowa w części północnej oraz niewielkie enklawy we wschodniej części gminy.

Sieć hydrograficzna na terenie gminy Dygowo jest zróżnicowana. Występują tutaj obszary obfitujące w sieć wodną, na którą składają się naturalne rzeki, strumienie i rowy melioracyjne oraz obszary podmokłe, a obok nich obszary praktycznie bez sieci wodnej.

Ze względu na stopień przekształcenia antropogenicznego terenu gminy, wody powierzchniowe narażone są na zanieczyszczenia związane z wprowadzaniem do rzeki ścieków komunalnych, nieszczelne zbiorniki bezodpływowe oraz nielegalne ich opróżnianie, zanieczyszczenia obszarowe wpływające z wodami opadowymi z terenów użytkowanych rolniczo i utwardzonych terenów komunikacyjnych. Według danych GUS, aż 93,9% mieszkańców gminy korzysta z sieci wodociągowej, lecz jedynie około 54% mieszkańców ma dostęp do sieci kanalizacyjnej. Istotny wpływ na ocenę stanu i potencjału ekologicznego ma również regulowanie rzek i czyszczenie ich koryt. Przyczynia się to do zmniejszenia siedlisk i zróżnicowania biologicznego organizmów zamieszkujących te tereny.

Wody podziemne

Wody podziemne służą głównie zaspokojeniu potrzeb komunalnych i przemysłu. W ostatnich latach notuje się spadek zużycia wody podziemnej. Spowodowane jest to zmniejszonym zapotrzebowaniem na cele przemysłowe (spadek produkcji) oraz oszczędną gospodarkę wodą.

Na podstawie naturalnej izolacji wód podziemnych, a więc wrażliwości na ich zanieczyszczenie, rozdzielono je na wody wgłębne i gruntowe.

Do wód wgłębnych zaliczono poziomy wodonośne głównie o charakterze subartezyjskim lub artezyjskim oraz o dobrej i średniej izolacji przed wpływem zanieczyszczeń.

Gmina Dygowo znajduje się w granicach kołobrzESCO-pomorskiego regionu wodonośnego. Główny poziom wodonośny występuje tu w utworach czwartorzędowych, głównie zlodowacenia bałtyckiego.

W zachodniej części gminy występuje czwartorzędowy zbiornik wód podziemnych. Jest to zbiornik doliny kopalnej, podścielonej zbiornikiem między morenowym. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne zbiornika wynoszą 36.000 m³/d, średnia głębokość ujęć – 40 m.

Głębokość występowania wód podziemnych pierwszego poziomu wodonośnego nawiązuje w zarysie podstawowym do ukształtowania powierzchni terenu. Widać to bardzo wyraźnie na obrzeżach dolin rzecznych, które wszędzie są okolone hydroizobata 1 m.

W dnach dolin rzecznych, w otoczeniu zbiorników wodnych oraz w obrębie podmokłych obniżzeń o różnej genezie, wody gruntowe zalegają na głębokościach mniejszych od 1,0 metra. Na terenie wysoczyznowym przeważają głębokości rzędu 2-5 metrów, lokalnie 5 -10 metrów. Wody podziemne pierwszego poziomu mogą pojawiać się miejscami na głębokościach większych niż 10 metrów. Dotyczy to zwłaszcza stref przy krawędziowych głębokich rozcięć dolinnych, w mniejszym stopniu obszarów wysoczyzny morenowej.

Najwyższe stany wód notuje się w miesiącach wiosennych, od marca do maja, natomiast stany najniższe przypadają na okres jesieni, od września do listopada. Poziomy wodonośne o znaczeniu użytkowym występują w piętrach wodonośnych czwartorzędowym i jurajskim.

Poziomy wód gruntowych, występuje w obrębie piasków i żwirów wodnolodowcowych tarasów dolinnych oraz w utworach piaszczysto-żwirowych kemów i moren ostatniego zlodowacenia. Warstwy piaszczyste nie tworzą ciągłego poziomu wód gruntowych. Miąższość warstwy wodonośnej nie przekracza 5 m. Zasilanie poziomu wód gruntowych zachodzi przede wszystkim na drodze infiltracji

opadów atmosferycznych, a w przypadku dolin cieków powierzchniowych poprzez dopływ lateralny z cieków. Drenaż opisywanego poziomu odbywa się głównie przez cieki i rowy melioracyjne, zaś część wody zasila głębsze poziomy wodonośne.

W obrębie regionu kołobrzieszko-pomorskiego główny, użytkowy poziom wodonośny występuje w utworach czwartorzędu. Jego miąższość zawiera się od 10 do 40 metrów, przy wydajnościach od 20 do 80 m³h⁻¹, zaś wyjątkowo ponad 200 m³h⁻¹. Użytkowy poziom wodonośny w utworach jury ma mniejsze znaczenie. Są to wody porowo-szczelinowe oraz szczelinowo-krasowe w piaskach, piaskowcach, marglach i wapieniach. Poziom ów zalega na głębokości od 40 do 80 metrów przy wydajnościach od poniżej 30 m³h⁻¹ do 40 m³h⁻¹.

Do największych ujęć należały: ujęcie wiejskie Włóścibórz (81,0 m³/h) i ujęcie w Dygowie (60,0 m³/h).

Wydajności otworów studziennych eksploatujących poziom międzyglinowy są zróżnicowane i wynoszą od kilku do 70 m³/h. Poziomy międzyglinowy i podglinowy są ujęte licznymi studniami wierconymi. Są to m. in. byłe ujęcia komunalne w Gąskowie, Jazach, Skoczowie. Wody wgłębnych poziomów czwartorzędowych są przeważnie dobrej i średniej jakości, o czym decyduje podwyższona zawartość żelaza (maksymalnie do 10 mg/dm³) lub manganu (maksymalnie do 0,9 mg/dm³).

Na analizowanym obszarze istnieje pełna izolacja pierwszego użytkowego poziomu wodonośnego od powierzchni.

Trzeciorzędowe piętro wodonośne występuje we wschodniej części gminy, ale jako główny poziom użytkowy pełni rolę dla ujęcia w Kłopotowie. Użytkowy poziom wodonośny stanowią piaski miocenu i piaski oligocenu.

Wody powierzchniowe - rzeki

Sieć hydrograficzna gminy Dygowo jest zróżnicowana. Obszar gminy niemal w całości odwadniany jest przez dorzecze Parsęty. Jak już wspomniano tylko niewielkie fragmenty w północnej i w północno-wschodniej części gminy leży w zlewni rzeki Czerwonej i Bałtyku.

W sumie przez gminę Dygowo przepływa 6 cieków wodnych, które posiadają swoje nazwy własne:

- 1) Parsęta i jej dopływy:
 - prawostronne: Pysznicza (Pyszka), Olszynka, Bogucinka (Nieciecza),
 - lewostronny: Łosia,
- 2) Malechowska Struga,
- 3) Kanał A-4.

Poza tym występują inne bezimienne cieki wodne oraz kanały, w tym kilkadziesiąt małych lokalnych dopływów spływających doliną do nurtu Parsęty.

Cechy hydrologiczne rzek dolnej części zlewni Parsęty są dość typowe dla wszystkich rzek spływających po północnym skłonie Pojezierza Pomorskiego. Charakteryzują je:

- zdecydowana przewaga zasilania podziemnego (70-75 %) nad powierzchniowym,
- znaczna zasobność w wodę, wyrażająca się średnim odpływem jednostkowym z wielolecia wynoszącym około 6-8 dm³/s/km²,
- znaczny stopień wyrównania odpływu w ciągu całego roku, uwarunkowany przede wszystkim przewagą zasilania gruntowego i obecnością jezior przepływowych, a także zagłębień bezodpływowych i dość znaczną lesistością zlewni Parsęty,
- mała amplituda wahań stanów wód Parsęty.

Parsęta (Prośnica) - jest jedną z największych rzek Pomorza, której długość wynosi 139,4 km. Przez gminę Dygowo przepływa na odcinku 21 km. Dno doliny Parsęty o szerokości w granicach 200 - 750 m opada w kierunku północno-zachodnim, od wysokości nieco ponad 9,0 m n.p.m. na wysokości Daszewa do ok. 3 m n.p.m. w okolicach Pustar, gdzie rzeka opuszcza obszar gminy Dygowo. Głębokość doliny (pradoliny) Parsęty w stosunku do poziomu wysoczyzny waha się w granicach 10 - 30 m. Zbocza dolin i rynien rozcięte są licznymi świeżymi dolinkami erozyjnymi. Prawostronnymi dopływami Parsęty są Olszynka, Bogucinka i Pysznicza, zaś lewostronnym Łosia.

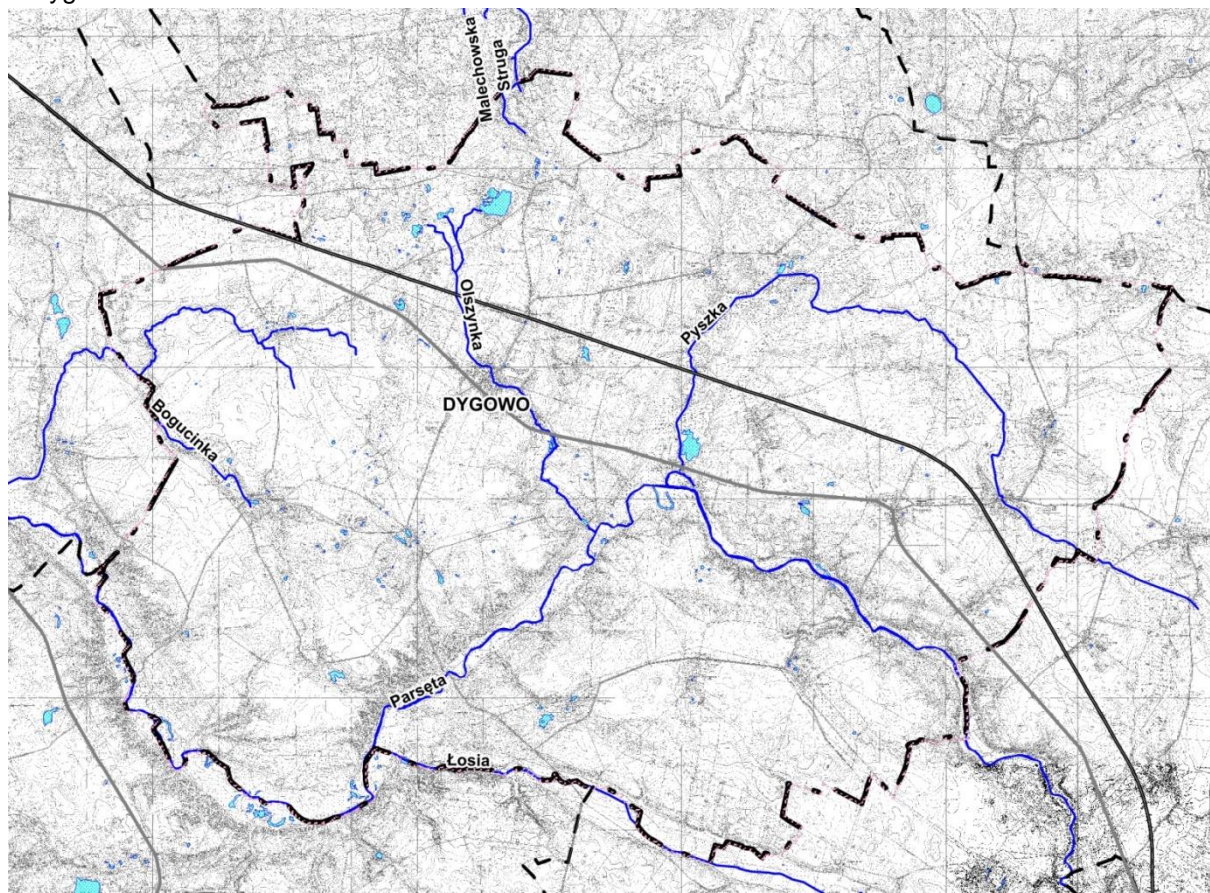
Parsęta w ciągu roku cechuje się jednym wezbraniem i jednym okresem niżówkowym. Kulminacje stanów i przepływów przypadają na marzec, luty i kwiecień, zaś stany niżówkowe występują

w sierpniu oraz czerwcu, lipcu i wrześniu. Średni roczny przepływ Parsęty w Bardach (1961-2000) był rzędu $28,5 \text{ m}^3\text{s}^{-1}$. Przepływ maksymalny zanotowano 14.VII.1996 roku i wyniósł on $143,0 \text{ m}^3\text{s}^{-1}$, zaś przepływ najniższy $10,2 \text{ m}^3\text{s}^{-1}$ wystąpił 17.VIII.1959 roku i 9.V.1960 roku. Dość znaczna jest amplituda wahań poziomu wód Parsęty. Minimalny poziom 167 cm osiągnięty został 10.08.1992 roku, zaś maksymalny 468 cm – 10.01.1982 roku. Tym samym amplituda w okresie wieloletnim przekroczyła 3 metry.

Pysznicza (Pyszka) - ma swoje źródła poza granicami gminy, w rejonie Kolonii Mierzynek. Na teren gminy Dygowo wpływa podmokłą doliną, powyżej Skoczowa kieruje się na północny-zachód, pomiędzy Połominem, a osadą Jażdże i przyjmuje kierunek zachodni, by pod Gąskowem zakręcić na południe i w miejscowości Pyszka ująć do Parsęty. W obrębie gminy Dygowo płynie na długości 13,3 km, z czego 10,3 km nurtu do 1994 r. zostało uregulowane przez służby melioracyjne. W pobliżu odcinka ujściowego rzeki utworzono Mokradła Pyszka wraz z regulacją koryta (opis w dalszej części).

Bogucinka (Nieciecza) - źródła tej niewielkiej rzeki są zlokalizowane w sąsiedztwie miejscowości Dębogard. Rzeka ta uchodzi do Parsęty poza granicami gminy Dygowo (gmina Kołobrzeg). W obrębie gminy Dygowo płynie na długości około 4,0 km, wyznaczając północno - zachodnią granicę gminy. Część nurtu tej rzeki w obrębie gminy Dygowo zostało uregulowane przez służby melioracyjne.

Olszynka - wypływa z jeziora określanego dalej nazwą Stojkowo I. Płyne doliną przez pola i łąki i dopiero w Dygowie ma wykształconą dolinę, która ciągnie się do doliny Parsęty w sąsiedztwie miejscowości Miechęcino. W przeszłości była przez szereg lat wykorzystywana do odbioru ścieków z Dygowo.

Rysunek 19. Wody powierzchniowe na terenie gminy Dygowo, skala 1:100 000 (opracowanie własne)

Łosia - jest lewostronnym dopływem Parsęty. Rzeka ta, a właściwie strumień, ma swoje źródła w sąsiedztwie miejscowości Karścino, tj. poza granicami gminy. Płyne doliną uchodząc do Parsęty na wysokości Świelubia (po przeciwnej stronie Parsęty). Łosia wyznacza południową granicę gminy Dygowo.

Malechowska Struga - źródła tej rzeki płynącej na północ, do pradoliny pomorskiej, znajdują się na północ od miejscowości Stojkowo. Jest to rzeka (strumień), która uchodzi do Bałtyku.

Wody powierzchniowe – jeziora

Na terenie gminy brak jest większych jezior. Występują tu charakterystyczne dla krajobrazu polodowcowego w stanie zaniku zbiorniki wodne, naturalne oczka wodne, niektóre zarastające. Krajobraz uzupełniają nieliczne zbiorniki pochodzenia antropogenicznego (stawy przeciwpożarowe, osadniki).

L.p.	Stosowane nazwy zbiornika wodnego (położenie)	Powierzchnia (w ha)
1.	Stojkowo I	11,2
2.	Stojkowo II	4,5
3.	bez nazwy na południowy zachód od Włósciborza	2,4
4.	bez nazwy na S od Świelubia	1,8
5.	bez nazwy na północny zachód od Lisiej Góry	1,3
6.	bez nazwy na południowy zachód od Bard	1,1

Tabela 1. Zbiorniki wodne na terenie gminy Dygowo

Największe powierzchnie obszarów podmokłych występują w dolinie Parsęty i Pyszniczy, torfowiska Stramniczka, w obniżeniu na zachód od Dygowo i Skoczowa.

Obszary objęte zmianą studium w większości pozbawione są wód płynących, wyjątek stanowi teren położony w Piotrowicach, którego południową granicę wyznacza rzeka Łosia.

W granicach analizowanych terenów znajdują się niewielkie oczka wodne oraz zagłębienia terenu, które okresowo wypełniają się wodą, dotyczy to przede wszystkim obszarów położonych w Czerninie.

3.2.6. Warunki klimatyczne

Według A. Wosia (1999) większość obszaru gminy leży w granicach regionu Środkowopomorskiego, tylko północne rubieże zaliczone zostały do regionu Środkowonadmorskiego. W tym drugim regionie jest mniej dni przymrozkowych i mroźnych, a więcej dni ciepłych. Krócej (o ok. 30 dni) trwa tam okres termicznej zimy i również krótszy jest (o około 10 dni) okres termicznego lata. Częstsze są dni z opadem atmosferycznym. Nie notuje się występowania skrajnych typów pogody.

Parametr	Wielkość
Temperatura roczna	7-7,3°C
Temperatura okresu V-VII	13,7-14,7°C
Stopień kontynentalizmu (%)	48-50
Amplituda dobowych temperatur (dla okresu V-VII)	9-11
Liczba dni gorących w roku	18-22
Daty początku zimy	13 XII-2 I
Długość okresu zimowego (dni) ($t_{sr.} < 10^{\circ}$)	65-90
Długość okresu (dni): gospodarczego wegetacyjnego dojrzewania	235-250; 208-215; 60-80
Daty początku okresu (dni): gospodarczego wegetacyjnego dojrzewania	20-26 III; 7-10 IV; 10-20 VI
Suma opadów atmosferycznych (mm)	550-600
Suma opadów atmosferycznych w okresie V-VII	175-210
Liczba dni z pokrywą śniegową	45-65
Data początku zbiorów żyta ozimego	23-31 VII

Tabela 2. Dane klimatyczne Regionu Środkowopomorskiego

Do cech charakterystycznych klimatu na obszarze gminy Dygowo można zaliczyć stosunkowo

łagodne zimy, opóźnione i chłodne wiosny, dość chłodne lata oraz długie, ciepłe jesienie. Przeciętna roczna temperatura wynosi ok. 7,5°C, przy przeciętnej temperaturze miesiąca najcieplejszego (lipca) ok. 17,0°C, a najchłodniejszego (stycznia) - ok. -1,5°C. Przeciętnie w ciągu roku notuje się zaledwie 2 dni upalne.

Okres wegetacyjny trwa ok. 210 dni, trwa od połowy kwietnia do końca października.

Przeciętna roczna suma opadów nie przekracza 600 mm.

Dominują wiatry wiejące z sektorów zachodnich. Przeciętna roczna prędkość wynosi 5,3 m/s.

Należy dodać, iż na analizowanym terenie obserwuje się też dużą zmienność mikroklimatyczną, uwarunkowaną przede wszystkim rzeźbą terenu, pokryciem przez szatę roślinną, ekspozycją stoków oraz występowaniem terenów podmokłych. Obniżenia terenowe narażone są na występowanie zjawiska inwersji termicznej - na nocne spływy schłodzonych mas powietrza, co sprzyja tworzeniu zastoisk zimnego powietrza i mgieł. Występują one zwłaszcza późnym latem, jesienią i zimą.

3.2.7. Krajobraz

Krajobraz gminy analizowano zarówno w aspekcie przyrodniczym jak i kulturowym. O jego wyrazie decyduje przede wszystkim ukształtowanie terenu oraz pokrycie. Obszar gminy charakteryzuje się krajobrazem młodoglacjalnym – ukształtowanym w głównych zarysach podczas ostatniego zlodowacenia, przeobrażonym następnie w holocenie w wyniku procesów erozyjnych i denudacyjnych, rozwoju roślinności, a następnie przez człowieka. O charakterze krajobrazu gminy decyduje położenie na wysoczyźnie moreny dennej, rozciętej pradolinami i dolinami na odrębne płaty, w obrębie których istniejące zagłębienia wypełniają śródpolne i śródleśne oczka wodne lub utwory będące następstwem procesów sukcesyjnych, przede wszystkim torfowiska przejściowe i wysokie.

Wysoczyzna zajmuje znaczną powierzchnię gminy Dygowo, w obrębie gminy tworzy 3 odrębne płaty oddzielone od siebie dolinami Parsęty i Pyszki. Jest to wysoczyzna morenowa płaska (wysokości względne do 2 m, nachylenie stoków do 2°) i wysoczyzna morenowa falista (wysokości względne 2-5 m, nachylenie stoków do 5°). W części wschodniej gminy wysoczyzna jest pochylona w kierunku północnym, zaś w części zachodniej w kierunku północno zachodnim.

Wysoczyznę nadbudowują formy wypukłe, które urozmaicają płaską powierzchnię wysoczyzny. Są to często wzniesienia kemowe zbudowane z różnowiekowych osadów w znacznym stopniu zaburzonych glacitektonicznie. Wał takich wzniesień biegnie od Stramnicy po Stojkowo, wzdłuż północnej granicy Gminy. Najwyższe wzniesienie o wysokości 46,2 m n.p.m. znajduje się w Stramnicze, zaś na północ od Stojkowa 41,2 m n.p.m. Duże wzniesienie znajduje się pomiędzy Dębogardem a Bardami, które najwyższy punkt (59,4 m n.p.m.) osiąga na południowy zachód od Bard. W północnej części Pustar wzniesienie, na szczycie którego znajduje się kurhan, osiąga wysokość 53,8 m n.p.m.

Na pozostałym obszarze o zróżnicowaniu rzeźby decydują formy wklęsłe – obniżenia wytopiskowe, doliny rzek i strumieni oraz towarzyszące im zbocza i krawędzie porozcinane niewielkimi dolinkami.

Spośród tych form największe znaczenie dla krajobrazu gminy ma dolina Parsęty. Praktycznie na całej długości tej rzeki przepływającej w granicach gminy Dygowo ukształtowanie doliny Parsęty charakteryzuje się nachyleniem miejscami dochodzącym do 30°, zaś różnica w wysokości pomiędzy dnem doliny a jej krawędzią wynosi miejscami nawet ponad 40 m. Na południe od Wrzosowa dolina ma charakter przelomu i jest V-kształtna, na pozostałym przebiegu w obrębie gminy Dygowo kształt doliny jest zbliżony w przekroju do litery U. Dolina ta w końcowym swym przebiegu przez tę gminę zbliża się do obszaru pradoliny pomorskiej, w związku z czym brzegi doliny stają się niższe o bardziej łagodnym spadku. Strome zbocza doliny porozcinane są licznymi dolinami erozyjnymi, którymi spływają małe, bezimienne strumienie. W ukształtowaniu powierzchni wyróżnia się także dolina Pyszniczy i Olszynki.

Na znacznym obszarze gminy dominuje krajobraz otwarty, związany z rolniczym wykorzystaniem dogodnych warunków w obrębie wysoczyzny. Dla gminy charakterystyczne są trzy typy tego krajobrazu:

- duże powierzchnie terenów rolnych, sporadycznie urozmaicone śródpolnymi oczkami wodnymi i towarzyszącymi im zaroślami lub zadrzewieniami, z zabudową skupioną przede

- wszystkim w jednostkach osadniczych,
- duże powierzchnie terenów rolnych, urozmaicone śródpolnymi oczkami wodnymi i towarzyszącymi im zaroślami lub zadrzewieniami, z zabudową zagrodową rozproszoną wśród pól oraz skupioną w jednostkach osadniczych;
 - dolina Parsęty i dolina Pyszniczy- pozbawione niemal całkowicie zabudowy, w dużym stopniu posiadające charakter naturalny lub w części naturalny o bogatej różnorodności biologicznej.

O atrakcyjności krajobrazu decyduje w dużej mierze występowanie mozaiki siedlisk, które przełamują monotonię przestrzeni rolniczych. Obszary takie występują w pasie biegnącym w kierunku północno-zachodnim od Świelubia poprzez Dębogard, w kierunku północnym od Bard, w dolinie Olszynki oraz w dolinie Pyszki. Największy obszar krajobrazu naturalnego (pozbawionego kubaturowych elementów antropogenicznych) znajduje się w północno-wschodniej części gminy, na wschód od Połomina. Na urozmaicony krajobraz składają się tutaj tereny zmeliorowanych łąk, enklawy pól, pastwisk i lasów oraz zadrzewienia wzdłuż Pyszki i większych rowów melioracyjnych.

Na obszarze gminy Dygowo substancja kulturowa jest w dużym stopniu zdewaloryzowana. Układ urbanistyczny większości miejscowości nie został zniekształcony i duże ich fragmenty zachowały skalę i charakter miejscowości wiejskich, jednak lata powojenne zaowocowały postępującą degradacją obiektów historycznych.

Wśród niewielu alei lub szpalerów przydrożnych tylko kilka stanowi cenny element, a i to często znajdują się one w formie szczątkowej.

Zieleń parków podworskich w większości jest zdegradowana, a ich układy są nieczytelne i bez podjęcia szybkich działań, będą całkowicie stracone.

Odrębnym zagadnieniem jest krajobraz kulturowy doliny rzeki Parsęty. Zachowały się naturalne zbocza doliny, dno doliny oraz na znacznej przestrzeni przyległe do krawędzi doliny tereny wysoczyznowe. Tylko w miejscowości Chybkie usytuowany był dawny młyn wodny oraz majątek wraz z zabudową wiejską w Miechęcinnie.

Natomiast w sąsiedztwie doliny w Bardach i Kłopotowie zarejestrowano stanowiska archeologiczne objęte ochroną konserwatorską (WI) świadczące o początkach osadnictwa na tych terenach.

Tereny objęte zmianą studium cechuje bardzo ubogi krajobraz. W większości są to grunty rolne i towarzysząca im gdzieś tam zabudowa charakterystyczna dla terenów wiejskich. Wyjątek stanowi obszar położony we Wrzosowie, który obejmuje działki, kiedyś użytkowane jako podwórze folwarczne. Na terenach położonych w Czerninie (A.7.13.MN1 oraz A.7.14.MN1) oraz w Dygowie (A.1.21.MN1).

3.2.8. Powietrze atmosferyczne

Zanieczyszczenia powietrza są główną przyczyną globalnych zagrożeń środowiska. Wpływają one również bezpośrednio na zdrowie ludzi, zwierząt i roślin, a także mogą niekorzystnie wpływać na glebę, wodę i inne elementy środowiska. Istotną cechą zanieczyszczeń powietrza jest możliwość ich szybkiego przenoszenia na znaczną odległość.

Dopuszczalne wartości stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu, określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2012, poz. 1031).

Stan środowiska gminy Dygowo został opracowany głównie na podstawie badań i informacji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie. Wykorzystano w tym celu przede wszystkim opracowanie „Informacja o stanie środowiska w powiecie kołobrzeskim w 2019 roku” opracowaną przez WIOŚ w Szczecinie.

W przeprowadzonej za 2019 r. klasyfikacji stref zanieczyszczeń: SO₂, NO₂, NO_x, PM₁₀, PM_{2,5}, O₃, C₆ H₆, CO, As, Cd, Ni, Pb, strefa zachodniopomorska, w skład której wchodzi powiat kołobrzeski, otrzymała klasę „A” ze względu na ochronę zdrowia.

Dla klasy „A” nie są wymagane działania naprawcze. Nie wystąpiły również przekroczenia poziomów dopuszczalnych ze względu na ochronę roślin dla dwutlenku siarki (SO₂), ozonu (O₃) i tlenków azotu (NO_x).

W 2019 r. w obrębie powiatu kołobrzeskiego nie wskazano obszarów przekroczenia wartości

kryterialnych benzo(a)pirenu. Przekroczony natomiast został jak w latach poprzednich poziom celu długoterminowego, stanowiący dodatkowe kryterium oceny dla tego zanieczyszczenia ze względu na ochronę zdrowia i ochronę roślin.

Zagrożenie dla atmosfery stanowią skupiska źródeł niskiej emisji gazów i pyłów z terenów zabudowanych, szczególnie uciążliwych w sezonie grzewczym. Na terenie gminy nie ma dużych zakładów przemysłowych emitujących zanieczyszczenia.

Ponadto w granicach opisywanych terenów występują liniowe zanieczyszczenia atmosfery, do których zaliczono drogę ekspresową S6/S11, drogę wojewódzką nr 163 relacji Karlino - Kołobrzeg oraz linię kolejową relacji Białogard - Kołobrzeg.

Emisja zanieczyszczeń powodowana przez ruch komunikacyjny powstaje podczas: spalania paliw w silnikach, ocierania jezdni, opon i hamulców oraz wtórnego unoszenia drobin pyłu z powierzchni dróg. Szczególna uciążliwość ruchu drogowego wynika ze sposobu wprowadzania zanieczyszczeń do powietrza (nisko nad ziemią, znacznego natężenia ruchu samochodowego oraz przebiegu dróg pomiędzy zabudową). W wyniku spalania paliwa dostają się do atmosfery zanieczyszczenia gazowe, głównie: dwutlenek węgla, tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, aldehydy, tlenki siarki. Powstające pyły zawierają związki ołowiu, kadmu, niklu, miedzi, a także wyższe węglowodory aromatyczne. Ze względu na osiadanie zanieczyszczeń atmosferycznych są one także źródłem skażenia wód powierzchniowych, gleb, roślinności oraz mają bardzo niekorzystny wpływ na życie i zdrowie ludzi.

3.2.9. Klimat akustyczny

Prawo ochrony środowiska definiuje hałas jako dźwięki o częstotliwości od 16 Hz do 16 000 Hz, czyli zakres odbierany przez ludzkie ucho. W rzeczywistości hałasem można nazwać każdy uciążliwy dla ucha ludzkiego dźwięk. Stopień szkodliwości zależy będzie od poziomu hałasu oraz długości jego oddziaływania na organizm ludzki. W akustyce jednostką określającą poziom natężenia hałasu, będącą jednostką ciśnienia akustycznego jest decybel [dB].

Zagrożenie hałasem i wibracjami charakteryzuje się mnogością źródeł i powszechnością występowania. Najbardziej uciążliwymi emitarami hałasu i wibracji, mającymi zasadniczy wpływ na klimat akustyczny środowiska, są: droga ekspresowa S6/S11, droga wojewódzka nr 163 będącą najkrótszą drogą łączącą Poznań z Kołobrzegiem, zakłady produkcyjne i rzemieślnicze (na skutek stosowania hałaśliwych i wibracyjnych technologii oraz maszyn i urządzeń) oraz liczne na terenie gminy farmy elektrowni wiatrowych.

Zakłady produkcyjne, warsztaty oraz elektrownie wiatrowe są źródłami hałasu o ograniczonym zasięgu oddziaływania, wpływają na klimat akustyczny, jednakże wpływ ten ma charakter lokalny.

Klimat akustyczny gminy determinowany jest przede wszystkim przez:

- hałas komunikacji drogowej od drogi wojewódzkiej nr 163 (relacji Wałcz – Kołobrzeg) oraz drogi ekspresowej S6/S11;
- hałas komunikacji kolejowej od linii Białogard - Kołobrzeg;
- hałas z obszarów zabudowy zagrodowej;
- hałas z obszarów zabudowy usługowej, rzemieślniczej, związany ze sposobami użytkowania terenu,
- hałas elektrowni wiatrowych.

Do najbardziej uciążliwych źródeł hałasu w środowisku gminy należy komunikacja drogowa. Uciążliwości wynikają nie tylko ze wzrostu ilości pojazdów i natężenia ruchu na drogach (w szczególności w czasie sezonu wakacyjnego), ale także ze zbyt bliskiej lokalizacji zabudowy mieszkaniowej i innych terenów podlegających ochronie akustycznej w stosunku do istniejących dróg. Miejscowości położone wzdłuż drogi wojewódzkiej (Dygowo, Wrzosowo) nie posiadają obwodnic uwalniającej je od ruchu (w tym szczególnie uciążliwego ruchu ciężkiego). Hałas generowany przez poruszające się ulicami pojazdy, przekracza wartości dopuszczalne oraz charakteryzuje się tendencją wzrostową.

Można wnioskować, że w odniesieniu do dopuszczalnych wartości hałasu określonych dla pory dziennej i nocnej, wyższego niż poziom dopuszczalny, należy spodziewać się w zasadzie tylko w otoczeniu drogi wojewódzkiej. W warunkach nocnych, przyziemnych ruchów powietrza i związanych z nimi kierunków propagacji dźwięków, podwyższony poziom dźwięku może wystąpić na większym

obszarze. Mniejsze uciążliwości pomimo wyższych poziomów hałasu, oceniając w skali globalnej, stwarza hałas komunikacji kolejowej.

Z komunikacją (zarówno drogową jak i kolejową) związane jest oddziaływanie drgań na środowisko. Obszar gminy nie był w 2019 r. objęty monitoringiem hałasu drogowego i kolejowego.

Wobec braku danych monitoringowych należy przyjąć, że uciążliwości akustyczne występujące na terenie gminy mają charakter analogiczny jak na innych obszarach o podobnym zagęszczeniu ludności i nasyceniu infrastrukturą komunikacyjną. Uciążliwości akustyczne występują zatem najprawdopodobniej zarówno na obszarach zabudowy bezpośrednio przylegającej do dróg, a także w bezpośrednim sąsiedztwie szlaków kolejowych.

W gminie Dygowo zlokalizowanych jest wiele farm elektrowni wiatrowych, dlatego ważnym zagadnieniem jest hałas generowany przez pracujące elektrownie. Należy przyjąć, iż oddziaływanie elektrowni wiatrowych na tereny podlegające ochronie akustycznej nie przekracza dopuszczalnych prawem poziomów. Spowodowane jest to głównie procedurą związaną z projektowaniem oraz budową elektrowni, która zmusza inwestora do wielokrotnego badania poziomów hałasu oraz monitorowania działania elektrowni po ich wybudowaniu.

Dopuszczalny poziom hałasu w środowisku określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 poz. 112).

Dopuszczalny poziom hałasu w środowisku powodowany przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne w odniesieniu do jednej doby.

	dzień (czas odnieś. równy 16 godz.)	noc (czas odnieś. równy 8 godz.)
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	61 dB	56 dB
Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	65 dB	56 dB
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego	65 dB	56 dB
Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej	65 dB	56 dB
Tereny zabudowy zagrodowej	65 dB	56 dB

Tabela 3. Dopuszczalne poziomy hałasu generowane przez drogi (Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku)

	dzień (czas odnieś. równy 16 godz.)	noc (czas odnieś. równy 8 godz.)
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.	50 dB	40 dB
Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	55 dB	45 dB
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego	55 dB	45 dB
Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej	55 dB	45 dB
Tereny zabudowy zagrodowej	55 dB	45 dB

Tabela 4. Dopuszczalne poziomy hałasu generowane przez pozostałe obiekty i działalności będące źródłem hałasu (Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku)

3.2.10. Promieniowanie elektromagnetyczne

Z uwagi na negatywny wpływ nadmiernego promieniowania elektromagnetycznego na organizmy żywe, bardzo istotnym działem ochrony środowiska jest ochrona przed promieniowaniem. Na terenie gminy Dygowo głównymi źródłami są stacje bazowe oraz linie energetyczne. Dodatkowo na terenie gminy zlokalizowanych jest również wiele stacji transformatorowych, które również stanowią źródło promieniowania.

Badania przeprowadzono we Wrzosowie w 2019 r. Zmierzone wartości (0,35 V/m) są znacznie poniżej wartości dopuszczalnej (7V/m).

W związku z potencjalnym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych pochodzącym od linii elektroenergetycznych w planowaniu zabudowy wskazuje się na obowiązek przestrzegania przepisów odrębnych dotyczących zabudowy na pobyt stały oraz dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

3.2.11. Formy ochrony przyrody

Zgodnie z art. 6 ustawy o ochronie przyrody formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na terenie gminy Dygowo powołano kilka powierzchniowych form ochrony przyrody oraz kilkadziesiąt obiektów w postaci pomników przyrody. Istnieją także obiekty i obszary objęte ochroną oraz strefy chronione na podstawie odrębnych, niż ustawa o ochronie przyrody.

Północno-zachodnia część gminy znajduje się w obszarze chronionego krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski” powołanego Uchwałą Nr X/46/75 z 17 listopada 1975 r. Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie (Dz. Urz. Woj. Kosz. Nr 9, poz. 49). Granica tego obszaru przebiega po granicy kompleksu „Lasu Kołobrzесьkiego”, na pograniczu gmin Dygowo i Ustronie Morskie.

Część terenów gminy znajduje się w obszarach NATURA 2000: „Dorzecze Parsęty” (PLH320007) i „Trzebiatowsko-Kołobrzесьki Pas Nadmorski” (PLH320017).

Do obszarów i obiektów objętych ochroną prawną na mocy ustawy o ochronie przyrody znajdujących się na terenie gminy Dygowo należą:

- rezerwat przyrody „Stramniczka”,
- część obszarów NATURA 2000: „Dorzecze Parsęty” (PLH320007) i „Trzebiatowsko-Kołobrzесьki Pas Nadmorski” (PLH320017);
- obszar chronionego krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski”;
- pomniki przyrody.

Rezerwat przyrody „Stramniczka”

Rezerwat przyrody „Stramniczka” został utworzony Rozporządzeniem Nr 53/2007 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 27 września 2007 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Stramniczka” (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2007 r. Nr 102, poz. 1751 ze zm.). Dla rezerwatu ustanowiono plan ochrony zarządzeniem nr 18/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 28 maja 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 2291).

Rezerwat obejmuje torfowisko leżące w północno-zachodniej części gminy, 1 km na południe od wsi Stramniczka; oddz. Leśne 63 – 66 Obrębu Dygowo Nadleśnictwa Gościno, o powierzchni 94,49 ha (nr dz. geodezyjnej: 63/5; 64; 65; 66/3).

Celem powołania rezerwatu jest zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych kopułowego mszaru wysokiego zaliczanego do typu mszarnego wysokiego torfowiska bałtyckiego, ze zbiorowiskami roślinnymi o charakterze naturalnym i występującymi tu chronionymi, rzadkimi i ginącymi gatunkami flory i fauny. Jest to jedno z najciekawszych torfowisk mszarnych leżących w dorzeczu Parsęty. Celem ochrony przyrody w rezerwacie (zgonie z planem ochrony) jest zachowanie boru bagiennego z rzadkimi gatunkami roślin naczyniowych i torfowców.

Obecnie obszar tego torfowiska porastają fitocenozy leśne, przede wszystkim bór bagienny i brzezina bagienna. Na jego obrzeżu znajdują się płaty olsu porzeczkowego oraz olsu torfowcowego. W obrębie tego obszaru stwierdzono m.in. wrzośca bagiennego, rosiczkę okrągłolistną, bagno zwyczajne, bażynę czarną, siedmiopalecznika błotnego, borówkę bagienną, welniankę wąskolistną, welniankę pochwowatą, kalinę koralową, porzeczkę czarną, żurawinę błotną, modrzewnicę zwyczajną oraz jedyny w gminie płat śmiałka pogiętego. W małych oczkach wody na tym obszarze stwierdzono występowanie grążela żółtego oraz grzybieni białych.

W zakresie fauny zarejestrowano tu miejsce rozrodu m.in. traszki zwyczajnej, ropuchy szarej, żaby moczarowej, żaby jeziorkowej, żaby wodnej, zaskrońca i padalca, żurawia, słonki. Miejsce żerowania i odpoczynku dzików.

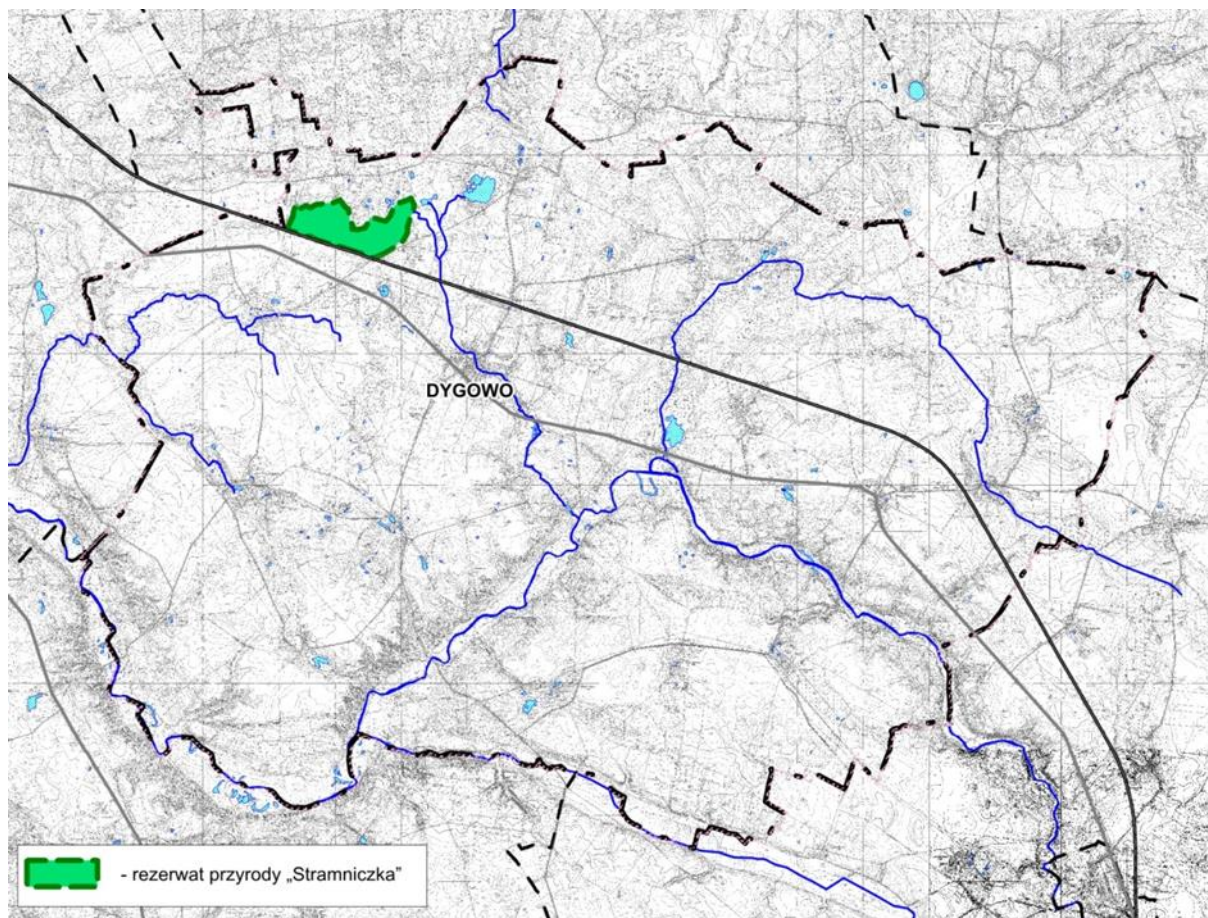
Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

Uwarunkowaniami przyrodniczymi realizacji celu ochrony jest ochrona:

- ekosystemu torfowiska atlantyckiego, w tym szczególnie zespołu mszarników wrzoścowych,
- ekosystemu grądu atlantyckiego,
- populacji rzadkich i chronionych gatunków roślin naczyniowych i zarodnikowych, w tym

wrzośca bagiennego i rzadkich gatunków mszaków.

Ze względu na znaczną odległość obszaru chronionego od analizowanych terenów oraz nieuciążliwy charakter przedsięwzięć, planowane inwestycje nie będą miały bezpośredniego, ani pośredniego negatywnego wpływu na rezerwat przyrody.

Rysunek 20. Lokalizacja rezerwatu przyrody "Stramniczka" (opracowanie własne)

Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski” (PLH320017)

Obszar ten obejmuje głównie tereny i składniki środowiska przyrodniczego związane ze zróżnicowanym geomorfologicznie wybrzeżem Bałtyku. Podstawowym, przyrodniczym walorem obszaru jest bardzo dobry stan zachowania typowych biotopów tworzących pas nadmorski (m.in. bory bażynowe, skupiska roślinności halofilnej, mszarne torfowiska typu bałtyckiego). Łącznie stwierdzono tu 22 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Bogata lista gatunków roślin naczyniowych (ponad 1000 gatunków) zawiera dużą liczbę taksonów roślin chronionych, zagrożonych i rzadkich (136 gatunków) w tym 42 gatunki chronione, 3 uwzględnione w Czerwonej Księdze Roślin Polski, 57 gatunków zagrożonych na Pomorzu i w Wielkopolsce. Stwierdzono tu także 16 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy. Następnym kilka gatunków zwierząt z tego załącznika może tu występować.

Fragment tego obszaru znajduje się w północno-zachodniej części gminy Dygowo, pomiędzy Czerninem, a Stojkowem. Obejmuje on teren rezerwatu przyrody „Stramniczka” oraz pas terenu (głównie użytki rolne) łączący go z Kołobrzeskim Lasem.

Charakterystyczne siedliska tego obszaru (poza siedliskami związanymi z brzegiem morza) to torfowiska wysokie, bory i lasy bagienne, żyzna buczyna i grąd subatlantycki, które są przedmiotem ochrony. Siedliska takie występują w obrębie lasów znajdujących się w omawianym obszarze Natura 2000 (tzw. Kołobrzeski Las). Teren lasu nie jest przedmiotem planów inwestycyjnych. Na terenach użytków rolnych dopuszcza się niewielką zabudowę jednorodziną i zagrodową. Natomiast przez ten

obszar chroniony (poza lasem), w sąsiedztwie rezerwatu „Stramniczka” przebiegać będzie droga ekspresowa nr 6, na którą wydano decyzję środowiskową.

Dla ww. obszaru Natura 2000 sporządzony został plan zadań ochronnych przyjęty Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski PLH 320017. W planie zawarte są:

- identyfikacje istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk;
- cele działań ochronnych;
- działania ochronne.

Z planu zadań ochronnych wykluczone jest rezerwat przyrody „Stramniczka”, który posiada odrębny plan ochrony.

W obrębie tego obszaru chronionego należy postępować zgodnie z treścią zapisów planu zadań ochronnych. Ustalenia studium nie naruszają zadań ochronnych zawartych w Zarządzeniu.

Ważne dla Europy typy siedlisk przyrodniczych (z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej) w tym siedliska priorytetowe (*) – pogrubiono siedliska i gatunki występujące na terenie gminy.

- estuaria;
- laguny przybrzeżne *;
- kiczina na brzegu morskim;
- klify na wybrzeżu Bałtyku;
- solniska nadmorskie (Glauco-Puccinietalia część - zbiorowiska nadmorskie);
- inicjalne stadia nadmorskich wydm białych;
- nadmorskie wydmy białe (Elymo-Ammophiletum);
- nadmorskie wydmy szare *;
- lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich;
- **starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion;**
- wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym (Ericion tetralix);
- **torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji;**
- żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion);
- **grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum);**
- **łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródłiskowe) *;**
- nadmorskie wydmy z zaroślami rokitnika;
- nadmorskie wydmy z zaroślami wierzby piaskowej;
- wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (Corynephorus, Agrostis);
- suche wrzosowiska (Calluno-Genistion, Pohlio-Callunion, Calluno-Arctostaphylian);
- ziołorośla górskie (Adenostylion alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium);
- torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) *;
- **bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne) *;**

Ważne dla Europy gatunki zwierząt (z Zał. II Dyr. Siedliskowej i z Zał. I Dyr. Ptasiej), w tym gatunki priorytetowe(*):

- ryby - minóg rzeczny, minóg morski, minóg strumieniowy, łosoś atlantycki, ciosa,
- płazy - kumak nizinny,
- ptaki – gąsiorek, jarzębatka, wodniczka, zimorodek, sowa błotna, rybitwa czubata, rybitwa białoczelna, mewa mała, mewa czarnogłowa, batalion, derkacz, kropiatka, żuraw, błotniak łąkowy, błotniak zbożowy, błotniak stawowy, bielik, rybołów, orlik krzykliwy, bocian czarny,

- **bocian biały**, bąk, perkoz rogaty, nur czarnoszyi, bernikla białolica, siewka złota, łączak, ssaki – wydra, foka szara.

Ważne dla Europy gatunki roślin (z Zał. II Dyr. siedliskowej), w tym gatunki priorytetowe(*):

- selery błotne,

Do najpoważniejszych zagrożeń należą:

- presja związana z rozwojem turystyki i rekreacji (niszczenie siedlisk przez zabudowę, niszczenie i wydeptywanie siedlisk przez turystów, zanieczyszczanie i zaśmiecanie);
- zanieczyszczenie wód;
- plany zalesień siedlisk halofilnych i nadrzecznych siedlisk okrajkowych;
- zmiany stosunków wodnych (głównie osuszanie oraz odcięcie od dopływu słonych wód);
- zmiany w siedliskach związane z pracami zabezpieczającymi wybrzeże (np. czyszczenie plaż, zabezpieczanie klifu).

Ze względu na znaczną odległość obszaru chronionego od analizowanych terenów oraz nieuciążliwy charakter przedsięwzięć, planowane inwestycje nie będą miały bezpośredniego, ani pośredniego negatywnego wpływu na obszar Natura 2000.

Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Dorzecze Parsęty” (PLH 320007) – obszar mający znaczenie dla Wspólnoty

Obszar obejmuje dolinę rzeki Parsęty od źródeł koło Parsęcka, aż po strefę ujściową w Kołobrzegu oraz doliny niektórych dopływów. Na terenie gminy Dygowo obszar ten obejmuje rynnę rzeki Parsęty wraz z przylegającymi kompleksami leśnymi oraz dolinę Pyszki, prawobrzeżnego dopływu, o łącznej powierzchni ok. 22,3 km².

Celem utworzenia obszaru jest zachowanie w stanie niepogorszonym występujących w jego granicach siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej Rady 92/43/EWG. W efekcie przedmiotem ochrony jest 25 rodzajów stwierdzonych tu siedlisk przyrodniczych oraz 11 gatunków ssaków, płazów, ryb i owadów. Siedliska pokrywają ponad 50% powierzchni obszaru. Największy obszar pokrywają mają takie siedliska jak: łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, kwaśne buczyny, grąd subatlantycki, pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy, torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, świeże łąki użytkowane ekstensywnie.

Na szczególną uwagę i podkreślenie zasługuje:

- naturalny w dużym stopniu charakter doliny w tym również rzeki z niezwykle cennymi walorami krajobrazowymi w znikomym stopniu zmienionymi antropogenicznie (niezabudowanymi), których zbocza porośnięte są buczynami i dąbrowami, a rzeka tworzy duże meandry z odcinkami starorzeczy.
- występowanie cennych siedlisk naturalnych takich jak:
 - o półnaturalne, podmokłe łąki ziołoroślowe oraz mezofilne łąki kośne,
 - o kwaśna buczyna niżowa i żyzna buczyna niżowa,
 - o suboceaniczne grądy grabowe.
- zróżnicowanie ekosystemów z charakterystyczną dla nich florą i fauną, a związanych z rzeką, dnem doliny i zboczami dolinnymi. To bogactwo i silne zróżnicowanie geomorfologiczne, a przez to środowiskowa stwarzają możliwości przebywania i gniazdowania różnorodnej faunie w tym szczególnie ptactwu przez cały rok.
- korytarz ekologiczny o znaczeniu ponadregionalnym, łączący wybrzeże z pojezierzem. Korytarz ten pozwala przemieszczać się poszczególnym składnikom flory i fauny oraz stanowi ważny czynnik kształtowania klimatu w tym szczególnie mikroklimatu sąsiadujących terenów.
- obecność w rzece innych gatunków ryb (poza łososiowatymi) cennych przyrodniczo i gospodarczo: licznej populacji strzebli potokowej, certy - gatunku wędrownego i węgorza

pochodzenia naturalnego, który dociera do Parsęty z odległych atlantyckich miejsc rozrodu.

- cenny obszar dla rozrodu wydry.
- jedno z większych koncentracji zjawisk źródłiskowych na Pomorzu oraz duże zróżnicowanie wielu innych typów mokradeł, zwłaszcza torfowisk.
- rozległe połączenie różnego typu lasów łęgowych w obrębie dolin rzecznych i na obszarze zagłębień dennomorenowych.
- ważny obszar dla zachowania w Polsce naturalnej populacji złoci pochwowatej *Gagea spathacea* i kokoryczy drobnej *Corydalis pumila*, czy grążela drobnego *Nuphar pumila*.
- liczne i bardzo dobrze zachowane biotopy dla ptaków drapieżnych: orlika krzykliwego, błotniaka stawowego, kani rudej, bielika, puchacza, czy sowy błotnej oraz dla ptaków związanych z obszarami wodno-błotnymi: bociana białego, bociana czarnego, zimorodka, sieweczki rzecznej, kulika wielkiego czy żurawia. Ponadto Parsęta jest miejscem zimowania ptaków wodno-błotnych na Pomorzu.

Ponadto Parsęta stanowi ważny obszar dla zimowania ptaków wodno-błotnych na Pomorzu. Łąki w dolinie Parsęty są ważnym siedliskiem gatunków płazów i gadów.

Na terenie gminy Dygowo obszar Natura 2000 obejmuje rynnę rzeki Parsęty wraz z przylegającymi kompleksami leśnymi oraz dolinę Pyszniczy, prawobrzeżnego dopływu, o łącznej powierzchni ok. 22,3 km². Znajdują się tu miejsca gniazdowania następujących gatunków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej: bociana białego, błotniaka stawowego, błotniaka łąkowego, kani rdzawej, derkacza, żurawia, dzierzby gąsiorka, zimorodka, dzięcioła czarnego, podróżniczka, muchołówki małej.

Ważne dla Europy typy siedlisk przyrodniczych (z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej) w tym siedliska priorytetowe (*)

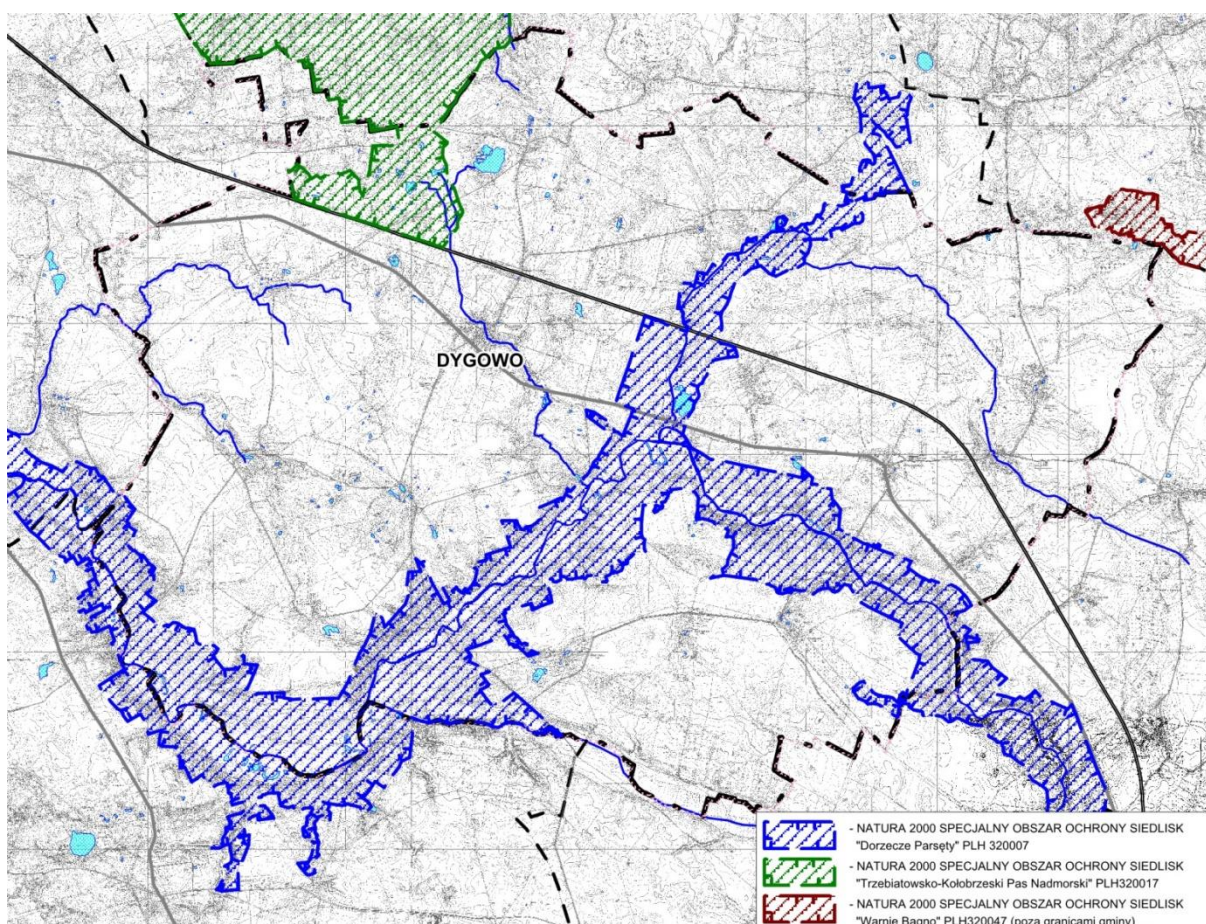
- jeziora lobeliowe;
- **starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaea* i *Potamogeton*;**
- naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne;
- nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculus fluitans*;
- zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodium rubrum* p.p. i *Bidens* p.p.;
- wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym (*Erica tetralix*);
- suche wrzosowiska (*Calluna-Genista*, *Pohlia-Calluna*, *Calluna-Arctostaphylos*);
- ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (*Koeleria glauca*) *;
- zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinia*);
- **ziołorośla górskie (*Adenostyles alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvulalia sepium*);**
- **niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherum elatior*);**
- torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) *;
- torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji;
- **torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria palustris*);**
- obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion*;
- źródłiska wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutata* *;
- górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk;
- **kwaśne buczyny (*Luzula-Fagion*);**
- **żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagion*, *Galio odorati-Fagion*);**
- **grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*);**
- grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*);
- pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (*Betulo-Quercetum*);
- **łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe) *.**

Ważne dla Europy gatunki zwierząt (z Zał. II Dyr. Siedliskowej i z Zał. I Dyr. Ptasiej), w tym gatunki

priorytetowe (*):

- bezkręgowce - przeplatka aurinia, przeplatka matura, pachnica dębowa*,
- ssaki – **wydra**, **bóbr europejski**,
- ptaki – ortolan, gąsiorek, świergotek polny, **mucholówka mała**, mucholówka białoszyja, podróżniczek, lerka, dzięcioł średni, dzięcioł czarny, **zimorodek**, lelek, sowa błotna, puchacz, rybitwa czarna, **derkacz**, **żuraw**, błotniak zbożowy, **błotniak stawowy**, kania czarna, kania ruda, trzmielojad, bielik, rybołów, orlik krzykliwy, bocian czarny, **bocian biały**, bąk, bielaczek, głowacz białopłetwy,
- ryby - koza, kumak nizinny, łosoś atlantycki, minóg morski, minóg rzeczny, minóg strumieniowy,
- płazy - traszka grzebieniasta.

Do najpoważniejszych zagrożeń należą: przegrody na rzece bez przepławek, hodowla ryb, kłusownictwo ryb łososiowatych, zmiana stosunków wodnych powodująca odwadnianie mokradeł, zbiorniki retencyjne powstające poprzez zalanie łąk i torfowisk, nieuporządkowana gospodarka wodno-ściekowa i gospodarka odpadami, intensyfikacja użytkowania łąk lub zaniechanie wypasu czy koszenia, zamiana łąk w grunty orne lub ich zalesianie. Do chwili opracowywania studium nie został sporządzony plan ochrony. W obrębie obszaru należy postępować zgodnie z art. 33 ustawy o ochronie przyrody.

Rysunek 21. Obszary Natura 2000 na tle gminy Dygowo, (opracowanie własne)

Ze względu na znaczną odległość obszaru chronionego od analizowanych terenów (za wyjątkiem terenu w Piotrowicach, który położony jest w granicach obszaru Natura 2000) oraz nieuciążliwy charakter przedsięwzięć, planowane inwestycje nie będą miały bezpośredniego, ani pośredniego negatywnego wpływu na obszar Natura 2000.

Obszar Chronionego Krajobrazu - „Koszaliński Pas Nadmorski”

Obszar Chronionego Krajobrazu – „Koszaliński Pas Nadmorski” (OChK) został utworzony na podstawie Uchwały Nr X/46/75 WRN w Koszalinie z dnia 17 listopada 1975 r. w sprawie stref chronionego krajobrazu (Dz. U. WRN w Koszalinie z dnia 2.12.1975 r. nr 9, poz. 49-50).

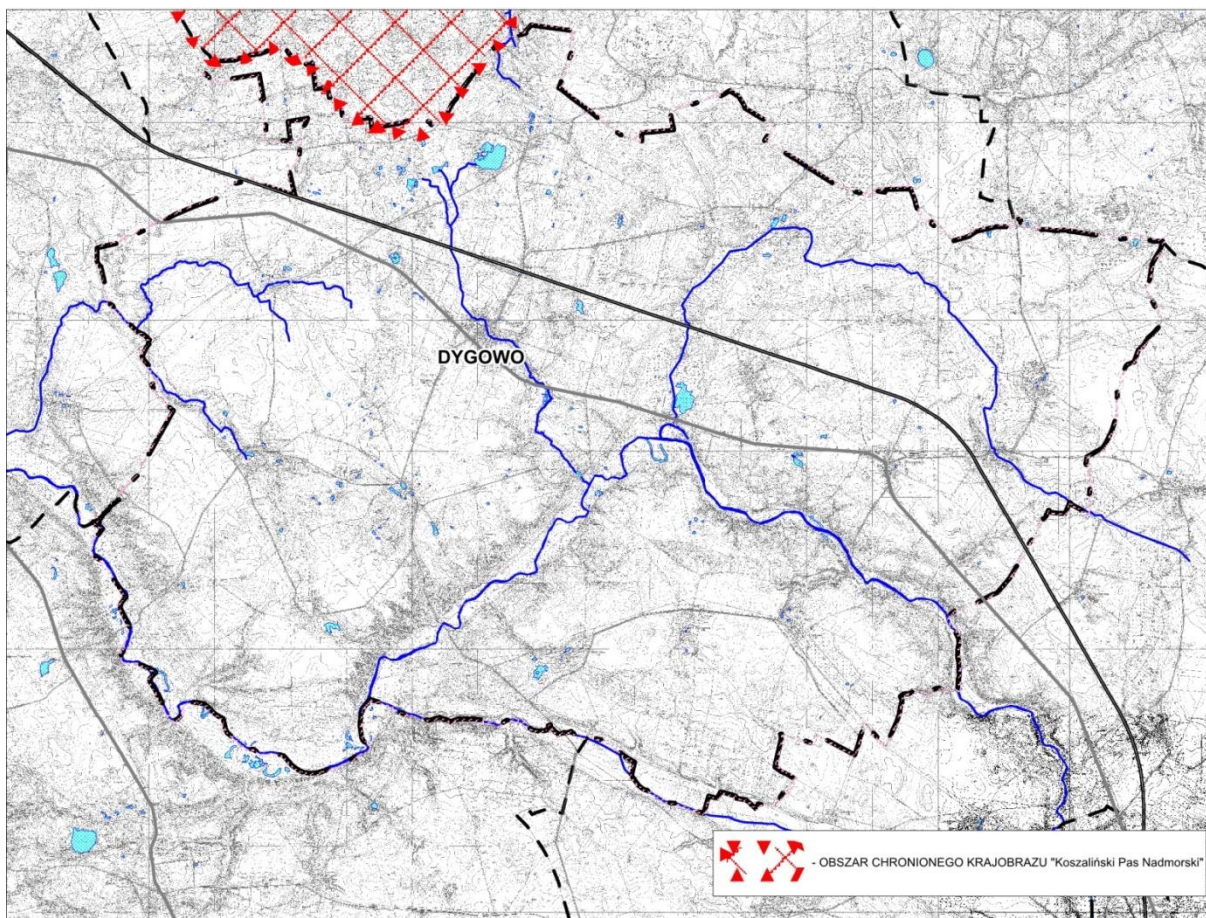
Zasady funkcjonowania OChK określa obowiązująca Uchwała Sejmiku Woj. Zachodniopomorskiego Nr XXXII/375/09 z dnia 15 września 2009 r. (Dz. U. Woj. Zach. Nr 66, poz. 1804 ze zm.).

Łączna powierzchnia OChK wynosi 36 229 ha. W obrębie gminy Dygowo OChK zajmuje niewielką powierzchnię w części północnej - fragmenty terenu pokryte głównie lasami.

Obszar powołany został w celu ochrony walorów krajobrazowych i bioróżnorodności, utrzymania dotychczasowych wartości krajobrazu naturalnego i kulturowego, ochrony nadmorskich łąk podmokłych oraz ochrony szlaku wędrownego ptaków wróblowatych i drapieżnych.

Obszar chronionego krajobrazu charakteryzuje się takimi terenami jak: obszary klifowe, nadmorskie wydmy szare, początkowe stadia nadmorskich wydm białych, lasy mieszane na wydmach nadmorskich, żyzne buczyny, kwaśne buczyny, grąd subatlantycki, kwaśne dąbrowy, lasy łąkowe oraz łąki świeże użytkowane ekstensywnie i podmokłe łąki eutroficzne oraz przymorskie jezioro Jamno z mierzeją oraz przylegające do jeziora kompleksy lasów i bagiennych łąk.

Obszar swoim zasięgiem obejmuje brzeg klifowy, porośnięty lasem sosnowo-brzozowym i brzeg morski; piaszczyste wydmy białe i szare z typową dla nich roślinnością; pofałdowany, pagórkowaty teren wysoczyzn morenowych, z licznymi obniżeniami wytopiskowymi okresowo wypełnionymi wodą, poprzecinany dolinami rzek i drobnych cieków, które kończą bieg w Bałtyku.

Rysunek 22. Obszar chronionego krajobrazu (opracowanie własne)

Ze względu na znaczną odległość obszaru chronionego oraz nieuciążliwy charakter przedsięwzięć, inwestycje na obszarze opracowania nie będą miały bezpośredniego, ani pośredniego negatywnego wpływu na ten teren.

Pomniki przyrody

W granicach administracyjnych gminy Dygowo znajduje się 61 pomników przyrody, wśród których są pojedyncze drzewa i ich skupiska, aleja oraz okazały egzemplarz bluszczu pospolitego.

Pomniki przyrody zostały ustanowione następującymi aktami prawnymi:

- Uchwała WRN w Koszalinie (Dz. Urz. WRN Nr 2 z dnia 15 marca 1956 r.);
- Rozporządzenie Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Kosz. Nr 15, poz. 109);
- Rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kosz. Nr 2, poz. 7 z 1996 r.);
- Uchwała Nr XXI/186/01 Rady Gminy w Dygowie z dnia 28 czerwca 2001 r. w sprawie objęcia ochroną prawną drzew uznanych za pomniki przyrody oraz użytek ekologiczny (ze zm.).

Gatunek drzewa	Obręb ewidencyjny	Nr działki	Lokalizacja	Obwód pnia na wys. 1,3 m	Szacunkowa wysokość
Buk pospolity	Dygowo	224	teren przy dworcu PKP	425	26
Lipa drobnolistna				416	24
Dąb szypułkowy	Jazy	142/2		320	24
Topola biała		187/4		445	27
Topola biała		187/4		385	26
Dąb szypułkowy	Kłopotowo	29	teren przy kościele	680	
Lipa drobnolistna				470	26
Dąb szypułkowy		29	teren przy kościele	330	26
Dąb szypułkowy				460	26
Dąb szypułkowy				428	26
Dąb szypułkowy				355	26
Dąb szypułkowy				483	26
Buk czerwony (purpurowy)		155/21	teren parku przypałacowego	396	26
Dąb szypułkowy		155/23	teren parku przypałacowego	370	26
Dąb szypułkowy				580	26
Dąb szypułkowy				500	26
Dąb szypułkowy				470	26
Dąb szypułkowy		115/30	teren parku przypałacowego	515	26
Dąb szypułkowy				475	26
Dąb szypułkowy				608	26
Buk pospolity		Oddz. Leśny 89 A	las nad Parsętą	410	27
Buk pospolity	Miechęcino	60/1	teren parku przypałacowego (zlikwidowanego)	485	20
Świerk kłujący				273	21
Lipa drobnolistna	Pustary	187/3	kurhan	480	20
Buk pospolity				253	24
Świerk biały		10/9	teren parku przypałacowego	230	24
Buk czerwolistny				360	24
Dąb szypułkowy				306	26
Dąb szypułkowy				290	25
Grab				225	18
Dąb szypułkowy				305	26
Dąb szypułkowy				342	26
Dąb szypułkowy				435	26
Modrzew europejski				360	25
Modrzew europejski				278	25
Modrzew europejski		325	25		
Dąb szypułkowy		Stojkowo	119		410
Dąb szypułkowy	Skoczów	102/13	teren parku przypałacowego	350	24
Jawor klonolistny				340	22
Topola biała				308	27
Platan				388	24
Grab				190	20
Topola biała				360	27
Topola kanadyjska				620	27

Jodła biała				210	24
Jodła biała				342	24
Sosna czarna				320	22
Świerk kłujący				256	22
Świerk kłujący				188	22
Świerk kłujący				238	22
Grab				261	14
Grab				265	18
Jodła biała				205	21
Bluszcz pospolity	Świelubie	102	Parafia Rzym. Kat. Dygowo	63	8
109 szt. Dębów, aleja dwurzędowa	Włocibórz	Droga powiat.		Nie mierz.	Nie mierz.
Sosna	Włocibórz „Chybkie”	Oddz. leś. 126 h	kurhan	265	22
Sosna				260	22
Sosna				348	22
Lipa drobnolistna	Wrzosowo	80/2	teren przy kościele	410	27
Dąb szypułkowy		133/17		461	25
Dąb szypułkowy	Bardy		przy drodze z Bard do Miechęcina	600	22

Tabela 5. Zestawienie pomników przyrody na terenie gminy Dygowo

Aktem prawnym obowiązującym w stosunku do pomników przyrody powołanych przez Wojewodę (w tym ustanowionych przed 1999 r.) jest Rozporządzenie Nr 1/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 26 stycznia 2005 r. w sprawie określenia zakazów dla pomników przyrody, użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych na terenie województwa zachodniopomorskiego (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 12, poz. 204).

W granicach obszaru zmiany studium i ich bliskim sąsiedztwie znajdują się następujące pomniki przyrody - na działce nr 224/8 obręb Dygowo (teren A.1.22.MN1) znajduje się pomnik przyrody - buk pospolity, a w jej bezpośrednim sąsiedztwie również uznana za pomnik przyrody - lipa drobnolistna. Przepisy odrębne dotyczące pomników przyrody, zapisy studium, a w dalszej kolejności zapisy planów miejscowych mają na celu uniemożliwienie negatywnego oddziaływania na w/w drzewa.

3.2.12. Flora

3.1.12.1. Zbiorowiska roślinne

Na szatę roślinną występującą decydujące znaczenie mają: położenie dużej powierzchni gminy w obrębie wysoczyzny morenowej, pradolinny charakter dużych powierzchni łąkowo-torfowych oraz fakt, iż nie wszystkie tereny uległy silnej antropopresji.

W obrębie gminy występują różne rodzaje roślinności o specyficznych i charakterystycznych dla nich cechach:

- Roślinność rzeczywista - gminy Dygowo, ze względu na rozwój rolnictwa występujący na tych terenach od kilku wieków, praktycznie nie pokrywa się z rozmieszczeniem roślinności potencjalnej. Wyjątek stanowią obszary położone w dolinie Parsęty oraz torfowiska wysokie i przejściowe znajdujące się na północ i zachód od Dygowa.
- Roślinność potencjalna - wyraża hipotetyczny stan końcowego, granicznego stadium sukcesji roślinności na danym terenie, możliwy do osiągnięcia w momencie gdyby naturalne tendencje rozwojowe roślinności mogłyby się w pełni zrealizować w wyniku ustania antropopresji oraz naturalnych czynników destrukcyjnych. Na podstawie mapy roślinności potencjalnej dla omawianego obszaru ustalono 8 typów zbiorowisk potencjalnej roślinności naturalnej, w tym:
 - dla blisko 50% powierzchni gminy, ze względu na zasobność gleb, jej skład wynikający z budowy i pochodzenia, potencjalną roślinnością jest żyzna buczyna niżowa;
 - około 25% powierzchni gminy Dygowo stanowi subatlantycki acidofilny las bukowo - dębowy typu pomorskiego;
 - około 20% powierzchni gminy to potencjalnie grądy subatlantyckie bukowo - dębowo - grabowe postaci pomorskiej ubogiej;
 - pozostałe 5% powierzchni gminy przypisano między innymi siedliskom: olsu środkowoeuropejskiego, łągów olszowych i olszowo - jesionowych siedlisk

wodnogruntowych, okresowo lekko zabagnionych, kontynentalnego boru bagiennego, mszaru wysokotorfowiskowego, wrzosowiska atlantyckiego.

- Roślinność wodna i szuwarowa - wszelkie zbiorniki wód wraz z otaczającymi je bezpośrednio obszarami są obiektami cennymi i wartymi ochrony. Mają one kapitalne znaczenie biocenotyczne ze względu na retencję wody oraz stanowią siedlisko niejednokrotnie bogatej, zawierającej w swym składzie gatunki chronione, roślinności wodnej i łądowo - wodnej oraz szeregu gatunków zwierząt. W gminie Dygowo ze względu na skąpość odpowiednich siedlisk zespoły te są słabo rozpowszechnione poza dolinami rzek. Stąd też zbiorowiska te są szczególnie warte ochrony.
- Roślinność zbiorników wodnych - występują jedynie na terenie gminy Dygowo w niewielkich zbiornikach wodnych w zagłębieniach moreny falistej. Zarejestrowano zespół rzęs i *Spirodella Lemno-Spirodeletum* oraz zespół rzęsy drobnej, które należą do zbiorowisk biernie unoszących się na powierzchni wody w postaci pływających zielonych kożuchów. Należą one do zespołów pospolitych w Polsce. Na terenie gminy Dygowo, ze względu na niewielką ilość dogodnych siedlisk, nie są powszechne. Fitocenozy tych zespołów stwierdzono we wszystkich zbiornikach, w tym w jeziorze Stojkowo, kanałach melioracyjnych, lokalnych mokradłach, rzekach i ich dopływach oraz starorzeczach. Dominowała w nich pod względem występowania rzęsa drobna.
- Roślinność szuwarowa - są to zbiorowiska w większości pospolite, a ich znaczenie w przyrodzie wynika nie z rzadkości i szczególnych cech, ale z roli biocenotycznej, jaką spełniają w środowisku, głównie jako filtr oczyszczający wodę z nadmiaru biogenów. Roślinność ta pozostaje w kontakcie ze zbiorowiskami turzycowiskowymi torfowisk niskich. Szuwary ze związku Phragmition są typowe dla brzegów wszystkich zbiorników i cieków wodnych. W gminie Dygowo ze względu na niewielki udział wód otwartych w powierzchni całej gminy, brak większej liczby oczek wodnych, szuwary te są reprezentowane stosunkowo ubogo. Występują one przede wszystkim w obrębie jeziora Stojkowo oraz w kilku bezimiennych obniżeniach terenu m. in. koło Stramniczki, Świłubia i Dębogardu, a także doliny Parsęty i ujściowego odcinka Pyski. Zróżnicowanie tych zbiorowisk jest stosunkowo nieduże. Spośród zbiorowisk przynależnych do związku Phragmition w gminie Dygowo zinwentaryzowano kilka zbiorowisk. Tylko jeden płat szuwaru oczeretowego stwierdzono w zbiorniku jez. Stojkowo.
- Roślinność torfowisk - w gminie Dygowo torfowiska są reprezentowane przez torfowiska niskie oraz torfowiska mszarne. Na te ostatnie składają się mszary przejściowe oraz mszarne wysokie torfowiska bałtyckie.
 - o Torfowiska niskie - zlokalizowane są głównie w dolinach rzecznych Parsęty i Pyski. Stąd też w większości stanowią biotopy leśnych zespołów łągowych i olsowych. Lasy w dolinach rzecznych zostały znacznie zredukowane i przekształcone w użytki zielone (łąki i pastwiska), stąd też obecnie torfowiska te są miejscem występowania łąk kaczeńcowych.
 - o Torfowiska mszarne - w gminie Dygowo występuje przede wszystkim zespół mszaru dolinkowego z turzycą bagienną. Zespół ten jest ważnym zbiorowiskiem torfotwórczym torfowisk wysokich. Stwierdzono go w okolicach Czernina, Stojkowa oraz Gąskowa w oddz. 72B obręb Dygowo Nadleśnictwo Gościno. Spośród torfowisk mszarnych godne szczególnej uwagi są torfowiska wysokie kopolowe, zwane bałtyckimi. Najcenniejszym obiektem w gminie Dygowo jest obszar torfowiska koło Stramniczki w oddz. 63 – 66 obręb Dygowo Nadleśnictwo Gościno stanowiący mszarne wysokie torfowisko bałtyckie (obecnie rezerwat „Stramniczka”).
- Łąki - na terenie gminy Dygowo zidentyfikowano co najmniej kilkanaście zespołów przynależnych do klasy Molinio-Arrhenatheretea, naturalne i antropogeniczne trawiaste zbiorowiska łąk. Wynika to z faktu, że w dolinie Pyski i Parsęty występują duże połacie torfowisk niskich, które porastane są przez roślinność łąkową. Zbiorowiska roślinne łąk zmienno wilgotnych Molinio-Arrhenatheretea obejmują półnaturalne i antropogeniczne

darniowe zbiorowiska łąkowe i pastwiskowe na niezabagnionych glebach mineralnych i organiczno-mineralnych, na zmineralizowanych i podsuszonych murszach wytworzonych z torfu niskiego łąk uprawnych i półkulturowych (zmienno wilgotnych). Wszystkie zbiorowiska tej klasy noszą znamiona wpływu człowieka. Jednakże ze względu na szereg walorów dla ochrony zasobów przyrodniczych niektóre z nich zasługują na zainteresowanie i ochronę.

- Murawy - nieleśne ekosystemy naturalne, półnaturalne i antropogeniczne z dużym udziałem traw. Murawy napiaskowe (psammofilne) mają na ogół charakter wtórny, a ich roślinność jest silnie zsynantropizowana. Często wykształciły się w dolinach wielkich rzek, w pradolinach i na sandrach dyluwialnych, w miejscach pokrytych wcześniej borami sosnowymi, na glebach skrajnie jałowych i suchych na terenie całego kraju. Traktowane przez lata jako nieużytki, były zalesiane lub przeznaczane pod budownictwo.

3.1.12.2. Lasy

Zdecydowana większość lasów na terenie gminy Dygowo należy do Skarbu Państwa i zarządzana jest przez Nadleśnictwo Gościno. Lasy w gminie Dygowo zlokalizowane są głównie w miejscach o niekorzystnym dla rolnictwa ukształtowaniu terenu lub terenach o niskiej jakości gleb, albo nadmiernym uwilgotnieniu. Stąd też lasy są skupione głównie w obrębie strefy przykrawędziowej wzdłuż doliny Parsęty oraz w formie niewielkich kompleksów leśnych pokrywających tereny podmokłe, zróżnicowanych wysokościowo oraz w obrębie torfowisk (rezerwat „Stramniczka”).

Lasy gminy Dygowo są zróżnicowane pod względem rodzaju i wieku drzewostanów. Zlokalizowane są głównie w zwartym kompleksie, w obrębie doliny Parsęty. Część z nich to drzewostany ponad 100 letnie. Takimi okazały się drzewostany:

- sosnowe - znajdujące się w oddz. 81f, 84f, 92o, 97g, 117b, 118c,j, 136g, 138b,
- bukowe - znajdujące się w oddz. 84k, 86c, 91f, 92n, 95a,b, 115c,d,f, 117a, 119a, 120a, 121b,
- dębowe - znajdujące się w oddz. 84a, 93 m, 125f,
- świerkowe - znajdujące się w oddz. 118a.

Poza doliną Parsęty, w obrębie gminy, zlokalizowane są trzy mniejsze kompleksy drzewostanów:

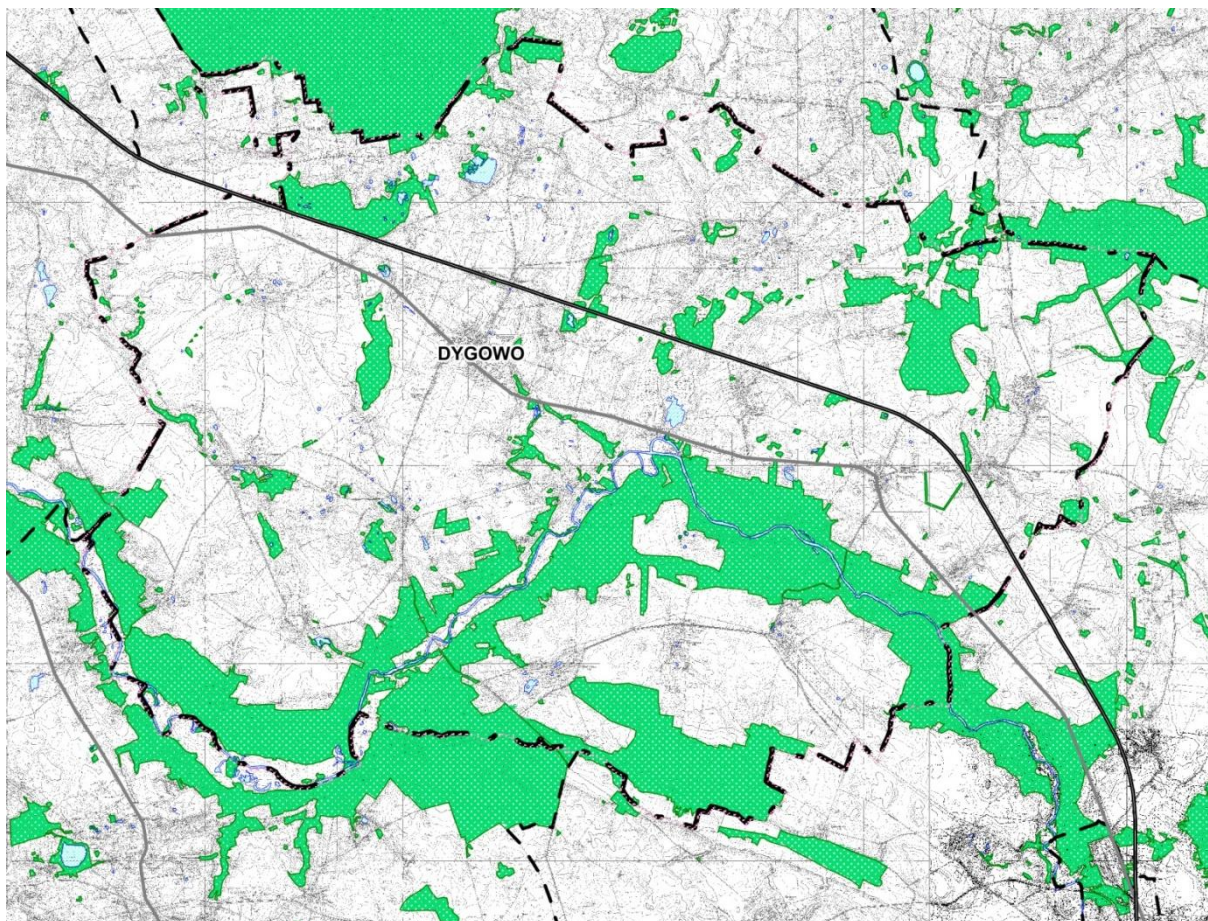
- w dolinie Łosi - w Leśnictwie Włocibórz. Tutaj zlokalizowane są przede wszystkim drzewostany sosnowe różnowiekowe;
- w dolinie Pyszki. Tworzą go przede wszystkim drzewostany bukowe i dębowe w wieku ponad 110 lat oraz charakterystyczne dla dolin rzecznych, w tym siedlisk wilgotnych;
- kompleks związany z torfowiskiem mszarnym „Stramniczka” kopałowym typu atlantyckiego.

W obrębie Dygowo Nadleśnictwa Gościno występują lasy reprezentujące kilkanaście typów siedliskowych. Ich zróżnicowanie wynika przede wszystkim z zakresu uwilgotnienia terenu oraz stopnia żyzności gleby. Są to siedliska borowe i lasowe reprezentowane między innymi przez:

Rodzaj siedliska	Wyszczególnienie
siedliska borowe	<i>Bmśw - bór mieszany świeży, Bmw - bór mieszany wilgotny, Bmb - bór mieszany bagienny</i>
siedliska lasowe	<i>Lmśw - las mieszany świeży, Lmw - las mieszany wilgotny, Lśw - las świeży, Lw - las wilgotny, Lmb - las mieszany bagienny, Ol - ols, Olj - ols jesionowy</i>

Tabela 6. Typy siedliskowe lasów występujących na terenie gminy Dygowo

W strukturze siedlisk dominują siedliska boru mieszanego świeżego i lasu mieszanego. Siedliska lasów wilgotnych, mniej rozpowszechnione, zlokalizowane są głównie w dolinie Parsęty, Pysznicy i Olszyny oraz bezimiennych cieków wpadających do tych rzek.

Rysunek 23. Lasy i zadrzewienia na terenie gminy (opracowanie własne)

Formy występujące na terenie gminy Dygowo:

- Lasy bagienne i olszowe - z reguły występują w siedliskach trwale zabagnionych, gdzie woda stagnuje na powierzchni ziemi przez kilka miesięcy. Na obszarze całej doliny Parsęty występuje ols porzeczkowy. Charakterystyczną jego cechą jest kępkowo-mozaikowa struktura runa – wyniesienia gruntu wokół systemu korzeniowego olszy. Szczególną formą olsu występującą tu wzdłuż drobnych dopływów spływających ze zboczy doliny ku nurtowi Parsęty, uwarunkowaną obecnością wód naporowych, jest ols źródłiskowy. Nieduże enklawy z tym zbiorowiskiem występują na całej długości doliny Parsęty w granicach gminy. Na obszarze gminy Dygowo, oprócz w/w znajdują się drzewostany przynależne do zespołu olsu torfowcowego. W drzewostanie razem z panującą olszą czarną występuje brzoza omszona i jednostkowa domieszka sosny. Zespół ten jest charakterystyczny dla obrzeży śródleśnych mokradeł. Stwierdzono go m.in. w rejonie Stojkowa na torfowisku wysokim.
- Lasy liściaste bukowo-dębowe
 - Łęgi - na obszarze gminy Dygowo siedliska łąkowe przez dziesiątki lat były sukcesywnie przekształcane w tereny rolnicze. Stąd też lasy łąkowe w tej gminie występują sporadycznie, głównie w dolinie Parsęty oraz na obrzeżu jej dopływów, w tym w dolinie Pyszki, np. koło Gąskowa i reprezentowane są przez łąg olszowo-jesionowy oraz łąg wierzbowo-topolowy (w dolinie Parsęty koło Miechęcina, Kłopotowa).
 - Grądy - występujące w dolinie Parsęty to drzewostany dębowo-bukowo-grabowe. Charakteryzują się obecnością grabów, budujących przeważnie drugie piętro lasu. Inne gatunki drzewiaste tu występujące to: buk zwyczajny, dąb szypułkowy, brzoza brodawkowata, jesion wyniosły, klon zwyczajny.
 - Buczyny - w gminie Dygowo znajdują się sprzyjające warunki glebowe dla występowania lasów bukowych, zwłaszcza dla zespołu: żyznej buczyny niżowej, który jest zespołem

najliczniej reprezentowanym w potencjalnej roślinności gminy Dygowo, oraz kwaśnej buczyny niżowej. Żyzna buczyna niżowa charakteryzuje się dominacją buka zwyczajnego. Obecnie zbiorowisko to można stwierdzić tylko na bardzo ograniczonym obszarze w dolinie Parsęty i na jej obrzeżu w okolicach Kłopotowa i Wrzosowa. Kwaśna buczyna niżowa wykształca się na kwaśnych, ubogich glebach. Drzewostan tych lasów buduje głównie buk zwyczajny. Zarejestrowano go przede wszystkim na stromych zboczach doliny Parsęty koło Kłopotowa i Piotrowic.

- Acidofilne dąbrowy - obejmujące zespół lasu dębowo - brzozonego *Betulo-Quercetum roboris* i dębowo – bukowy las z sosną *Fago - Quercetum petraeae*, ze względu na udział sosny zwyczajnej oraz podobne siedliska, należy zakwalifikować do borów mieszanych. Zajmują one siedliska kwaśne, ubogie. Występowanie zespołu lasu dębowo - brzozonego *Betulo-Quercetum roboris* jest ściśle skorelowane z klimatem morskim. Drzewostan tych zespołów jest budowany przede wszystkim przez dąb szypułkowy, oba gatunki brzoź: brodawkowatą i omszoną. Gatunkiem charakterystycznym dla tych zespołów jest wiciokrzew pomorski, bardzo licznie reprezentowany w całej dolinie Parsęty.
- Bory, bory mieszane - w gminie Dygowo bory są zbiorowiskiem o dominacji sosny. W obrębie klasy bory sosnowe w granicach gminy Dygowo zdiagnozowano następujące zespoły:
 - Bór chrobotkowy o runie zdominowanym przez chrobotki występuje na glebach ubogich, suchych. Lasy takie, w wyniku ingerencji człowieka polegającej na zbieraniu chrustu, grabieniu ściółki, cechują się ubogim runem, ze znaczną ilością porostów, głównie chrobotków. W gminie Dygowo jest to zbiorowisko rzadko występujące, stwierdzone w rejonie Gąskowa i Połomina.
 - Suboceaniczny bór świeży *Leucobryo-Pinetum* charakteryzuje się drzewostanem budowanym przez sosnę zwyczajną, z dodatkiem świerka pospolitego, brzozy brodawkowatej i kruszyny pospolitej. Runo jest mszysto – borówkowe, w jego skład wchodzi m.in.: śmiełek pogięty, mech *Leucobryum glaucum*, borówka czarna, borówka brusznica, siódmaczek leśny, pszeniec i mietlica pospolita, a także orlica pospolita. Jest jednym z najczęściej występujących w tej gminie zbiorowisk leśnych, głównie w dolinie Parsęty.
 - Mieszany bór sosnowo - dębowy *Querco roboris-Pinetum*, czasem sosnowo – dębowo – bukowy cechuje się mieszanym runem typowym dla borów i lasów. W dolinie Parsęty, w gminie Dygowo jest on zbiorowiskiem powszechnie występującym.
 - Bór bagienny *Vaccinio uliginosi-Pinetum* stwierdzony został w miejscach zabagnionych na glebach torfowych. Jest klimaksowym, końcowym stadium sukcesji sosny na obszarach torfowisk wysokich. W drzewostanie gatunkiem panującym jest sosna zwyczajna, z domieszką obu gatunków brzoź: brodawkowatej i omszonej. Gatunkami charakterystycznymi i wyróżniającymi są: borówka bagienna i bagno zwyczajne, wełnianka pochwowata, modrzewnica europejska, rosiczka okrągłolistna, wrzosiec bagienny, bażyna czarna, wrzos zwyczajny i śmiełek pogięty. Jedyny płat tego zbiorowiska stwierdzono w obrębie oddz. 63-66 obręb Dygowo w sąsiedztwie osady Stramniczka.
 - Brzezina bagienna – związana z torfowiskami mszarnymi bardziej mezotroficznymi, czyli przejściowymi. Jest to las, w którym dominuje brzoza omszona z domieszką sosny zwyczajnej i brzozy brodawkowatej. W runie dominuje trzęślica modra i śmiełek pogięty. Częste są kruszyna pospolita, jarząb pospolity, borówka czarna i siódmaczek leśny. Płaty tego zespołu stwierdzono w obrębie oddz. 63-66 obręb Dygowo w sąsiedztwie osady Stramniczka oraz na zachód od Gąskowa.

Analizowane obszary w większości położone są poza terenami występowania cennych siedlisk flory. Dominują gatunki charakterystyczne dla zbiorowisk półnaturalnych i sztucznych (uprawy rolne, zielen przydomowa). Wśród terenów na których występują gatunki cenne należy wymienić przede wszystkim zalesiony teren w Piotrowicach – porośnięty lasem sosnowym oraz zadrzewienia w formie zieleni izolacyjnej wraz z pomnikami przyrody na terenie A.1.22.MN1 w Dygowie.

3.2.13. Fauna

Zgodnie z waloryzacją przyrodniczą gminy Dygowo na obszarze gminy zarejestrowano:

- 27 gatunków ryb, 7 gatunków płazów, 4 gatunki gadów, 106 gatunków ptaków lęgowych oraz 21 gatunków pojawiających się tu okresowo,
- 29 gatunków ssaków.

Obszarami cennymi pod względem faunistycznym są wszelkie tereny o słabej antropopresji. Na terenie gminy Dygowo, która charakteryzuje się niskim zaludnieniem, niskim stopniem uprzemysłowienia i jednocześnie bardzo wysokim odsetkiem powierzchni biologicznie czynnej (łąki i pastwiska, lasy) występują takie obszary.

Wyróżniono kilka wartościowych obszarów faunistycznych ze stanowiskami rzadkich i chronionych gatunków zwierząt. Należą do nich przede wszystkim: dolina Parsęty, dolina Pyszniczy, jezioro Stojkowo, torfowisko Stramniczka, torfowiska i lokalne obniżenia wypełnione wodą, większe kompleksy leśne poza doliną Parsęty.

Wykaz i charakterystyka występowania najcenniejszych gatunków fauny w gminie Dygowo znajduje się w dokumentach:

- „Waloryzacja przyrodnicza gminy Dygowo”,
- „Podstawowe opracowanie ekofizjograficzne gm. Dygowo” – sporządzone w ramach prac nad studium uwarunkowań w 2008 r.,
- Prognozie oddziaływania na środowisko ustaleń studium (częściowo).

Wykaz występowania najcenniejszych gatunków fauny w gminie Dygowo:

- Bezkęgowce:
 - o Mięczaki
Gmina Dygowo jest szczególnie uboga w zbiorniki i ciek wodne oraz inne środowiska przyjazne bezkręgowcom, stąd też czynnik ten ma bezpośredni wpływ na bogactwo fauny mięczaków związanych z tymi środowiskami, które należy ocenić jako mierne.
 - o Małże
W waloryzacji nie stwierdzono obecności gatunków chronionych lub objętych czerwonymi listami zwierząt zagrożonych wyginięciem.
 - o Ślimaki
Na obszarze gminy Dygowo stwierdzono m.in. występowanie ślimaka winniczka. Winniczek występuje tu raczej nierównomiernie. Nie stwierdzono go nigdzie masowo.
- Kręgowce:
 - o Ryby
Zasadniczym elementem środowiska gminy Dygowo mającym znaczenie dla bytowania ryb jest system Parsęty i jej dorzecza. W Parsęcie i jej dopływach występują gatunki ryb ginące lub zagrożone wyginięciem.
 - łoś - gatunek ginący. Parsęta stanowiła szlak migracyjny na tarło dla autochtonicznych populacji z Bałtyku, od 1995 r. rozpoczęto zasilanie populacji wyhodowanymi smoltami;
 - troć wędrowną - gatunek zagrożony wyginięciem. Parsęta stanowi tarlisko dla troci wędrownej;
 - certa - Parsęta stanowi dla certy szlak migracyjny z Bałtyku na tarlisko, od końca lat siedemdziesiątych liczebność osobników tego gatunku w Parsęcie drastycznie się zmniejszyła, Parsęta z Radwią i Regą są ostatnimi rzekami przymorskimi, w jakich gatunek ten się rozradza.Gatunki ww. zostały w 1997 r. objęte programem restytucji ryb wędrownych w Polsce.
 - o Płazy
Płazy stanowią najbardziej zagrożoną wyginięciem grupę kręgowców, dlatego wszystkie krajowe płazy objęte są ochroną gatunkową, całoroczną i okresową. Są one bardzo czułymi bioindykatorami stanu środowiska. Główna przyczyna ich wymierania to osuszanie drobnych zbiorników wodnych i niegospodarna chemizacja rolnictwa. Na

podstawie inwentaryzacji przyrodniczej ustalono, że w gminie Dygowo występuje co najmniej 7 gatunków płazów.

Wszystkie gatunki płazów występujące w gminie podlegają ochronie. Na podstawie wyników inwentaryzacji środowiska należy stwierdzić, że gmina Dygowo jest bardzo przeciętna pod względem zasobów płazów tu występujących.

- Gady

W trakcie waloryzacji gminy Dygowo odnotowano 4 gatunki gadów. Występowanie jeszcze jednego gatunku nie jest wykluczone. Wszystkie stwierdzone gady objęte są ochroną gatunkową.

- Ptaki

Na podstawie inwentaryzacji przyrodniczej ustalono, że w gminie Dygowo występuje co najmniej 127 gatunków ptaków, z tego 106 taksonów lęgowych lub prawdopodobnie lęgowych. Na terenie gminy zinwentaryzowano występowanie między innymi poniższych gatunków ptaków: perkozek, perkoz dwuczuby, perkoz rdzawoszyi, kormoran czarny, czapla siwa, bocian biały, łabędź niemy, gęś gęgawa, krzyżówka, głowienka, czernica, gągoł, bielik błotniak stawowy, błotniak łąkowy, orlik krzykliwy, gołębiarz, myszołów, kobuz, kuropatwa, przepiórka, derkacz, kokoszka wodna, łyska, żuraw, sieweczka rzeczna, czajka, słonka, brodziec samotny, kuliczek, mewa śmieszka, zimorodek, pliszka górską, świerszczak, dzięcioł czarny, podróżniczek, strumieniówka, trzcinniczek, remiz, muchówka mała, srokosz, gąsiorek, kruk.

Stwierdzono, że w większość z nich miała na tym terenie miejsca lęgowe. Nieliczne zostały uznane za przelotne. Większość gatunków ptaków występujących na terenie gminy podlega ochronie.

- Ssaki

Na podstawie inwentaryzacji przyrodniczej ustalono, że w gminie Dygowo bytuje co najmniej 29 gatunków ssaków. Spośród nich część, w mniejszym lub większym stopniu, jest zagrożonych na Pomorzu Szczecińskim, a także jest ujętych na Polskiej Czerwonej Liście Gatunków Ginących i Zagrożonych Wyginięciem. Część z nich, tj. nietoperze, wydra, znajduje w załączniku II, a jeże, ryjówka aksamitna, rzęsorek rzeczek oraz orzesznica, a także łasicowate i jeleniowate umieszczone są w załączniku III Konwencji Berneńskiej.

Analizowane obszary, położone w granicach gminy charakteryzują się ubogą reprezentacją fauny. Do najważniejszych gatunków występujących w analizowanych obszarach zaliczyć należy przede wszystkim bociana białego, którego gniazdo znajduje się w granicach terenu B.1.10.MN1. W czasie przeprowadzonej inwentaryzacji faunistycznej, na analizowanych terenach i ich bezpośrednim sąsiedztwie stwierdzono występowanie pospolitej awifauny charakterystycznej dla terenów zurbanizowanych oraz sąsiadujących z nimi użytków rolnych – gawron, sroka, pokląskwa, bogatka, kawka, bocian biały, mazurek, wróbel, kos.

3.2.14. Atropizacja środowiska

Danych o jakości środowiska gminy Dygowo dostarczają przede wszystkim badania Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie, których wyniki publikowane są w raportach o stanie środowiska województwa zachodniopomorskiego lub innych opracowaniach.

Środowisko obszaru gminy nie wykazuje wpływu negatywnego oddziaływania człowieka i przyrody w zakresie przekroczenia dopuszczalnych norm, ustanowionych dla poszczególnych jego składników.

Źródła i przejawy antropizacji środowiska – diagnoza stanu

Antropizacja środowiska przyrodniczego obszaru opracowania przejawia się następującymi zjawiskami, aczkolwiek występują one w zróżnicowanym natężeniu:

- przekształceniem litosfery (efekt procesów inwestycyjnych);
- zanieczyszczeniem powietrza przez komunikację samochodową i niską emisję;

- obciążeniem akustycznym środowiska głównie przez komunikację samochodową i kolejową oraz elektrownie wiatrowe;
- zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i przekształceniem obiegu wody;
- przekształceniem gleb w wyniku ich dawnego użytkowania rolnego oraz zanieczyszczeniem gleb w zasięgu terenów zainwestowanych;
- przekształceniem stosunków wodnych;
- przekształceniem szaty roślinnej (zieleń związana z siedliskami ludzkimi).

Powierzchnia ziemi

W obrębie gminy grunty narażone na denudację naturogeniczną i uprawową występują na niewielkich powierzchniach zboczowych nieznacznie wciętych w wysoczyznę dolin rzecznych oraz na stokach niewielkich wzgórz morenowych. W przewadze są one porośnięte lasami, stanowiącymi ich naturalną ochronę. Grunty antropogeniczne związane są z zabudową luźną, rozproszoną, głównie o funkcji mieszkaniowej i usługowej w obrębie wszystkich miejscowości. Najbardziej widoczna degradacja powierzchni wiąże się z wydobyciem kruszyw. Dawne wyrobiska są nadal czytelne w terenie. Można wśród nich wymienić obszary położone na wschód od Dygowa, w Miechęcinie, na południe od Bard. W niektórych widoczne są ślady poboru surowca. Istniejące czynne wyrobisko w Miechęcinie stanowi obszar największych przekształceń powierzchni ziemi. Skarpa wyrobiska ma wysokość kilkunastu metrów. Do innych form degradacji powierzchni terenu należą: nieczynne już i zniszczone fermy hodowlane w Dygowie i Czerninie.

Gleby

Jedną z form degradacji gleb, rejestrowaną sporadycznie w granicach gminy Dygowo jest erozja naturogeniczna i uprawowa, związana z dużym nachyleniem stoków w obrębie gruntów ornych. W 1997 r. prowadzono monitoring gleb w kilku punktach w rejonie miejscowości: Gąskowo, Piotrowice, Wrzosowo. Gleby w punktach pomiarowych cechował odczyn obojętny (5,1 - 7,2 pH), naturalna zawartość siarki siarczanowej, kadmu, manganu, cynku, chromu.

Dużym zagrożeniem dla gleb są zanieczyszczenia związane z komunikacją. Najbardziej zagrożone na związane z tym typem oddziaływań są gleby wzdłuż ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu (droga wojewódzka). Najwyższe skażenie gleby i roślin występuje w odległości do 20-40 m od jezdni. W odległości 70-80 m jest ono już wyraźnie mniejsze. Maksymalny zasięg oddziaływań komunikacyjnych zależy od warunków fizjograficznych i meteorologicznych, ale zazwyczaj mieści się w przedziale 130-150 m.

Największe stężenie w odległości 30-40 m od jezdni osiągają związki ołowiu – są to najcięższe składniki paliw. Związki ołowiu i kadmu są trudno rozkładalne. Są one mało podatne na wymywanie i bardzo długo utrzymują się w glebie, dlatego trwale ograniczają jej przydatność rolniczą i walory ekologiczne. Są one gromadzone głównie w powierzchniowej warstwie gleby i mogą być pobierane w nadmiernych ilościach przez korzenie roślin na skutek zachwiania równowagi jonowej, nawet gdy ich stężenie nie przekracza dopuszczalnej zawartości.

Tereny użytkowane rolniczo o nachyleniu powyżej 6° narażone są na zmywy powierzchniowe (denudację), zwłaszcza w czasie intensywnych lub długotrwałych opadów atmosferycznych w okresach braku pokrywy roślinnej. Najbardziej podatne na erozję wodną są lekkie gleby pyłowe. Średnio odporne są piaski gliniaste lekkie i mocne pylaste oraz gliny lekkie pylaste. Największą odporność na rozmywanie mają piaski gliniaste, gliny i ły.

Lasy

Lasy na terenie gminy odznaczają się słabym stopniem degradacji. Główne zagrożenia dla ich kondycji zdrowotnej wynikają z działania czynników biotycznych. Do zagrożeń biotycznych zalicza się przede wszystkim szkody powodowane niekontrolowanym wzrostem populacji szkodliwych owadów, występowaniem grzybów pasożytniczych czy żerowaniem zwierzyny łownej.

Generalnie stan zdrowotny drzewostanów w stosunku do lat poprzednich uległ poprawie, chociaż tempo tego procesu jest bardzo wolne. Przejawia się to powolnym obniżaniem poziomu uszkodzenia drzewostanów (szczególnie iglastych).

Stan czystości wód powierzchniowych

Znaczący wpływ na stan wód powierzchniowych na omawianym obszarze posiada gospodarka wodno - ściekowa oraz działalność rolnicza. Skażenie bakteriologiczne powodują przede wszystkim zrzuty wód pościekowych. Ścieki z terenów wiejskich są często w sposób niekontrolowany odprowadzane do gruntu lub lokalnych cieków powodując ich degradację. Charakter rolniczy zlewni opisywanego obszaru ma wpływ na jakość wód powierzchniowych. Do wód, przy wykorzystaniu sieci rowów melioracyjnych w dolinach i urządzeń drenarskich na terenach wyżej położonych, dostają się spływy obszarowe, zawierające związki biogenne, przyspieszające proces eutrofizacji.

Na terenie gminy istniały kilka lat temu cztery oczyszczalnie ścieków. W wyniku realizacji programu - „Zintegrowana Gospodarka Wodno-ściekowa w Dorzeczu Parsęty” wszystkie zostały zlikwidowane, a ścieki przesyłane są do oczyszczalni w Korzyścienku.

Badania stanu czystości wód powierzchniowych w ostatnich latach potwierdzają wzrost czystości rzek Parsęty oraz Pyszniczy.

Przeprowadzona w 2018 r. ocena jednolitych części wód wskazuje, iż JCWP nie spełniają wymagań dobrego stanu wód. O wyniku klasyfikacji zdecydował stan chemiczny 4 JCWP Parsęta od Radwi do Wielkiego Rowu oceniony poniżej dobrego – przekroczone wartości graniczne dla benzo(a)pirenu oraz węglowodorów aromatycznych, natomiast w przypadku 2 JCWP Pysznicza ze względu na umiarkowany stan ekologiczny – przekroczenie wartości dla azotu azotynowego.

Stan czystości wód podziemnych

Do głównych zagrożeń wód podziemnych należą niekontrolowane zrzuty niedostatecznie oczyszczonych ścieków komunalno - bytowych, wylewiska ścieków i odpadów komunalnych oraz rolniczych, niedostatecznie uszczelnione zbiorniki na ścieki oraz gospodarka rolna (środki agrochemiczne, składowiska obornika).

Na terenach zbudowanych z utworów przepuszczalnych, ze względu na brak lub słabą izolację od powierzchni, pierwszy, płytko położony poziom wodonośny jest narażony na zanieczyszczenia antropogeniczne dostarczane przez infiltrujące wody opadowe. Odnosi się to szczególnie do pozbawionych kanalizacji obszarów wiejskich oraz intensywnie nawożonych i opryskiwanych środkami ochrony roślin terenów upraw rolnych.

W obrębie powiatu kołobrzесьkiego monitoring regionalny wód podziemnych nie jest obecnie wykonywany. Badania wód podziemnych zostały wykonane na poziomie krajowym w 3 punktach pomiarowych - Bogucino, Dźwirzyno i Bagicz w 2019 r. W wyniku badań w 2 punktach (Bogucino i Bagicz) stwierdzono występowanie wód II klasy (wody dobrej jakości) reprezentujących dobry stan chemiczny. Natomiast w Dźwirzynie stwierdzono występowanie wód V klasy (wody złej klasy) reprezentujących słaby stan chemiczny.

W obrębie gminy woda do celów komunalnych dostarczana jest z ujęć podziemnych z komunalnego ujęcia wody podziemnej w miejscowościach Rościęcino i Bogucino w dolinie Parsęty.

Stan czystości powietrza atmosferycznego

Najbardziej uciążliwa dla atmosfery na omawianym terenie jest emisja gazów i pyłów, głównie z zakładów produkcyjnych oraz nieliczne źródła odorów, związane z działalnością hodowlaną. Zagrożenie dla atmosfery stanowią też skupiska źródeł niskiej emisji gazów i pyłów z terenów zabudowanych, szczególnie uciążliwych w sezonie grzewczym. Ponadto w granicach opisywanego terenu występują liniowe zanieczyszczenia atmosfery, do których zaliczono drogę ekspresową S6/S11, drogę wojewódzką nr 163 relacji Karlino - Kołobrzeg oraz linię kolejową relacji Białogard - Kołobrzeg.

Najnowsze badania dla pow. kołobrzесьkiego pozwalają na wyrażenie opinii o poprawie stanu atmosfery tego obszaru.

Stan środowiska gminy Dygowo został opracowany głównie na podstawie badań i informacji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie. Wykorzystano w tym celu przede wszystkim opracowania Informacja o stanie środowiska w powiecie kołobrzесьkim w 2019 r. Na podstawie przeprowadzonych badań stan środowiska gminy należy uznać za dobry. Uszczegółowione

badania i wnioski odniesione do pow. kołobrzeskiego pozwalają na następujące stwierdzenia.

W przeprowadzonej za 2019 r. klasyfikacji stref zanieczyszczeń: SO₂, NO₂, NO_x, CO, C₆H₆, O₃ (dc), PM_{2,5}, Pb, As, Cd, Ni strefa zachodniopomorska, w skład której wchodzi powiat kołobrzeski, otrzymała klasę „A” ze względu na ochronę zdrowia i roślin. Dla klasy „A” nie są wymagane działania naprawcze. Nie wystąpiły również przekroczenia poziomów dopuszczalnych ze względu na ochronę roślin dla dwutlenku siarki i tlenków azotu.

Roczna ocena jakości powietrza dla strefy zachodniopomorskiej z 2014 r. wykazała, iż zagrożenia związane z ponadnormatywnymi stężeniami dotyczą benzo(a)pirenu. Jako główną przyczynę przekroczeń wskazano niską emisję z indywidualnego ogrzewania mieszkań.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Badania przeprowadzono we Wrzosowie w 2019 r. Zmierzone wartości (0,35 V/m) są znacznie poniżej wartości dopuszczalnej (7V/m).

Klimat akustyczny środowiska

Zagrożenie hałasem i wibracjami charakteryzuje się mnogością źródeł i powszechnością występowania. Najbardziej uciążliwymi emitarami hałasu i wibracji, mającymi zasadniczy wpływ na klimat akustyczny środowiska, są: droga ekspresowa S6/S11, droga wojewódzka nr 163 będącą najkrótszą drogą łączącą Poznań z Kołobrzegiem, zakłady produkcyjne i rzemieślnicze (na skutek stosowania hałaśliwych i wibracyjnych technologii oraz maszyn i urządzeń) oraz liczne na terenie gminy farmy elektrowni wiatrowych.

Zakłady produkcyjne, warsztaty oraz elektrownie wiatrowe są źródłami hałasu o ograniczonym zasięgu oddziaływania, wpływają na klimat akustyczny, jednakże wpływ ten ma charakter lokalny.

Klimat akustyczny gminy determinowany jest przede wszystkim przez:

- hałas komunikacji drogowej od drogi ekspresowej S6/S11, drogi wojewódzkiej nr 163 (relacji Wałcz – Kołobrzeg);
- hałas komunikacji kolejowej od linii Białogard - Kołobrzeg;
- hałas z obszarów zabudowy zagrodowej;
- hałas z obszarów zabudowy usługowej, rzemieślniczej, związany ze sposobami użytkowania terenu,
- hałas elektrowni wiatrowych.

Do najbardziej uciążliwych źródeł hałasu w środowisku gminy należy komunikacja drogowa. Uciążliwości wynikają nie tylko ze wzrostu ilości pojazdów i natężenia ruchu na drogach (w szczególności w czasie sezonu wakacyjnego), ale także ze zbyt bliskiej lokalizacji zabudowy mieszkaniowej i innych terenów podlegających ochronie akustycznej w stosunku do istniejących dróg. Miejscowości położone wzdłuż drogi wojewódzkiej (Dygowo, Wrzosowo) nie posiadają obwodnic uwalniającej je od ruchu (w tym szczególnie uciążliwego ruchu ciężkiego). Hałas generowany przez poruszające się ulicami pojazdy, przekracza wartości dopuszczalne oraz charakteryzuje się tendencją wzrostową.

Można wnosić, że w odniesieniu do dopuszczalnych wartości hałasu określonych dla pory dziennej i nocnej, wyższego niż poziom dopuszczalny, należy spodziewać się w zasadzie tylko w otoczeniu drogi wojewódzkiej. W warunkach nocnych, przyziemnych ruchów powietrza i związanych z nimi kierunków propagacji dźwięków, podwyższony poziom dźwięku może wystąpić na większym obszarze. Mniejsze uciążliwości pomimo wyższych poziomów hałasu, oceniając w skali globalnej, stwarza hałas komunikacji kolejowej.

Z komunikacją (zarówno drogową jak i kolejową) związane jest oddziaływanie drgań na środowisko. Obszar gminy nie był dotychczas objęty monitoringiem hałasu drogowego i kolejowego.

Wobec braku danych monitoringowych należy przyjąć, że uciążliwości akustyczne występujące na terenie gminy mają charakter analogiczny jak na innych obszarach o podobnym zagęszczeniu ludności i nasyceniu infrastrukturą komunikacyjną. Uciążliwości akustyczne występują zatem najprawdopodobniej zarówno na obszarach zabudowy bezpośrednio przylegającej do dróg, a także w bezpośrednim sąsiedztwie szlaków kolejowych.

W gminie Dygowo zlokalizowanych jest wiele farm elektrowni wiatrowych, dlatego ważnym

zagadnieniem jest hałas generowany przez pracujące elektrownie. Należy przyjąć, iż oddziaływanie elektrowni wiatrowych na tereny podlegające ochronie akustycznej nie przekracza dopuszczalnych prawem poziomów. Spowodowane jest to głównie procedurą związaną z projektowaniem oraz budową elektrowni, która zmusza inwestora do wielokrotnego badania poziomów hałasu oraz monitorowania działania elektrowni po ich wybudowaniu.

Dopuszczalny poziom hałasu w środowisku określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 poz. 112).

4. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI STUDIUM

Gmina Dygowo na swoim obszarze ma 19 obowiązujących planów miejscowych, jednak są one w głównym stopniu związane z inwestycjami związanymi z elektrowniami wiatrowymi lub dotyczą terenów poza miejscowościami. Główne narzędzie kształtowania polityki przestrzennej na terenie gminy Dygowo nadal stanowią decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Za wyjątkiem terenu położonego we Wrzosowie oraz części terenu A.1.21.MN1 w Dygowie, pozostałe obszary nie są objęte ustaleniami planów miejscowych.

Uchwalenie zmiany studium daje możliwość opracowania nowych i zmiany obowiązujących planów miejscowych, które są najlepszym narzędziem do kształtowania przestrzeni.

W przypadku braku realizacji ustaleń studium, na terenach do tej pory nieobjętych planami miejscowymi, budownictwo będzie rozwijało się intensywnie, ale w sposób całkowicie nieuporządkowany, na podstawie decyzji o warunkach zabudowy. Jest to szczególnie widoczne w przypadku Czernina, gdzie na terenach objętych opracowaniem studium wydano wiele decyzji o ustaleniu warunków zabudowy dla zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej. Decyzje nie zapewniają racjonalnego zagospodarowania przestrzeni. Wynika to z niedoskonałości zapisów prawa oraz daleko posuniętej interpretacji sądów administracyjnych. Doprowadzić mogłoby to do: niekontrolowanej urbanizacji, ubytku terenów biologicznie czynnych wywołanych ekspansją przestrzenną zabudowy kosztem terenów otwartych, potencjalnego zagrożenia zanieczyszczenia gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych wywołanego wzrostem liczby zbiorników na nieczystości płynne oraz wzrostem spływów powierzchniowych z nawierzchni utwardzonych i zanieczyszczonych.

W przypadku braku zmiany studium na terenach objętych planami miejscowymi, zabudowa i zagospodarowanie będą musiały być zgodne z ich przeznaczeniem w planach.

Brak realizacji ustaleń studium przyczyni się generalnie do utrzymania wielu negatywnych przemian zachodzących w środowisku. Z uwagi, iż zrównoważony rozwój gminy jest celem nadrzędnym i nie podlega zagrożeniu przez planowane przedsięwzięcia, wariant polegający na niepodjęciu zmian zgodnych ze studium należy odrzucić.

5. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1839), określa listę przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W projekcie studium ustalone zostały jedynie główne kierunki rozwoju, nie ma zatem możliwości na tak wczesnym etapie stwierdzenia, czy i na których obszarach takie funkcje zostaną zlokalizowane.

Ustalenia studium w znacznej części zachowują stan istniejący i ustalenia obowiązującego studium (zmienianego) i tylko w niewielkiej ilości kwalifikują przyjęte nowe przeznaczenia terenów (funkcji) do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Analizując zaprojektowane funkcje należy stwierdzić, że nie występują przedsięwzięcia, które można byłoby zaliczyć do zawsze znacząco oddziaływujące na środowisko.

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 55 lit. a ww. Rozporządzenia - zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą objęta ustaleniami planu miejscowego i nie położona w obszarach objętych formami ochrony przyrody, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 4 ha (przy czym przez powierzchnię zabudowy rozumie się powierzchnię terenu zajęta przez obiekty budowlane oraz pozostałą powierzchnię przeznaczoną do przekształcenia w wyniku realizacji przedsięwzięcia), zaliczana jest do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W przypadku analizowanej zmiany studium, tereny wyznaczone pod zainwestowanie w formie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Czerninie, i Dygowie należy zaliczyć do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, ponieważ ich łączna powierzchnia przekracza wielkości określone w Rozporządzeniu.

Do oddziaływań o charakterze bezpośrednim i długotrwałym należeć będą:

- zmiana sposobu użytkowania gruntów;
- przekształcenie powierzchni terenu, częściowe utwardzenie i uszczelnienie powierzchni;
- likwidacja powierzchniowej warstwy geologicznej;
- usunięcie pokrywy glebowej i szaty roślinnej;
- zmiana stosunków wodnych;
- zmiana fizjonomii krajobrazu.

Do oddziaływań bezpośrednich, okresowych związanych z okresem budowy:

- emisję spalin i hałasu od pracujących maszyn i środków transportu,
- emisję niezorganizowaną pyłów mineralnych.

Realizacja zabudowy spowoduje też skutki pośrednie, z reguły długookresowe, do których można zaliczyć:

- zmiany w strukturze i natężeniu ruchu samochodowego na okolicznych drogach publicznych;
- stopniowe zmiany warunków mikroklimatycznych.

Oddziaływania te powodują w konsekwencji zmiany w przyrodzie żywej (zanik niektórych gatunków roślin, sukcesje innych, nienaturalnych dla pierwotnego obszaru zbiorowisk roślinnych, itp.). Te wszystkie czynniki wpływają na zmianę walorów krajobrazowych, które obecnie, ze względu na obecność zdewastowanych zabudowań fermy drobiu, nie są wysokie.

Analizowane obszary nie są zlokalizowane w obszarach chronionych, podobnie nie występują na tych terenach siedliska cennych gatunków flory i fauny (za wyjątkiem stanowiska bociana białego zlokalizowanego we Wrzosowie).

6. Zmiany sposobów zagospodarowania terenów

Zmiana studium obejmuje 9 obszarów o łącznej powierzchni ok. 100 ha (z czego ponad połowa to obszar w Piotrowicach). Do największych powierzchniowo zmian należy zaliczyć lokalizację zabudowy mieszkaniowej w Czerninie oraz Dygowie. Pozostałe projektowane zmiany są głównie niewielkie, punktowe i dotyczą zmiany zagospodarowania już istniejącego.

Zmiany w zagospodarowaniu obejmują przekształcenia funkcjonalne i przestrzenne w istniejącym użytkowaniu, które są zgodne z polityką przestrzenną gminy oraz potrzebami jej mieszkańców, a także przepisami prawa. Ustalenia zmiany studium mają na uwadze ochronę walorów przyrodniczych i krajobrazowych.

7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji studium, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody

Najpoważniejszym wyzwaniem przed którym stoją władze gminy Dygowo, jest jej racjonalny, zrównoważony rozwój, który bierze pod uwagę położenie gminy na i w sąsiedztwie obszarów chronionych. Zrównoważony rozwój gminy powinien uwzględniać sąsiedztwo obszarów chronionych i cennych przyrodniczo przy jednoczesnym uwzględnieniu interesu społecznego i ekonomicznego gminy.

Istotnym problemem ochrony środowiska na terenie gminy jest brak miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które pokrywają zaledwie kilkanaście procent powierzchni gminy (jednak ich głównym celem jest dopuszczenie lokalizacji elektrowni wiatrowych). Brak planów miejscowych nie pozwalała skutecznie kontrolować rozpraszania zabudowy, ani powstawania jej w miejscach cennych przyrodniczo.

Na obszarze zmiany studium, wśród terenów przeznaczanych pod nowe zainwestowanie nie stwierdzono obszarów chronionych, na które mogłyby oddziaływać powstałe inwestycje.

W dalszym sąsiedztwie obszaru opracowania występują następujące obszary chronione:

- 1) rezerwaty
 - Stramniczka – odległość najbliższego obszaru zmiany studium – ok. 0,55 km;
 - Warnie Bagno – ok. 4,5 km;
- 2) obszary chronionego krajobrazu
 - Koszaliński Pas Nadmorski – ok. 0,9 km;
- 3) Natura 2000
 - Dorzecze Parsęty – teren objęty zmianą studium i położony w Piotrowicach znajduje się w granicach w/w obszaru chronionego;
 - Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski – ok. 0,25 km;
 - Warnie Bagno – ok. 4,8 km;

Biorąc pod uwagę lokalizację i rodzaj przedsięwzięć nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na cele ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność i powiązania z innymi obszarami, a także oddziaływania na inne obszary chronione.

8. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego studium oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania

Głównym celem uwzględniającym ochronę środowiska ustanowionym na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, a istotnym również z punktu widzenia opracowywanej zmiany studium jest zrównoważony rozwój tzn. taki rozwój gospodarczy, techniczny i społeczny, który nie powoduje szkód w środowisku naturalnym i nadmiernie nie wyczerpuje jego zasobów. Zasadę zrównoważonego rozwoju wymienia nadrzędny akt prawa - Konstytucja RP w art. 5 („Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”).

Projekt zmiany studium, który jest przedmiotem analizy niniejszej prognozy, jest sporządzany na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie z którą za podstawę działań w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy przyjmuje się ład przestrzenny i zrównoważony rozwój. Ponadto ustawa wskazuje, aby w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uwzględniać między innymi wymagania ochrony środowiska.

W celu zidentyfikowania problemów ochrony środowiska, przeanalizowania rozwiązań planistycznych uwzględniających przepisy ochrony środowiska oraz skutków wpływu ustaleń studium na środowisko sporządzono niniejszą prognozę. Jest ona elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, której podlega projekt zmiany studium zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Ustawa ta częściowo jest wynikiem ustaleń na szczeblu międzynarodowym, zawartych w dokumencie sporządzonym w 1992 r. w Rio de Janeiro, tj. Konwencją o różnorodności biologicznej - określającą procedury wymagające wykonania oceny oddziaływania na środowisko projektów, które mogą mieć znaczenie dla różnorodności biologicznej.

Podczas opracowywania Studium, uwzględniono szereg ustaleń dokumentów ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i krajowym oraz dokumenty Unii Europejskiej.

Najważniejsze dokumenty międzynarodowe:

- 1) Konwencja w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo). Podstawowym celem konwencji jest zobowiązanie, by chronić człowieka i jego środowisko przed zanieczyszczeniem powietrza oraz dążyć do ograniczenia i stopniowego zmniejszania i zapobiegania zanieczyszczeniu powietrza.
- 2) Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt sporządzona w Bonn, dnia 23 czerwca 1979 r. Podstawowym celem konwencji jest roztoczenie opieki nad wędrownymi gatunkami dzikich zwierząt.
- 3) Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących ochrony środowiska, Aarhus 1998 r. Jej celem jest zagwarantowanie uprawnień obywateli do dostępu do informacji, udziału w podejmowaniu decyzji oraz dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska.
- 4) Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.
- 5) Konwencja o obszarach wodno-błotnych (konwencja ramsarska) z 1971 r. ze zmianami w Paryżu (1982 r.) i Reginie (1987 r.),
- 6) Konwencja o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r., zakłada ona ochronę różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystywania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni dostęp do zasobów genetycznych i odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także

odpowiednie finansowanie.

- 7) Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r.
- 8) Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r. wraz z Protokołem. Celem dokumentu jest walka ze zmianami klimatu. Szczegółowy cel polegał na ograniczeniu całkowitej emisji gazów cieplarnianych krajów rozwiniętych.
- 9) Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.). Celem protokołu jest przeciwdziałanie dziurze ozonowej.
- 10) Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących ochrony środowiska, Aarhus 1998 r. Jej celem jest zagwarantowanie uprawnień obywateli do dostępu do informacji, udziału w podejmowaniu decyzji oraz dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska.

Dokumenty ustanowione na szczeblu wspólnotowym:

- 1) dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko. Celem niniejszej dyrektywy jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko;
- 2) dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej. Celem niniejszej dyrektywy jest ustalenie ram dla działań na rzecz ochrony śródlądowych wód powierzchniowych, wód przejściowych, wód przybrzeżnych oraz wód podziemnych – ochrona i monitorowanie stanu czystości JCWP;
- 3) dyrektywa Rady 90/313/EWG z dnia 7 czerwca 1990 r. w sprawie swobodnego dostępu do informacji o środowisku. Celem Dyrektywy jest zagwarantowanie każdej osobie fizycznej lub prawnej w całej Wspólnocie swobodnego dostępu do informacji o środowisku będących w posiadaniu władzy publicznej w formie pisemnej, wizualnej, przekazu ustnego lub baz danych, dotyczących stanu środowiska, działań lub środków, które wpływają lub mogą wpływać niekorzystnie na środowisko oraz takich, które mają na celu jego ochronę;
- 4) dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory. Celem tej dyrektywy jest wspieranie zachowania różnorodności biologicznej przy uwzględnieniu wymagań gospodarczych, społecznych, kulturowych i regionalnych, niniejsza dyrektywa przyczynia się do realizacji ogólnego celu polegającego na trwałym rozwoju; zachowanie takiej różnorodności biologicznej może w niektórych przypadkach wymagać utrzymania lub wręcz pobudzania działalności człowieka;
- 5) dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich gatunków ptaków, Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 listopada 2009 r. 2009/147/WE w sprawie ochrony dzikiego ptactwa. Dyrektywa ta odnosi się do ochrony wszystkich gatunków ptactwa występujących naturalnie w stanie dzikim na europejskim terytorium państw członkowskich, do którego stosuje się Traktat. Ma ona na celu ochronę tych gatunków, gospodarowanie nimi oraz ich kontrolę i ustanawia reguły ich eksploatacji.

Prognoza uwzględnia cele dyrektywy wymienionej w punkcie 1 poprzez zawarcie oceny wpływu na środowisko ustaleń studium, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko. Studium uwzględnia cele dyrektywy wymienionej w punkcie 2 z uwagi na fakt, iż zawarto ustalenia dotyczące sposobów ochrony wód powierzchniowych i wód podziemnych. Cele wymienione w dokumencie nr 3 są wypełnione, gdyż zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, każdy ma prawo brać udział w opracowywaniu dokumentu jakim jest studium, ze

względu na możliwość składania uwagi i wniosków do studium. Dyrektywy z punktów 4 oraz 5 zostały uwzględnione, gdyż w studium zawarte zostały zapisy dotyczące zachowania różnorodności biologicznej poprzez ochronę fauny i flory oraz naturalnych siedlisk, z uwzględnieniem zrównoważonego rozwoju.

Dokumenty ustanowione na szczeblu krajowym to przede wszystkim szereg ustaw i rozporządzeń. Następnym ich ustaleń w studium są zapisy dotyczące m.in. ochrony bioróżnorodności, ochronę istniejących i projektowanych form ochrony przyrody oraz obszarów cennych przyrodniczo, uwzględnienia granic obszarów szczególnego narażenia powodzią, itp. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć:

- 1) ustawę o ochronie przyrody, której celem jest określenie zasad i form ochrony przyrody żywej i nieożywionej oraz krajobrazu;
- 2) ustawę o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Jej celem jest określenie zasad i trybu postępowania w sprawach: udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie, ocen oddziaływania na środowisko, transgranicznego oddziaływania na środowisko; zasady udziału społeczeństwa w ochronie środowiska; określenie organów administracji właściwych w tych sprawach;
- 3) ustawę Prawo ochrony środowiska, której celem jest określenie zasad ochrony środowiska oraz warunków korzystania z jego zasobów, z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju, a w szczególności: zasad ustalania warunków ochrony zasobów środowiska, warunków wprowadzania substancji lub energii do środowiska, kosztów korzystania ze środowiska;
- 4) ustawę Prawo geologiczne i górnicze. Celem tej ustawy jest określenie wymagań w zakresie ochrony złóż kopalin, wód podziemnych oraz innych elementów środowiska w związku z wykonywaniem działalności w zakresie: prac geologicznych, wydobywania kopalin ze złóż, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów;
- 5) ustawę o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, jej celem jest określenie przedmiotu, zakresu i formy ochrony zabytków oraz opieki nad nimi, zasad tworzenia krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz finansowania prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach, a także organizacji organów ochrony zabytków;
- 6) ustawę Prawo wodne, jej celem jest regulacja gospodarowania wodami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności kształtowanie i ochronę zasobów wodnych, korzystanie z wód oraz zarządzanie zasobami wodnymi;
- 7) ustawę Prawo ochrony środowiska, której celem jest określenie zasad ochrony środowiska oraz warunków korzystania z jego zasobów, z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju, a w szczególności: zasad ustalania warunków ochrony zasobów środowiska, warunków wprowadzania substancji lub energii do środowiska, kosztów korzystania ze środowiska;
- 8) ustawę o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Celem ustawy jest regulacja zasad ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz rekultywacji i poprawiania wartości użytkowej gruntów.

Dokumenty ustanowione na szczeblu wojewódzkim, powiatowym i gminnym:

- 1) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego (uchwała Nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r.);
- 2) Strategia rozwoju województwa zachodniopomorskiego;
- 3) Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego;
- 4) Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego;
- 5) Lokalna strategia rozwoju obszaru gmin Dygowo, Gościno, Karlino, Kołobrzeg, Rymań, Siemyśl i Ustronie Morskiej na lata 2014-2020

9. Ocena skutków wpływu ustaleń zmiany Studium na elementy środowiska. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe na środowisko, a w szczególności na: ludzi, wodę i powietrze z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

Prace związane z projektowaną zmianą studium przedstawiają możliwości wykorzystania terenów niezabudowanych oraz o innym dotychczas użytkowaniu z zachowaniem zasad ochrony środowiska, krajobrazu, walorów kulturowych oraz ładu przestrzennego. Każdy element zagospodarowania i nowego użytkowania przestrzeni wywołuje określone interakcje ze środowiskiem, a skutki wprowadzenia w życie ustaleń zmiany studium dla środowiska mogą być zróżnicowane w zależności od sposobu ich realizacji. Określenie parametrów dotyczących zakresu, wielkości i charakteru uciążliwości środowiskowych jest ważnym zagadnieniem prognostycznym.

9.1. Oddziaływanie ustaleń zmiany studium na środowisko w trakcie budowy i eksploatacji

9.1.1. Oddziaływanie na bioróżnorodność

Zajęcie nowych terenów pod zabudowę zawsze wiąże się ze zmniejszeniem powierzchni dostępnych siedlisk dla niektórych gatunków, czyli zmniejszy się różnorodność biologiczna. Jednakże w przypadku gminy Dygowo, zmiany przeznaczenia gruntów powinny mieć nikły wpływ na różnorodność biologiczną. Przemawia za tym między innymi fakt, iż obszary opracowania nie przedstawiają szczególnych wartości przyrodniczych, zarówno pod względem florystycznym, jak i faunistycznym. Obszary cenne występują w większości poza ich granicami. Środowisko jest w znacznym stopniu przekształcone, gdyż analizowane tereny są, bądź też były użytkowane rolniczo, a usytuowanie w sąsiedztwie dróg o znacznym natężeniu ruchu, szlaków kolejowych oraz w pobliżu terenów już zainwestowanych powoduje, że różnorodność fauny i flory jest przeciętna.

Wśród terenów, które przeznaczono pod nowe przeznaczenie, nie stwierdzono podczas inwentaryzacji istnienia cennych siedlisk oraz gatunków zwierząt i roślin, za wyjątkiem gniazda bociana białego zlokalizowanego we Wrzosowie. Nowe zainwestowanie nie spowoduje eliminacji gatunków z obszaru gmin. Jednocześnie należy stwierdzić, iż nowa zabudowa mieszkaniowa z zielenią przydomową może pozytywnie wpłynąć na bioróżnorodność.

Żadne z siedlisk obszarowych nie zostanie zniszczone w wyniku realizacji ustaleń studium.

W związku z powyższymi, można przyjąć, że studium nie będzie powodowało znaczącego negatywnego wpływu na różnorodność biologiczną.

9.1.2. Oddziaływanie na ludzi

Większość obszarów projektowanego zainwestowania zlokalizowana jest głównie w sąsiedztwie istniejącej zabudowy. Uciążliwości związane z okresem budowy, które będą dotyczyły mieszkańców w najbliższej okolicy, będą krótkotrwałe i okresowe. Wystąpi okresowy wzrost hałasu, emisji pyłów i spalin pochodzących z miejsca budowy, pracujących maszyn i samochodów transportujących materiały budowlane. Zagospodarowanie tych części gminy będzie miało pozytywny wpływ na ludzi, szczególnie dotyczy to terenów po byłym folwarku we Wrzosowie, które obecnie ze względu na swój stan techniczny jest negatywnie postrzegana przez mieszkańców.

9.1.3. Oddziaływanie na zwierzęta i rośliny

Obszary analizowane nie przedstawiają szczególnych wartości przyrodniczych, zarówno pod względem florystycznym, jak i faunistycznym. Obszary cenne występują poza ich granicami. Środowisko jest w znacznym stopniu przekształcone, gdyż analizowane tereny są lub były użytkowane rolniczo, a usytuowanie w sąsiedztwie dróg, linii kolejowej lub terenów już zabudowanych powoduje,

że różnorodność fauny i flory jest przeciętna.

Na analizowanych terenach największą grupę roślin stanowią przedstawiciele zbiorowisk chwastów pól uprawnych i terenów ruderalnych oraz zbiorowisk półnaturalnych i sztucznych łąk i pastwisk. Tereny przyległe porośnięte się tym samym typem roślinności, bez przeszkód i samoistnie odtwarzających się w razie wystąpienia niekorzystnych warunków środowiskowych. Brak jest roślin objętych ścisłą lub częściową ochroną gatunkową oraz siedlisk przyrodniczych będących celem zainteresowania Wspólnoty. Realizacja inwestycji spowoduje całkowite zniszczenie szaty roślinnej, jednak biorąc pod uwagę rodzaj roślinności nie będą to dotkliwe straty z punktu widzenia zależności ekologicznych.

Na obszarze opracowania nie występują siedliska większych zwierząt oprócz drobnej fauny glebowej i stawonogów żyjących na terenach porolnych. W czasie wizji terenowej w zakresie ornitofauny zaobserwowano: bociana białego oraz skowronka (Czernin) oraz mało płochliwych gatunków, związanych z siedliskami ludzkimi, takimi jak wróbel domowy, sroka zwyczajna, wrona siwa, sikorka bogatka.

W granicach terenu pofolwarcznego we Wrzosowie, znajduje się stanowisko bociana białego.

Realizacja inwestycji spowoduje całkowitą likwidację fauny glebowej i łąkowej oraz spowoduje przemieszczenie zalatującej awifauny na tereny sąsiednie.

Ze względu na to, że nowe formy inwestycji powstaną na terenach o znikomej wartości przyrodniczej, wykorzystywanych rolniczo i o ubogim składzie gatunkowym, nie prognozuje się znacząco negatywnego oddziaływania na faunę i florę tego obszaru. Realizacja ustaleń planistycznych nie wpłynie również negatywnie i nie zredukuje chronionych siedlisk przyrodniczych, będących celem zainteresowania Wspólnoty, gdyż takie tu nie występują.

Wszystkie oddziaływania na etapie realizacji, będą miały charakter krótkotrwały i ograniczony przestrzennie, natomiast powstanie nowej zabudowy zmieni rodzaj i znacznie ograniczy powierzchnię terenów zielonych, będzie to oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe i stałe.

Wnioski i sugestie:

- na obszarze opracowania nie występują gatunki roślin cennych przyrodniczo;
- różnorodność biologiczna analizowanego terenów jest na niskim poziomie i ulegnie dalszemu zubożeniu;
- nowe formy inwestycji powstaną na terenach o małej wartości przyrodniczej, które są terenami porolnymi lub zurbanizowanymi;
- prognozowany wpływ na ptaki będzie umiarkowany i związany z modyfikacją terenów ich występowania.

9.1.4. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Nie przewiduje się wystąpienia potencjalnych oddziaływań projektowanych inwestycji na etapie realizacji na wody podziemne. Inwestycje zlokalizowane są poza obszarami ochronnymi ujęć wód, a także poza obszarem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych.

Zapotrzebowanie na wodę, na etapie budowy, ograniczać się będzie głównie do potrzeb bytowo-gospodarczych pracowników zatrudnionych przy realizacji inwestycji. Ilość ścieków bytowo-gospodarczych będzie odpowiadała ilości pobranej na te cele wody. Ścieki będą odprowadzane do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub szczelnego zbiornika, a następnie wywożone z terenu inwestycji przez wyspecjalizowaną firmę.

W trakcie prac budowlanych należy zwrócić szczególną uwagę na właściwą eksploatację sprzętu budowlanego, niepodejmowanie prac remontowych takich jak wymiana oleju itp. Powinny być zorganizowane stałe punkty tankowania sprzętu budowlanego o takich zabezpieczeniach i organizacji, które zapewnią nieprzedostawanie się produktów ropopochodnych do gruntu i wód. W toku realizacji mogą wystąpić niekontrolowane zanieczyszczenia wód związane z eksploatacją sprzętu. Z tego względu należy stosować sprawny sprzęt, a wszelkie naprawy i konserwacje prowadzić w wyznaczonych i prawidłowo urządzonych miejscach, zapewniając przestrzeganie obowiązujących zasad, w szczególności wynikających z instrukcji i zaleceń. Wszelkie bieżące naprawy i konserwacje należy wykonywać tak, aby nie dopuścić do powstania wycieków, w szczególności substancji mogących stanowić zagrożenie dla wód.

Podsumowując można stwierdzić, że realizacja planowanych przedsięwzięć nie będzie miała znacznego wpływu na wielkość zasobów wodnych i jakość wód podziemnych występujących na tym obszarze. W związku z czym nie przewiduje się zakłócenia celów środowiskowych przyjętych dla wód podziemnych.

Realizacja planowanych przedsięwzięć nie przyczyni się także do nieosiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych, gdyż zastosowane rozwiązania będą wykluczały ryzyko dopływu zanieczyszczeń.

Będą to m. in.:

- usytuowanie przedsięwzięć w bezpiecznej odległości od najbliższych naturalnych cieków wodnych;
- zakres planowanego przedsięwzięcia nie obejmuje korzystania z wód powierzchniowych, a zatem inwestycja nie stwarza wystąpienia ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla tych wód;
- odpowiednie, czasowe magazynowanie selektywnie zebranych odpadów na etapie realizacji przedsięwzięć, szczególnie odpadów niebezpiecznych na utwardzonym, wyznaczonym terenie zapobiegając przedostaniu się zanieczyszczeń do wód gruntowych.

Biorąc pod uwagę warunki realizacji, sposób użytkowania i skalę oddziaływania planowanego przedsięwzięcia nie przewiduje się negatywnego wpływu na jakość wód powierzchniowych występujących w najbliższym otoczeniu terenu inwestycyjnego. Nie przewiduje się, aby jej realizacja spowodowała nieosiągnięcie celów środowiskowych.

Wnioski i sugestie:

- nastąpi uszczelnienie podłoża, a co za tym idzie zmiana kierunków infiltracji i kierunków spływu powierzchniowego,
- nie ma zagrożenia skażenia wód podziemnych, pod warunkiem przestrzegania przepisów odrębnych i odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej.

9.1.5. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Podczas fazy realizacji inwestycji nieuniknione są okresowe wzrosty emisji pyłów i gazów związanych z pracami budowlanymi, oraz zwiększona ilość spalin emitowanych przez maszyny budowlane i ruch pojazdów transportujących. Etap eksploatacji inwestycji nie spowoduje wzrostu zanieczyszczeń powietrza w związku z nieuciążliwym charakterem zainwestowania.

9.1.6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

W wyniku realizacji ustaleń zmiany studium nastąpi miejscowe przekształcenie powierzchni ziemi związane z realizacją zabudowy. W wyniku prowadzonych robót budowlanych zniszczeniu ulegnie wierzchnia warstwa gleby, łącznie z mikrofauną glebową, a powstanie powierzchni nieprzepuszczalnych zaburzy obieg materii. Struktura głębszych warstw ulegnie zaburzeniu, szczególnie podczas prac związanych z fundamentowaniem budynków i powstaniem nowej infrastruktury technicznej. Przekształceniu ulegnie rzeźba terenu w wyniku prowadzonych prac ziemnych przygotowujących teren na posadowienie nowej zabudowy, jednak nie będą to duże zmiany w związku z niewielkimi różnicami poziomów terenu. Wraz z zakończeniem prac, zmiany w ukształtowaniu terenu nie będą widoczne. Powstanie nowych funkcji terenu może oddziaływać na jakość środowiska glebowego. Gwarancją zachowania jego właściwego stanu jest prawidłowa gospodarka ściekowa i zabezpieczanie odpadów przed przesiąkaniem do gleby. Powstanie nowych utwardzonych nawierzchni dróg i ruch samochodowy może prowadzić do pojawienia się lokalnych ognisk zanieczyszczeń gleby substancjami ropopochodnymi, a także lokalne zanieczyszczenia gleby w związku zimowym utrzymaniem dróg. W wyniku zabudowy nastąpi zróżnicowanie użytkowania powierzchni terenu. Obszary dotychczas wolne od zabudowy, zostaną zagospodarowane. Areał gruntów do tej pory niezabudowanych ulegnie redukcji, nastąpi ograniczenie powierzchni biologicznie czynnych, będzie to oddziaływanie długoterminowe i nieodwracalne.

9.1.7. Oddziaływanie na krajobraz

Najbardziej niekorzystnym, okresowym oddziaływaniem na okoliczny krajobraz będzie czas budowy. Rozkopany teren, hałdy ziemi oraz obecność tymczasowych obiektów niezbędnych podczas

prowadzenia prac budowlanych, będą negatywnie wpływały na estetykę otoczenia. Wpływ na krajobraz również po zakończeniu etapu budowy będzie zauważalny, szczególnie na terenach otwartych, gdyż powstaną obiekty kubaturowe. Powstaną nowe elementy krajobrazu, przeważnie w postaci zabudowań mieszkalnych. Zmiana użytkowania terenu spowoduje nieodwracalne przekształcenie otoczenia. Konsekwencją realizacji dokumentu planistycznego będzie redukcja krajobrazu pól uprawnych, oraz otwartej przestrzeni i powstanie krajobrazu zurbanizowanego. Inwestycje będą miały wpływ bezpośredni i długoterminowy na krajobraz.

Wnioski:

- nastąpi znaczne przekształcenie otwartego krajobrazu rolniczego;
- pozytywne zmiany krajobrazu nastąpią w wyniku przebudowy istniejących terenów pofolwarcznych we Wrzosowie.

9.1.8. Oddziaływanie na klimat lokalny

Obszar opracowania obejmuje zarówno tereny otwarte, gdzie brak jakiegokolwiek zabudowy jak i również tereny zurbanizowane. Powstanie nowych zabudowań kubaturowych w przypadku terenów otwartych, może spowodować niewielkie zmiany w lokalnych stosunkach klimatycznych. Mogą one dotyczyć wzrostu minimalnych i maksymalnych temperatur powietrza, obniżenia wilgotności powietrza, zmniejszenie prędkości wiatru poprzez jego hamowanie, zależnie od rozmieszczenia obiektów i wielkości powierzchni niezabudowanej. Czynniki te nie będą jednak wpływać znacząco na warunki klimatu odczuwalnego na terenach objętych zmianą studium, w związku z czym można stwierdzić, iż oddziaływanie ustaleń zmiany studium na klimat lokalny będzie neutralne.

9.1.9. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury

W granicach obszaru opracowania jedynie tereny znajdujące się w obrębach Wrzosowo oraz Czernin przedstawiają wartość historyczną. Obszar położony we Wrzosowie znajduje się w granicach obszaru ochrony konserwatorskiej wyznaczonego w Gminnej Ewidencji Zabytków. W studium wyznaczono ten obszar do objęcia ochroną konserwatorską ustaleniami planu miejscowego.

W granicach terenów objętych zmianą studium w Czerninie oraz Dygowie znajdują się strefy "WIII" ograniczonej ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych.

Działania prowadzone w sferze ochrony krajobrazu kulturowego i przestrzeganie zapisów zawartych w projektowanym dokumencie planistycznym dają gwarancję, że nie zaistnieją negatywne oddziaływania na dobra kultury stwierdzone w granicach obszaru zmiany studium.

9.1.10. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Powstanie nowej zabudowy nie spowoduje przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

9.1.11. Oddziaływanie odpadów

Powstanie znacznej ilości odpadów będzie towarzyszyło etapowi budowy, będą to przede wszystkim resztki materiałów budowlanych i mineralnych, kruszyw, tworzywa sztuczne, odpady drewna, złomy metaliczne, materiały izolacyjne, opakowania, a także ziemia z wykopów, w tym kamienie. Odpady te należy zabezpieczyć i wywieźć na przystosowane do tego, legalnie działające wysypisko. Będzie to oddziaływanie chwilowe i krótkoterminowe. Natomiast na etapie eksploatacji inwestycji odpowiedni sposób gromadzenia, obowiązek segregacji odpadów wg. grup asortymentowych i ich wywóz na najbliższe, komunalne wysypisko śmieci, powinno zabezpieczyć zarówno wody podziemne, jak i powierzchnię ziemi przed ewentualnym zanieczyszczeniem. Oddziaływanie odpadów w okresie eksploatacji inwestycji będzie pośrednie i długoterminowe.

9.1.12. Oddziaływanie promieniowania elektromagnetycznego

W czasie budowy i eksploatacji przedsięwzięć nie będą wykorzystywane urządzenia, których praca mogłaby powodować zagrożenie dla środowiska w zakresie promieniowanie elektromagnetycznego. Przez część obszarów opracowania przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne. Są to jednak linie o znikomym promieniowaniu, stąd nie ma niebezpieczeństwa

negatywnego wpływu promieniowania elektromagnetycznego na środowisko oraz ludzi.

9.1.13. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z Ustawą prawo ochrony środowiska przez poważną awarię rozumie się „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”. Poważna awaria przemysłowa jest to poważna awaria w zakładzie. Aby zapobiec potencjalnym awariom w nowo budowanych obiektach już na etapie projektu budowlanego należy zastosować odpowiednie środki prewencyjne.

9.1.14. Podsumowanie

Planowane przedsięwzięcia, ze względu na ich prognozowany charakter, nie spowodują znacząco negatywnych oddziaływań na środowisko. Ich oddziaływanie można określić jako:

- pozytywne – dla obszarze pofolwarczym we Wrzosowie – przekształcenie zdegradowanej zabudowy w zabudowę usługową, uporządkowanie terenu, wyburzenie pozostałości zabudowań (B.1.10.U1);
- neutralne – obszary pozostawione w dotychczasowym użytkowaniu – lasy w Piotrowicach, fragment terenu z przeznaczeniem rolniczym w Czerninie (A.1.15.MN1);
- umiarkowane negatywne dla pozostałych obszarów w związku z przekształceniem powierzchni ziemi, znaczącym zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej, dalszą antropizacją środowiska poprzez likwidację roślinności ruderalnej, segetalnej i upraw rolnych, korzystne będzie oddziaływanie na krajobraz przez stworzenie ładu architektonicznego oraz możliwy wzrost różnorodności biologicznej.

Nie przewiduje się oddziaływań znacząco negatywnych tj. powodujących zasadniczą zmianę określonych parametrów jakości środowiska zagrożenia dla liczebności i bioróżnorodności gatunków, zagrożenia dla obszarów cennych przyrodniczo. Efektywne i pełne wdrożenie ustaleń zmiany Studium powinno stanowić wystarczające zabezpieczenie przed potencjalnymi negatywnymi zmianami w środowisku przyrodniczym, a celem uzyskania pewności, że projektowane funkcje nie będą miały niekorzystnego wpływu na środowisko jest ustalenie obowiązku monitoringu.

	RODZAJE ODDZIAŁYWAŃ									
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe	pozytywne	negatywne
L U D Z I E	zapewnienie odpowiedniej ilości terenów przeznaczonych pod lokalizację zabudowy mieszkaniowej				uciążliwości związane z okresem budowy	pojawienie się nowej zabudowy	pojawienie się nowej zabudowy	uciążliwości związane z okresem budowy	zagospodarowanie do tej pory nieużytkowanych terenów zurbanizowanych, poprawa estetyki miejscowości – likwidacja opuszczonych zabudowań we Wrzosowie zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych i kulturowych nowe miejsca pracy	
Z W I E R Z E T A R O S L I N Y	zmniejszenie powierzchni dostępnych siedlisk dla niektórych gatunków nowe zagospodarowanie może stanowić barierę dla przemieszczania zwierząt likwidacja roślinności na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie	rozbudowę sieci kanalizacji na szeroka skalę – należy przewidywać, iż wyeliminowane zostaną przydomowe oczyszczalnie oraz zbiorniki bezodpływowe, co wyeliminuje możliwość skażenia środowiska przez ścieki	zwiększenie liczby gatunków synantropijnych	uciążliwości związane z okresem budowy – płoszenie zwierząt		zmniejszenie powierzchni dostępnych siedlisk dla niektórych gatunków	zmniejszenie powierzchni dostępnych siedlisk dla niektórych gatunków			pojawienie się nowych barier ekologicznych
W O D A		zachowanie sieci hydrograficznej w istniejącym kształcie		możliwość wystąpienia awarii sieci kanalizacyjnych i zanieczyszczenia wód					dążenie do podłączenia wszystkich budynków do sieci kanalizacyjnej (tam gdzie jest to ekonomicznie uzasadnione)	możliwy negatywny wpływ w przypadku wystąpienia awarii

	RODZAJE ODDZIAŁYWAŃ									
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe	pozytywne	negatywne
P O W I E R Z E	Nieznaczny wzrost ilości zanieczyszczeń			lokalny wzrost zanieczyszczenia powietrza spowodowany pracą maszyn budowlanych			nie przewiduje się przekroczeń dopuszczalnych norm zanieczyszczeń powietrza		nie przewiduje się przekroczeń dopuszczalnych norm zanieczyszczeń powietrza	pogorszenie czystości powietrza
P O W I E R Z C H N I A Z I E M I	zmiany użytkowania gruntów (likwidacja upraw rolnych) spowodują straty w środowisku glebowym	zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej				zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnie na terenach zabudowy	zniszczenie powierzchni ziemi związane z różnymi formami zagospodarowania			wszelkie formy zmniejszania powierzchni biologicznie czynnej zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnie na terenach zabudowy
K R A J O B R A Z	zmiany krajobrazu na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie				okres realizacji zabudowy		przekształcenia krajobrazu w następstwie realizacji zabudowy			przekształcenia krajobrazu w następstwie realizacji zabudowy
K L I M A T	nie przewiduje się istotnego wpływu na klimat lokalny			pogorszenie klimatu akustycznego podczas prac budowlanych						

	RODZAJE ODDZIAŁYWAŃ									
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe	pozytywne	negatywne
Z A B Y T K I I D O B R A K U L T U R Y	wprowadzenie zapisów dotyczących ochrony zabytków						utrzymanie istniejących obiektów posiadających wysokie wartości historyczne wprowadzenie zapisów dotyczących ochrony zabytków			
K L I M A T A K U S T Y C Z N Y	hałas związany z etapem realizacji i eksploatacji zagospodarowania,			hałas związany z etapem realizacji zabudowy					brak zabudowy mieszkaniowej narażonej na oddziaływanie hałasu	

Tabela 7. Rodzaje oddziaływań

10. Oddziaływanie na obszary chronione

10.1. Obszar Chronionego Krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski”

Zasady funkcjonowania OChK określa obowiązująca Uchwała Sejmiku Woj. Zachodniopomorskiego Nr XXXII/375/09 z dnia 15 września 2009 r. (Dz. U. Woj. Zach. Nr 66, poz. 1804, ze zm.). Zgodnie z ww. uchwałą w obrębie OChK obowiązują m.in. następujące przepisy (z włączeniami):

1. *Na obszarach, o których mowa w załączniku nr 1 do uchwały, wprowadza się następujące zakazy:*
 - 1) *zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;*
 - 2) *realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;*
 - 3) *likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;*
 - 4) *wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;*
 - 5) *wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;*
 - 6) *dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;*
 - 7) *likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;*
 - 8) *lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych ora z obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.*
2. *Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.*
3. *Na części obszarów chronionego krajobrazu, o których mowa w załączniku nr 2, będących gruntami rolnymi, nie wprowadza się zakazu likwidowania zadrzewień śródpolnych obejmujących:*
 - a) *drzewa i krzewy do lat 20 niestanowiące siedlisk przyrodniczych w rozumieniu rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedliskprzyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. Nr 77, poz. 510),*
 - b) *drzewa i krzewy stanowiące źródło gradacji szkodliwych owadów.*

W świetle powyższych zapisów oceniono, że ustalenia zmiany studium nie naruszają przepisów obowiązujących w Obszarze Chronionego Krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski” z uwagi na fakt iż obszary objęte zmianą studium znajdują się poza granicami w/w obszaru chronionego.

10.2. Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski” (PLH320017)

Dla ww. obszaru Natura 2000 sporządzony został plan zadań ochronnych przyjęty Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski PLH 320017 oraz zmieniony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 28 czerwca 2017 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski PLH320017. Z planu zadań ochronnych wykluczone jest rezerwat przyrody „Stramniczka”, który posiada odrębny plan ochrony.

W obrębie tego obszaru chronionego należy postępować zgodnie z treścią zapisów planu zadań ochronnych.

Oceniono, że ustalenia zmiany studium nie naruszają przepisów obowiązanych w Obszarze Natura 2000 „Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski”, z uwagi na fakt iż obszary objęte zmianą studium znajdują się poza granicami w/w obszaru chronionego.

10.3. Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Dorzecze Parsęty” (PLH 320007) – obszar mający znaczenie dla Wspólnoty

Na terenie gminy Dygowo obszar Natura 2000 obejmuje rynnę rzeki Parsęty wraz z przylegającymi kompleksami leśnymi oraz dolinę Pyszniczy, prawobrzeżnego dopływu, o łącznej powierzchni ok. 22,3 km².

Do chwili opracowywania studium nie został sporządzony plan ochrony. W obrębie obszaru należy postępować zgodnie z art. 33 ustawy o ochronie przyrody.

Zabrania się z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony Natura 2000, w tym w szczególności:

- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 lub
- 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Oceniono, że ustalenia zmiany studium nie naruszają przepisów obowiązanych w Obszarze Natura 2000 „Dorzecze Parsęty”, z uwagi na fakt iż obszary objęte zmianą studium i przeznaczone pod zainwestowanie znajdują się poza granicami w/w obszaru chronionego.

10.4. Rezerwat przyrody „Stramniczka”

Rezerwat przyrody „Stramniczka” został utworzony Rozporządzeniem Nr 53/2007 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 27 września 2007 r. w sprawie rezerwat u przyrody „Stramniczka” (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2007 r. Nr 102, poz. 1751 ze zm.). Dla rezerwatu ustanowiono plan ochrony zarządzeniem nr 18/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 28 maja 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 2291 ze zm.).

Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie boru bagiennego z rzadkimi gatunkami roślin naczyniowych i torfowców.

Uwarunkowaniami przyrodniczymi i społecznymi realizacji celu ochrony są:

- 1) ochrona walorów rezerwatu
 - ekosystemu torfowiska atlantyckiego, w tym szczególnie zespołu mszarników wrzoścowych,

- ekosystemu łąki atlantyckiego,
 - populacji rzadkich i chronionych gatunków roślin naczyniowych i zarodnikowych, w tym wszośca bagiennego i rzadkich gatunków mszaków,
 - złoża torfu;
- 2) zaangażowanie instytucji i stowarzyszeń naukowych do prac związanych z monitorowaniem i zabiegami ochronnymi ujętymi w załącznikach do zarządzenia;
 - 3) promowanie wiedzy o wartościach przyrodniczych rezerwatu oraz o podejmowanych zabiegach ochronnych wśród społeczności lokalnej.

Realizacja ustaleń projektu Studium nie spowoduje negatywnego oddziaływania na rezerwat przyrody „Stramniczka” i nie naruszy przepisów obowiązujących w stosunku do niego, z uwagi na fakt iż obszary objęte zmianą studium znajdują się poza granicami w/w obszaru chronionego.

11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Ze względu na charakter zmian środowiskowych związanych z realizacją kierunków rozwoju sformułowanych w Studium oraz znaczną odległość gminy Dygowo od granic lądowych państwa, nie wystąpią niekorzystne oddziaływania transgraniczne.

12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmioty ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru

Ustalenia projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo spełniają uwarunkowania wynikające z dążenia do zapewnienia właściwych standardów środowiskowych w zakresie poszczególnych komponentów środowiska. Planowane zmiany nie będą źródłem znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, natomiast zminimalizowanie potencjalnego niekorzystnego wpływu uzależnione będzie od zastosowania prawidłowych rozwiązań projektowych i jak najmniej szkodliwych dla środowiska rozwiązań technicznych, szczególnie podczas prac budowlanych, ale również w trakcie eksploatacji powstałych inwestycji.

Aby zminimalizować i złagodzić niektóre z oddziaływań zaleca się:

- zastosowanie możliwie najlepszej technologii w zakresie emisji zanieczyszczeń i hałasu podczas prac budowlanych,
- prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy oraz zaplecza przed możliwością skażenia wód i powierzchni ziemi, zwłaszcza substancjami ropopochodnymi,
- zaprojektowanie i realizację jak największych powierzchni biologicznie czynnych oraz uzupełnienie szaty roślinnej po zakończeniu realizacji inwestycji,
- powstanie ciągów zieleni o charakterze izolacyjnym wokół budynków produkcyjnych i usługowych,
- ochronę drzew wzdłuż obecnej drogi wojewódzkiej i torów kolejowych;
- gromadzenie odpadów produkcyjnych zgodnie z przepisami,
- prowadzenie skutecznej gospodarki ściekowej wykluczającej niekontrolowane przesiąkanie nieczystości do gleby,
- prowadzenie budowy poza okresami lęgowymi zwierząt;
- przywrócenie stanu środowiska terenów przekształconych w trakcie prac budowlanych do funkcji pierwotnej, w tym zabezpieczenie wierzchniej warstwy gleby z wykopów budowlanych i po zakończeniu budowy wykorzystanie jej do rekultywacji terenu.

Poza zaproponowanymi rozwiązaniami nie zachodzi konieczność wprowadzenia innych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, gdyż stosuje się ją wtedy, gdy na skutek inwestycji, zachwiana zostanie równowaga w środowisku lub zostanie wyrządzona bezpośrednia, nieodwracalna szkoda. W tym przypadku analizowany teren jest w większości przekształcony antropogenicznie, poprzez użytkowanie rolnicze, a walory przyrodnicze są na niskim poziomie. Obszary analizowane nie leżą w granicach obszarów Natura 2000, a nowo powstałe inwestycje nie spowodują negatywnego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony Natura 2000. Zainwestowanie nie wpłynie również na integralność obszarów Natura 2000 na terenie gminy oraz w jej otoczeniu oraz nie naruszy spójności sieci tych obszarów.

W związku z powyższym nie występuje konieczność podejmowania działań z zakresu kompensacji przyrodniczej zgodnie z zapisami ustawy o ochronie przyrody.

13. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w studium wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Zgodnie z art. 51 ust.2. pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie obowiązek przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo, podyktowany jest potrzebą ochrony obszaru Natura 2000. Obszar opracowania, nie leży w granicach obszarów chronionych, a jedynie w ich dalekim sąsiedztwie.

Ustalenia projektu zmiany studium nie ingerują w sposób znaczący w tereny o wysokich walorach przyrodniczych, gdyż takie nie występują na obszarach objętych zmianą studium oraz zawierają rozwiązania korzystne dla środowiska na analizowanym terenie, nie ma więc potrzeby przedstawiania innych rozwiązań alternatywnych.

Oceniając wpływ rozwiązań zaproponowanych w dokumencie planistycznym na różne elementy środowiska, należy stwierdzić, że nie będą to oddziaływania znacząco negatywne, a więc rozwiązania te są dopuszczalne z punktu widzenia ochrony przyrody.

W trakcie sporządzania projektu zmiany studium nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Za wyjątkiem terenu położonego we Wrzosowie oraz części terenu A.1.21.MN1 w Dygowie, pozostałe obszary nie są objęte ustaleniami planów miejscowych.

Rozwiązaniem alternatywnym dla terenów położonych na obszarach objętych planami miejscowymi jest albo wykluczone nowego zainwestowania (dotyczy to terenu we Wrzosowie), albo zainwestowanie zgodne z ich przeznaczeniem w planach, które nie odpowiada wnioskowi ich właścicieli.

Rozwiązaniem alternatywnym dla terenów nieobjętych planami miejscowymi będzie sporządzenie planów w oparciu o przeznaczenie projektowane w studium (w przypadku terenu A.1.21.MN1 w Dygowie jest to przeznaczenie PU - P - tereny obiektów produkcyjnych, baz, magazynów, składów i usług handlu, U - tereny zabudowy usług wielofunkcyjnych) bądź też, jak to ma miejsce do tej pory, rozwój budownictwa na podstawie decyzji o warunkach zabudowy. Decyzje nie zapewniają racjonalnego zagospodarowania przestrzeni. Wynika to z niedoskonałości zapisów prawa oraz daleko posuniętej interpretacji sądów administracyjnych. Doprowadzić mogłoby to do: niekontrolowanej urbanizacji, ubytku terenów biologicznie czynnych wywołanych ekspansją przestrzenną zabudowy kosztem terenów otwartych, potencjalnego zagrożenia zanieczyszczenia gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych wywołanego wzrostem liczby zbiorników na nieczystości płynne oraz wzrostem spływów powierzchniowych z nawierzchni utwardzonych i zanieczyszczonych.

14. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

W celu analizy skutków realizacji postanowień projektu zmiany studium pod kątem wpływu na środowisko, proponuje się przeprowadzenie:

- analizy oddziaływania ustaleń dokumentu na środowisko, poprzez okresowe badania stanu środowiska;
- analizy przestrzegania ustaleń dokumentu poprzez ocenę wdrożenia planu, analizę stanu zainwestowania i przestrzegania regulacji planu oraz aktualizowanie zmian przestrzennych;
- monitoringu gospodarki odpadami;
- monitoringu systemu neutralizacji ścieków bytowych i wód opadowych;
- monitoringu skuteczności środków ograniczających uciążliwości dla środowiska prowadzonej działalności produkcyjno- usługowej zawierającej się granicach terenu zainwestowanego.

Częstotliwość przeprowadzania powyższych analiz, powinna być uwarunkowana częstotliwością badania aktualności kierunków polityki przestrzennej zawartej w studium oraz w aktach prawa miejscowego. Zgodnie z art. 32. ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wyniki omawianych analiz powinny być przekazywane, co najmniej raz w czasie trwania kadencji Rady Gminy.

15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo w części obrębów ewidencyjnych Dygowo, Stojkowo, Czernin, Piotrowice oraz Wrzosowo.

Celem wykonanej prognozy było określenie wpływu projektowanych ustaleń zmiany studium na poszczególne elementy środowiska. Sporządzenie projektu zmiany studium podyktowane jest koniecznością określenia zasad rozwoju i kształtowania przestrzennego skutkujące m.in. powstaniem obszarów lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej oraz ujawnieniem złoża kruszywa naturalnego we Wrzosowie.

Zmiany uzasadnione są rozwojem społeczno-ekonomicznym gminy oraz polityką władz gminy. Prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje zagadnienia związane z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, ochroną zdrowia mieszkańców, kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych. Prognoza analizuje stan funkcjonowania środowiska i jego poszczególnych elementów. Ponadto zawiera informacje o przewidywanych przyrodniczych skutkach gospodarowania przestrzenią, związanych z ustaleniami projektu zmiany studium.

Zmiana studium obejmuje następujące tereny:

- Czernin A.7.13.MN1 położony w bliskim sąsiedztwie skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 163 oraz drogi powiatowej. Obszar ten jest częściowo zabudowany zabudową zagrodową i jednorodziną. Na większość obszaru wydano decyzje o warunkach zabudowy na lokalizację zabudowy jednorodzinnej. Na terenie tym dominują użytki rolne, w północno – zachodniej części znajduje się niewielkie oczko wodne.
- Czernin A.7.14.MN1 położony na południe od zabudowań wsi Czernin, przylega od północy i południa do dróg gminnych. Zabudowana jest jedna działka położona w północno-zachodniej części terenu. Analizowany obszar pokryty jest w większości użytkami rolnymi, w centralnej części znajdują się dwa niewielkie oczka wodne. Na część obszaru wydano decyzje o warunkach zabudowy na lokalizację zabudowy jednorodzinnej.
- Czernin A.7.15.MN1 położony jest na wschód od zabudowy wsi Czernin, od północy przylega do drogi wojewódzkiej na 163. Obszar nie jest zabudowany budynkami, w zachodniej części zlokalizowana jest wieża telefonii komórkowej, na terenie tym dominują użytki rolne.
- Dygowo A.1.22.MN1 w chwili obecnej są to działki niezabudowane i w większości nieużytkowane. Działka nr 224/8 oraz fragment działki nr 224/2 użytkowane są jako ogród działkowy/teren rekreacyjny. Na wszystkich działkach w czasie przeprowadzonej wizji terenowej stwierdzono występowanie cennych zadrzewień – głównie lipy, buki, kasztanowce, klony. Na działce nr 224/8 znajduje się pomnik przyrody - buk pospolity, a w jej bezpośrednim sąsiedztwie również uznany za pomnik przyrody - lipa drobnolistna. Analizowany obszar nie jest objęty ustaleniami planów miejscowych, w zmienianym Studium przeznaczony jest na lokalizację terenów kolejowych.
- Dygowo A.1.21.MN1 obecnie w większości teren ten nie jest zabudowany, jedynie w jego południowej części znajdują się zabudowania mieszkaniowe. Analizowany obszar częściowo jest objęty ustaleniami planu miejscowego, który przewiduje działki nr 229/1-/3 pod tereny o funkcji mieszkaniowej oraz tereny usług nieuciążliwych. Pozostały obszar nie jest objęty ustaleniami planów miejscowych. Zmieniane Studium przewiduje cały obszar na lokalizację terenów obiektów produkcyjnych, baz, magazynów, składów i usług handlu oraz usług wielofunkcyjnych.
- Dygowo – A.1.20.MN1 - zmianą studium objęto obszar położony w zachodniej części obrębu Dygowo, przy granicy z Czerninem. Analizowany obszar obejmuje jedną działkę nr 19/18, która obecnie, podobnie jak tereny w sąsiedztwie, użytkowana jest rolniczo. Analizowany obszar objęty jest ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu Dygowo. Plan miejscowy przewiduje analizowany obszar pod tereny rolnicze.
- Wrzosowo - B.1.10.U1 - zmianą studium objęto działki nr 125/32 i 125/30. Stanowią one zaniedbany obszar, który w przeszłości był częścią dużego gospodarstwa rolnego. Od

wschodu i południa teren opracowania graniczy z drogami i zabudową mieszkaniową, od północy przylegają pozostałe zabudowania gospodarcze oraz mieszkaniowe wchodzące w skład dawnego folwarku, od zachodu teren graniczy z parkiem pałacowym. W centralnej części stoi budynek gospodarczy będący w złym stanie technicznym. Działka nr 125/32 objęta jest planem miejscowym. Wschodnia część działki, zgodnie z ustaleniami planu miejscowego, przeznaczona jest pod lokalizację URP1 – usług, składów magazynów i obsługi rolnictwa. Zachodnia część działki przeznaczona jest pod lokalizację ZPz1 – zabytkowego parku dworskiego (jednak zgodnie z gminną ewidencją zabytków teren ten nie wchodzi w skład parku).

- Piotrowice - w zmianie studium nie zmienia się projektowanego przeznaczenia terenu, dodaje się informację o istniejącym na tym obszarze złożu kruszywa naturalnego - „Włóscibórz”;
- Stojkowo – A.9.5.MN1 - we wsi Stojkowo, zmianą studium objęto dwie niewielkie działki nr 81/1, 81/2. Działki te są zabudowane budynkami mieszkalnymi oraz rekreacyjnymi. Zmiana studium ma na celu dostosowanie jego zapisów do stanu istniejącego, z uwagi na fakt, iż w studium jedna z działek przeznaczona jest pod lokalizację urządzeń infrastruktury technicznej związanych z poborem wody.

Analizowane obszary w większości położone są poza terenami występowania cennych siedlisk flory. Dominują gatunki charakterystyczne dla zbiorowisk półnaturalnych i sztucznych (uprawy rolne, zielen przydomowa). Wśród terenów na których występują gatunki cenne należy wymienić przede wszystkim zalesiony teren w Piotrowicach – porośnięty lasem sosnowym oraz zadrzewienia w formie zieleni izolacyjnej wraz z pomnikami przyrody na terenie A.1.22.MN1 w Dygowie.

Analizowane obszary, położone w granicach gminy charakteryzują się ubogą reprezentacją fauny. Do najważniejszych gatunków występujących w analizowanych obszarach zaliczyć należy przede wszystkim bociana białego, którego gniazdo znajduje się w granicach terenu B.1.10.MN1. W czasie przeprowadzonej inwentaryzacji faunistycznej, na analizowanych terenach i ich bezpośrednim sąsiedztwie stwierdzono występowanie pospolitej awifauny charakterystycznej dla terenów zurbanizowanych oraz sąsiadujących z nimi użytków rolnych – gawron, sroka, pokląskwa, bogatka, kawka, bocian biały, mazurek, wróbel, kos.

W przypadku braku realizacji ustaleń studium, na terenach do tej pory nieobjętych planami miejscowymi, budownictwo będzie rozwijało się intensywnie, ale w sposób całkowicie nieuporządkowany, na podstawie decyzji o warunkach zabudowy.

W przypadku braku zmiany studium na terenach objętych planami miejscowymi, zabudowa i zagospodarowanie będą musiały być zgodne z ich przeznaczeniem w planach.

Analizowane obszary nie są zlokalizowane w obszarach chronionych, podobnie nie występują na tych terenach siedliska cennych gatunków flory i fauny (za wyjątkiem stanowiska bociana białego zlokalizowanego we Wrzosowie).

Biorąc pod uwagę lokalizację i rodzaj przedsięwzięć nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na cele ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność i powiązania z innymi obszarami, a także oddziaływania na inne obszary chronione.

Ze względu na charakter zmian środowiskowych związanych z realizacją kierunków rozwoju sformułowanych w Studium oraz znaczną odległość gminy Dygowo od granic lądowych państwa, nie wystąpią niekorzystne oddziaływania transgraniczne.

Rozwiązaniem alternatywnym dla terenów położonych na obszarach objętych planami miejscowymi jest albo wykluczenie nowego zainwestowania (dotyczy to terenu we Wrzosowie), albo zainwestowanie zgodne z ich przeznaczeniem w planach, które nie odpowiada wnioskowi ich właścicieli.

Rozwiązaniem alternatywnym dla terenów nieobjętych planami miejscowymi będzie sporządzenie planów w oparciu o przeznaczenie projektowane w studium, bądź też, jak to ma miejsce do tej pory, rozwój budownictwa na podstawie decyzji o warunkach zabudowy.

16. Spis załączników

- 1) Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo – obręb Czernin
- 2) Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo – obręb Wrzosowo
- 3) Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo – obręb Dygowo
- 4) Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo – obręb Piotrowice

17. Spis rysunków

RYSUNEK 1. LOKALIZACJA OBSZARU ZMIANY STUDIUM W OBRĘBIE CZERNIN A.7.13.MN1 (ŹRÓDŁO: GEOPORTAL.GOV.PL).....	9
RYSUNEK 2. LOKALIZACJA OBSZARU ZMIANY STUDIUM W OBRĘBIE CZERNIN A.7.14.MN1 (ŹRÓDŁO: GEOPORTAL.GOV.PL).....	9
RYSUNEK 3. LOKALIZACJA OBSZARU ZMIANY STUDIUM W OBRĘBIE CZERNIN A.7.13.MN1 (ŹRÓDŁO: GEOPORTAL.GOV.PL).....	10
RYSUNEK 4. WIDOK NA POŁUDNIOWĄ CZĘŚĆ TERENU A.7.13.MN1, W GŁĘBI TEREN A.7.15.MN1.....	11
RYSUNEK 5. WIDOK NA TEREN A.7.14.MN1.....	11
RYSUNEK 6. WIDOK NA TEREN A.7.13.MN1.....	12
RYSUNEK 7. LOKALIZACJA OBSZARU ZMIANY STUDIUM W OBRĘBIE DYGOWO A.1.21.MN1 (ŹRÓDŁO: GEOPORTAL.GOV.PL).....	12
RYSUNEK 8. LOKALIZACJA OBSZARU ZMIANY STUDIUM W OBRĘBIE DYGOWO A.1.22.MN1 (ŹRÓDŁO: GEOPORTAL.GOV.PL).....	13
RYSUNEK 9. WIDOK NA TEREN A.1.22.MN1, W GŁĘBI TEREN A.1.21.MN1.....	14
RYSUNEK 10. LOKALIZACJA OBSZARU ZMIANY STUDIUM W OBRĘBIE DYGOWO A.1.20.MN1 (ŹRÓDŁO: GEOPORTAL.GOV.PL).....	15
RYSUNEK 11. LOKALIZACJA OBSZARU ZMIANY STUDIUM WE WRZOSOWIE (ŹRÓDŁO: GEOPORTAL.GOV.PL).....	16
RYSUNEK 12. LOKALIZACJA OBSZARU ZMIANY STUDIUM WE WRZOSOWIE	16
RYSUNEK 13. GMINA DYGOWO I GMINY SĄSIADUJĄCE (OPRACOWANIE WŁASNE)	19
RYSUNEK 14. SUROWCE MINERALNE GMINY DYGOWO, SKALA 1:100 000 (OPRACOWANIE WŁASNE)	23
RYSUNEK 15. WODY POWIERZCHNIOWE NA TERENIE GMINY DYGOWO, SKALA 1:100 000 (OPRACOWANIE WŁASNE)	27
RYSUNEK 16. LOKALIZACJA REZERWATU PRZYRODY "STRAMNICZKA" (OPRACOWANIE WŁASNE).....	34
RYSUNEK 18. OBSZARY NATURA 2000 NA TLE GMINY DYGOWO, (OPRACOWANIE WŁASNE).....	38
RYSUNEK 19. OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU (OPRACOWANIE WŁASNE).....	39
RYSUNEK 19. LASY I ZADRZEWIENIA NA TERENIE GMINY (OPRACOWANIE WŁASNE).....	44

18. Spis tabel

TABELA 1. ZBIORNIKI WODNE NA TERENIE GMINY DYGOWO	28
TABELA 2. DANE KLIMATYCZNE REGIONU ŚRODKOWOPOMORSKIEGO.....	28
TABELA 3. DOPUSZCZALNE POZIOMY HAŁASU GENEROWANE PRZEZ DROGI (ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA W SPRAWIE DOPUSZCZALNYCH POZIOMÓW HAŁASU W ŚRODOWISKU)	32
TABELA 4. DOPUSZCZALNE POZIOMY HAŁASU GENEROWANE PRZEZ POZOSTAŁE OBIEKTY I DZIAŁALNOŚCI BĘDĄCE ŹRÓDŁEM HAŁASU (ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA W SPRAWIE DOPUSZCZALNYCH POZIOMÓW HAŁASU W ŚRODOWISKU).....	32
TABELA 5. ZESTAWIENIE POMNIKÓW PRZYRODY NA TERENIE GMINY DYGOWO	41
TABELA 6. TYPY SIEDLISKOWE LASÓW WYSTĘPUJĄCYCH NA TERENIE GMINY DYGOWO	43
TABELA 7. RODZAJE ODDZIAŁYWAŃ	66